

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۳

آزمون ا تیر - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزندهجانی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، علیرضا جعفری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی	روان شناسی
نوید امساک، محمد جهان بین، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیروندی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، محمدعلی کاظمی نصرآبادی	زبان عربی
علیرضا پدram، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک آبادی زاده، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشت نیا، موسی سپاهی، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رتوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه حسینی	کوثر شاه حسینی	—	مہتاب شیرازی، آرش مرتضائی فر	سجاد حقیقی پور
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	—	محمدصدرا پنجه پور
زبان عربی	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- کاری را دستگاه A به تنهایی در ۶ ساعت و دستگاه B به تنهایی $\frac{8}{5}$ ساعت بیشتر از زمانی که دو دستگاه با هم کار کنند، انجام می‌دهد،

دستگاه B این کار را در چند ساعت انجام می‌دهد؟

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) $\frac{12}{5}$ (۴) $\frac{18}{5}$

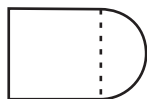
۲- اگر به‌ازای مقدار خاصی برای m، ریشه‌های حقیقی معادله $mx^2 + 3x + m^2 - 2 = 0$ معکوس یکدیگر باشند، خط $y = ax + m - 8$

نمودار تابع درجه دوم $y = x^2$ را در یک نقطه قطع می‌کند، مقدار a کدام می‌تواند باشد؟

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۳- شکل زیر از یک مربع و یک نیم‌دایره تشکیل شده است، اگر مساحت مربع، $\frac{2}{5}$ واحد از مساحت نیم‌دایره بیشتر باشد، جزء صحیح ثلث

مربع اندازه ضلع مربع کدام است؟ ($\pi = 3$)

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۴- تابع خطی $f(x) = mx + n$ محور xها را در نقطه‌ای به طول ۲ و محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به عرض -۱ قطع می‌کند، مقدار $m + n$

کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$

۵- اگر تابع $f(x) = \frac{ax^2 + bx}{x+3}$ یک تابع همانی و $g = \{(-1, k+1), (2, m^2 - 2m), (3, 0)\}$ یک تابع ثابت باشد، بیشترین مقدار مجموع

$a + b + m + k$ کدام است؟

(۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۶- تابع $f(x) = [x] + [-x]$ با دامنه $D_f = \{x \leq -k \cup x \geq k\}$ و تابع $g(x) = |2x - 1|$ با دامنه $D_g = \{-k \leq x \leq k\}$ مفروض هستند. اگر

$(f+g)(x) = g(x)$ باشد، همه مقادیر ممکن برای k کدام است؟

- (۱) $k \in \mathbb{Z}$ (۲) $k \notin \mathbb{Z}$ (۳) $k = -\frac{1}{2}, \frac{1}{2}$ (۴) $k = -1, 1$

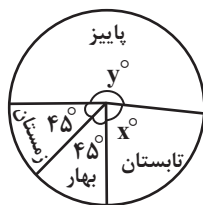
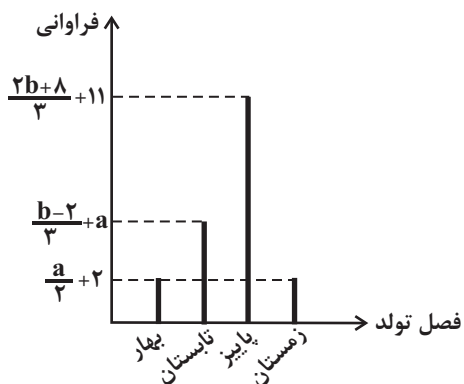
۷- اگر C و R به ترتیب تابع‌های هزینه و درآمد شرکتی و x تعداد تولید کالای آن دارای رابطه $\frac{R}{x} = 2x + \frac{16}{x} - 3$ و $\frac{C}{x} = 3x + \frac{12}{x} - 6$ باشند، نقطه سر به سر شرکت کدام است؟

- (۱) ۵   (۲) ۳   (۳) ۶   (۴) ۴

۸- تابع $f(x) = \begin{cases} x + \frac{5}{2} & , x < 0 \\ -2x + 11 & , x > 4 \end{cases}$ و $g(x) = [x] + [-x]$ مفروض است. مجموع جواب‌های معادله $(f+g)(x) = 1$ کدام است؟

- (۱) $3/5$ (۲) $7/5$ (۳) ۹   (۴) $9/5$

۹- نمودار میله‌ای و دایره‌ای فصل تولد ۴۰ دانش‌آموز یک کلاس به صورت زیر است. حاصل $y - x$ کدام است؟

(۱) ۹۶

(۲) ۱۰۴

(۳) ۱۰۸

(۴) ۱۲۰

۱۰- در یک جامعه آماری با توزیع نرمال ۱۲ عضوی، ۹۶ درصد داده‌ها با توزیع قرینه نسبت به میانگین در فاصله $(18, 26)$ قرار دارند. واریانس

داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۲   (۲) ۴   (۳) ۶   (۴) ۹

۱۱- قیمت کالایی در سال ۱۴۰۰ برابر x تومان بوده است. تورم این کالا در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ و در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال

۱۴۰۱ به ترتیب برابر ۱۲۰ و ۱۸۰ درصد است. قیمت این کالا در سال ۱۴۰۲ برابر ۶۱۶۰۰ تومان است. x کدام است؟

(۱) ۱۱۰۰۰ تومان

(۲) ۱۲۰۰۰ تومان

(۳) ۱۰۰۰۰ تومان

(۴) ۱۳۰۰۰ تومان

۱۲- گزاره $((p \wedge q) \Rightarrow (p \vee \sim q)) \Rightarrow r$ هم‌ارز منطقی کدام گزاره است؟

(۱) $((p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow r$

(۲) $\sim (p \vee (q \wedge p)) \Rightarrow r$

(۳) $(\sim (p \wedge q) \vee p) \Rightarrow r$

(۴) $(p \wedge ((q \vee \sim p) \wedge \sim p)) \Rightarrow r$

۱۳- یک فروشنده لباس می‌خواهد ۵ لباس متمایز را به ۳ مشتری بفروشد، به شرط اینکه هر مشتری حداقل یک لباس بخرد، این کار به چند

طریق امکان‌پذیر است؟

(۱) ۱۰۵

(۲) ۱۲۵

(۳) ۱۳۵

(۴) ۱۵۰

۱۴- ۵ نفر به نام‌های E, D, C, B, A در اتوبوسی سوار هستند که در ۶ ایستگاه توقف می‌کند. همه افراد از اتوبوس پیاده می‌شوند. چقدر

احتمال دارد که A و B در یک ایستگاه پیاده شوند و C در ایستگاه دیگری پیاده شود؟

(۱) $\frac{6}{25}$

(۲) $\frac{6^3}{5^5}$

(۳) $\frac{5}{6}$

(۴) $\frac{5}{36}$

۱۵- اگر S فضای نمونه و A و B دو پیشامد از این فضای نمونه با شرط $B' \subset A'$ باشند، کدام نتیجه‌گیری نادرست است؟

(۱) $A' - B = B'$

(۲) $A \cup B' = S$

(۳) $B' - A' = \emptyset$

(۴) $B - A' = A$

۱۶- در دنباله $a_n + (-1)^n = \left[\frac{10}{n} \right] a_n$ ، اگر جمله سوم برابر پنج باشد؛ مجموع جملات دوم و چهارم دنباله کدام است؟ ([])، نماد جزء صحیح

است و $(1 \leq n \leq 10)$

$$\frac{72}{5} \quad (1)$$

$$\frac{71}{5} \quad (2)$$

$$14 \quad (4)$$

$$14/8 \quad (3)$$

۱۷- بین دو عدد $k, 5$ ، 7 واسطه حسابی قرار داده‌ایم، اگر مجموع این 7 واسطه با اختلاف مشترک d برابر 119 باشد، مقدار $k+d$ چقدر

است؟ $(k > 5)$

$$29 \quad (1)$$

$$30 \quad (2)$$

$$37 \quad (4)$$

$$32 \quad (3)$$

۱۸- در دنباله‌ای هندسی با جملات مثبت و افزایشی، اگر حاصل ضرب جملات دوم، چهارم و پنجم آن برابر 108 و جمله نهم آن برابر 192 باشد،

نسبت مشترک دنباله کدام است؟

$$2 \quad (1)$$

$$3 \quad (2)$$

$$\frac{4}{3} \quad (4)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

۱۹- اگر $\left(\frac{1}{\sqrt{x}} \right)^{\frac{1}{7}} (2 - \sqrt{3})^{\frac{1}{7}} (\sqrt{3} + 2)^{\frac{1}{7}} (\sqrt{x} - 1)^{\frac{1}{7}} = (-\sqrt{3})^{\frac{1}{7}}$ باشد، مقدار x کدام است؟

$$\frac{7 - \sqrt{3}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{7}{4} - \sqrt{3} \quad (2)$$

$$\sqrt{3} - 7 \quad (3)$$

$$\frac{7 - 2\sqrt{3}}{4} \quad (4)$$

۲۰- اگر نقطه $A(-1, 6)$ روی تابع $f(x) = a \times b^{-x}$ و همچنین $f(2) = \frac{3}{4}$ باشد، نمودار تابع $f(x)$ محور y ها را با چه عرضی قطع می‌کند؟

$$2 \quad (1)$$

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (3)$$

$$6 \quad (4)$$

۲۱- به ترتیب در کدام گزینه به ویژگی‌های نثر دوره سامانی و ویژگی‌های ادبی شعر قرن‌های پنجم و ششم به درستی اشاره شده است؟

(۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی - کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متن

(۲) حذف افعال به قرینه - رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی

(۳) لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد - به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر

(۴) رواج و اوج‌گیری بیشتر قالب‌های شعری، به‌ویژه غزل و مثنوی - کوتاهی جملات

۲۲- به ترتیب نوع نثر کتاب‌های «داراشکوه - عالم‌آرای عباسی - عباس‌نامه - احسن‌التواریخ» چیست؟

(۱) ساده - مصنوع - مصنوع - بینابین

(۲) ساده - ساده - بینابین - مصنوع

(۳) ساده - ساده - مصنوع - بینابین

(۴) بینابین - ساده - مصنوع - مصنوع

۲۳- کدام ویژگی به غزل‌های کلیم کاشانی لطف ویژه‌ای بخشیده است و کدام شاعر قرن هشتم به شیوه داستان‌های نظامی مثنوی سروده است؟

(۱) ابداع معانی و خیال‌های رنگین - سلمان ساوجی

(۲) کاربرد ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره - فخرالدین عراقی

(۳) ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه - خواجه‌ی کرمانی

(۴) به‌کاربردن مضمون‌های ابداعی فراوان - جامی

۲۴- در متن زیر، چند خطا مشاهده می‌شود؟

«محمدحسین بهجت تبریزی، از بزرگ‌ترین شاعران قصیده‌سرای معاصر است که علاوه بر شعر فارسی، به ترکی آذری نیز شعر می‌سرود؛

منظومه «حیدربابایه سلام» از شاهکارهای این حوزه است. وی به بزرگان دین، به‌ویژه حضرت علی ارادت خاصی داشت. او از شاعران نامی،

به‌ویژه سعدی تأثیر فراوان پذیرفته است و بیت زیر، از اوست:

یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۵- کدام شاعران به ترتیب، با توضیحات زیر هم‌خوانی دارند؟

«شاعر غزل‌سرای دوره بازگشت - شاعر قصیده‌سرای دوره بازگشت - شاعر غزل‌سرای دوره بازگشت»

(۱) فروغی بسطامی - نشاط اصفهانی - مشتاق اصفهانی

(۲) نشاط اصفهانی - صبای کاشانی - سروش اصفهانی

(۳) مجمر اصفهانی - قآنی شیرازی - فروغی بسطامی

(۴) مشتاق اصفهانی - سروش اصفهانی - نشاط اصفهانی

۲۶- با توجه به ویژگی‌های سبکی شعر سده‌های پنجم و ششم کدام بیت نمی‌تواند متعلق به این دوره باشد؟

- (۱) ترک سن‌سن‌گوی توسن‌خوی سوسن‌بوی من
گر نگه کردی به سوی من نبودی سوی من
- (۲) ز من برگشتی ای دلبر دریغا روزگار من
شکستی عهد من یکسر دریغا روزگار من
- (۳) دی مرا عاشقکی گفت غزل می‌گویی
گفتم از مدح و هجا دست بیفشاندم هم
- (۴) شب و روز بودند با او به هم
زنددی همی رای بر بیش و کم

۲۷- ویژگی‌های زبانی سبک هندی در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) چون برآختی ز تن شرم، ای پسر
یافتی دیبا و اسپ و اوستام
- (۲) تو هم سکوت مرا پاسخی نخواهی داشت
چه بی‌جواب سؤالی‌ست، بی‌سؤالی من
- (۳) وارسوی بر نزاکت اسرار
یعنی از ریشه گلسستان بینی
- (۴) بیا وز غبن این سالوسیان بین
صراحی خون‌دل و بریط خروشان

۲۸- ویژگی‌های زبانی سبک دوره بیداری در همه بیت‌ها به جز بیت گزینه ... دیده می‌شود.

- (۱) به کمیسیون عرایض چه کنم شکوه ز تو
که همه حال من بیدل شیدا دارند
- (۲) رهروانی که چشم سر دارند
دیده بر پشت راهبر دارند
- (۳) کاهل و بی‌مزه و بی‌ادبند
لوس و بی‌معنی و چربک‌سارند
- (۴) بشکن در دوزخ و برون ریز
بادافره کفر کافری چند

۲۹- آرایه‌های «حسن تعلیل، ایهام تناسب، جناس، تلمیح و تشبیه» به ترتیب در کدام ابیات آمده‌اند؟

- الف) تختگاه عشق ما داریم و از دار ایمنیم
زانکه دار از روی معنی رایت منصور ماست
- ب) در چمن سرو سرافراز که کارش بالاست
سرفراز است ولی چون تو سهی بالا نیست
- ج) ترک من ترک من بی سر و پا کرد و برفت
جگرم را هدف تیر بلا کرد و برفت
- د) این همه ناله مرغان به چمن زان سبب است
که نقاب از رخ گل باد سحر دیر کشید
- ه) ور پرتو خورشید رخس تاب نیاری
در سایه آن زلف سیه‌کار فرود آی

(۴) ب، ج، د، ه، الف

(۳) د، ب، الف، ج، ه

(۲) ب، ه، د، الف، ج

(۱) د، ه، ب، الف، ج

۳۰- در ابیات زیر، به ترتیب چند «استعاره و پارادوکس» یافت می‌شود؟

- چون مات برد ماست همه کس حریف ماست
و آن‌جا که نیستی‌ست همه عین هست ماست
- چو از تیغ حیات‌انگیز زد مر مرگ را گردن
فروآمد ز اسپ اقبال و می‌بوسید دستش را
- ای که بر ماه از خط مشکین نقاب انداختی
لطف کردی سایه‌ای بر آفتاب انداختی
- (۱) پنج - چهار (۲) شش - چهار (۳) پنج - پنج (۴) شش - پنج

۳۱- کدام بیت، دارای «تشبیه، جناس و لف و نشر» است؟

- (۱) رفته گیر از برم و ز آتش و آب دل و چشم
گونه‌ام زرد و لبم خشک و کنارم تر گیر
- (۲) صاحب نام‌اند از ما عالم و ما تیره‌روز
چون نگین در حلقه گردون گردانیم ما
- (۳) کین و مهر تو به زنبور همی ماند راست
که بر اعدای تو نیش است و بر احباب تو نوش
- (۴) ابروی تو جنبید و خدنگی ز کمان جست
بر سینه چنان خورد که از جوشن جان جست

۳۲- به ترتیب، آرایه‌های شاخص ابیات زیر کدام‌اند؟

- (الف) به چشم نرگس مست ار چه شیوه دارد
ولی مدام چو چشم خوش تو سرخوش نیست
- (ب) شب و روز غیر دردی نخورم بر آستانات
که دواى خوب‌رویان نرسد من گدا را
- (ج) همچون کمر به گرد میانش درآمدم
او را میان ندیدم و او در میان نبود
- (د) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح
بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد
- (ه) آهی کشم به یاد بناگوش او ز دل
هر نیمه‌شب که طالب صبح دمیده‌ام

(۱) ایهام تناسب - مجاز - جناس تام - حسن تعلیل - لف و نشر

(۲) ایهام - حسن تعلیل - تشبیه - استعاره - واج‌آرایی

(۳) تشخیص - حس آمیزی - ایهام تناسب - ایهام - تضاد

(۴) لف و نشر - تضاد - جناس - کنایه - تشبیه

۳۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«چنگ است بازاری مگو راز نهفت دل بر او   دمساز عشاق است نی، در گوش وی گو راز را»

- (۱) ایهام، کنایه، جناس، مراعات نظیر
(۲) استعاره، ایهام تناسب، تضاد، کنایه
(۳) جناس، استعاره، تشبیه، ایهام
(۴) حسن تعلیل، تضاد، مجاز، تشخیص

۳۴- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«باد سحر از بوی تو دم زد، همه جان شد   آب خضر از لعل تو جان یافت، روان شد»

- (۱) تلمیح، کنایه، حس آمیزی، تشبیه
(۲) ایهام تناسب، استعاره، کنایه، تلمیح
(۳) استعاره، ایهام، تشبیه، اسلوب معادله
(۴) اسلوب معادله، مراعات نظیر، تلمیح، تشخیص

۳۵- آرایه‌های روبه‌روی کدام بیت، کاملاً درست ذکر شده‌اند؟

- (۱) نشاید با لب غیری چو طوطی هم‌نفس دیدن   که از خال تو هم نتوان بر این شکر مگس دیدن (ایهام، استعاره)
(۲) بهشت وصلت از جور رقیبان دوزخ من شد   که در یک دیدنم صدبار باید پیش و پس دیدن (تشبیه، مجاز)
(۳) چو یعقوب از غم یوسف ز عالم دیده پوشیدم   که من بی‌دوست در عالم نخواهم هیچکس دیدن (مجاز، تلمیح)
(۴) نظر بر غیر «اهلی» را دو جرم است ای گل خندان   یکی از گل نظر بستن، یکی بر خار و خس دیدن (تشخیص، کنایه)

۳۶- در چند بیت از ابیات زیر، «ایهام» یا «ایهام تناسب» مشهود است؟

- الف) فلک گر بیچد ز فرمان او سر   از آن شفقش می‌زند تازیانه
ب) کاشکی مادر نژادی مرا   یا مرا شیری بخوردی در چرا
ج) صبر ایوبی بیايد تا ببیند روزگار   هم‌چو داعی مدح‌پردازی ز کرمان آمده
د) چون مگس دوری‌ام از محفل او تلخ بود   زان‌که شیرینی عالم همه در محفل اوست
ه) همیشه قد تو با سرکشی قرین بوده   مدام زلف تو با فتنه هم‌عنان رفته

پنج (۴)

چهار (۳)

سه (۲)

دو (۱)

۳۷- قافیه کدام بیت، نادرست است؟

- (۱) زان که ویرانه بد اندر خاطرش / شد به خواب اندر همان جا منظرش
- (۲) یا بگوید صوفی ای دیدی تو دوش / در میان خواب سجاده به دوش
- (۳) نوبت جستن اگر در من رسد / وه که جان من چه سختی ها کشد
- (۴) به سیم سیه تا چه خواهی خرید؟ / که خواهی دل از مهر یوسف برید

۳۸- در قافیه چه تعداد از ابیات زیر، «حروف الحاقی» وجود دارد؟

- (الف) ندانی که کمتر نهد دوست پای / چو بیند که دشمن بود در سرای؟
- (ب) یکی حجره خاص از پی دوستان / در حجره اندر سرا بوستان
- (ج) فغان از بدی ها که در نفس ماست / که ترسم شود ظن ابلیس راست
- (د) ز یزدان دادار داور بخـواه / شب توبه تقصیر روز گناه
- (هـ) در این باغ سروی نیامد بلند / که باد اجل بیخس از بن نکند
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳۹- وزن بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

- «خشک چو سوزن شده است از عرق شرم / رشته مریم ز شرم موی میانش»
- (۱) شوخی حسن کی نهان زیر نقاب می شود / خنده برق را کجا ابر حجاب می شود
- (۲) آتش لعل از رخت در عرق شرم مرد / سیب زنخدان تو دست ز خورشید برد
- (۳) هر نفسی کز جگر به صدق برآید / کم م شمارش که در شماره صبح است
- (۴) از کوه غم اگر چه دوتا گشته قامتم / نشکسته است آبله در زیر پامرا

۴۰- تقطیع هجایی کدام مصراع، درست درج شده است؟

- (۱) تو کجایی کجا رفیقانت: (تُ کُ جا / یی کُ جا ر / فی قانت)
- (۲) به گوشه گوشه شهرم نوشته ام بیتی: (بِ گو شِ گو / شِ شَه رَم / اِن وِش تِ اَم / بی تی)
- (۳) از سکه فتاده غیرت و مردی: (عَز سِ کِ / فُ تا دِ غِی / رَت مَر دی)
- (۴) دلتنگی مرا به تماشا گذاشته ست: (دِل تَن گِی / اِی مَ را بِ / ات ما شا گُ / ذا ش تَس ت)

۴۱- اختیارات شاعری ذکرشده در روبه‌روی همهٔ سروده‌های نیمایی، «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

- (۱) من در این تاریکی / فکر یک برهٔ روشن هستم / که بیاید علف خستگی‌ام را بچرد (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - ابدال)
 (۲) تمام روز در آینه گریه می‌کردم / بهار، پنجره‌ام را / به وهم سبز درختان سپرده بود (ابدال - بلندبودن هجای پایان مصراع)
 (۳) صدا کن مرا / صدای تو خوب است / صدای تو سبزینهٔ آن گیاه عجیبی است (حذف همزه - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
 (۴) حجم خوشی داشت / نصفهٔ شب بود از تلاطم میوه / طرح درختان عجیب شد (بلندبودن هجای پایان مصراع - حذف همزه)

۴۲- در کدام بیت، اختیار شاعری «قلب» مشهود است؟

- (۱) آهوکا! سگ توام می‌خور و گرگ مست شو / خواب پلنگ نه ز سر گرچه پلنگ گوهری
 (۲) سرمهٔ خاقانی است خاک سر کوی تو / افسر خاقان چنین نعل سمند تو باد
 (۳) نام تو را برم ز سر می‌بروم ز شهر تو / بوی تو را ز یاد خود می‌برم و وای به تو
 (۴) لعبت مرده را که اصل از گچ زنده می‌کنند / از دل پیر عاشقان رخصت نیست دلبری

۴۳- به‌ترتیب، چند مصراع جزو بحر «رمل مسدس محذوف» و چند مصراع شامل اختیار «آوردن فاعلاتن به‌جای فعلاتن» است؟

- (الف) آب نالید وقت جوشیدن
 (ب) یک‌به‌یک از در درآمد آن نگار
 (ج) نه رهی دارم از برای فرار
 (د) من بر آنم که تو داری خبر از راز فلک
 (ه) مهرگان رسم عجم داشت به پای

- (۱) یک - چهار (۲) دو - دو (۳) یک - سه (۴) دو - سه

۴۴- با توجه به اختیارات شاعری، وزن کدام سرودهٔ نیمایی در مقابل آن، «درست» آمده‌است؟

- (۱) چه فکر نازک غمناکی / و غم تبسم پوشیدهٔ نگاه گیاه است (مفاعیلن فعلاتن / مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن)
 (۲) جمعهٔ متروک / جمعهٔ چون کوچه‌های کهنه غم‌انگیز (مفتعلن فع / مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع)
 (۳) در آفتاب و باران / بر آستان فردا احساس می‌کنند؟ (مستفعلن فعولن / مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)
 (۴) به چمن‌زار بزرگ / و صدایم کن از پشت نفس‌های گل ابریشم (فعلاتن فعلن / فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعل)

۴۵- کدام گزاره‌ها دربارهٔ ابیات زیر درست هستند؟

«صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب
تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند»
دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی
مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند»

(الف) حرف روی قافیه، «ی» است و حروف الحاقی در هر دو بیت به چشم می‌خورد.

(ب) آرایه‌های «تشخیص و حسن تعلیل» در بیت اول و «لف و نشر و کنایه» در بیت دوم مشهود است.

(ج) وزن ابیات، دو دسته‌بندی هجایی دارد و یکی از برش‌های آن، «مستفعل مستفعل مستفعل فع» است.

(د) با مصراع «دلت خُلد است خالی ساز از طاووس و شیطانش» هم‌مفهوم است.

(ه) تشبیهات حسی مشهود در ابیات، حاکی از سبک خراسانی شعر است.

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - هـ (۴) الف - هـ

۴۶- مفاهیم «غفلت - یأس - هجرت - ایثار» به ترتیب از کدام اشعار فهمیده می‌شود؟

(الف) قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ‌کسی نیست که در بیشهٔ عشق /
قهرمانان را بیدار کند.

(ب) می‌تراود مهتاب / می‌درخشد شب‌تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفتهٔ چند / خواب در چشم ترم
می‌شکند.

(پ) همه ذراتم با جان تو آمیخته باد / خون پاکم که در آن عشق تو می‌جوشد و بس / تا تو آزاد بمانی / به زمین ریخته باد!

(ت) چون درختی در صمیم سرد و بی‌ابر زمستانی / هرچه برگم بود و بارم بود / هرچه از فرّ بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود / هرچه یاد و
یادگارم بود / ریخته است.

(۱) الف - پ - ب - ت (۲) ب - ت - الف - پ (۳) الف - ت - پ - ب (۴) ب - پ - ت - الف

۴۷- متن زیر با کدام گزینه تناسب مفهومی ندارد؟

«فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترده و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات، در مهد زمین بپرورد. درختان را به خِلعت نوروزی،
قبای سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده.»

(۱) شد گونه‌گونه تاک رز چون پیش‌بند رنگرز
اکنونت باید خز و بز گرد آوری و اقبیه

(۲) میان روضهٔ خضرا روان شد چشمهٔ روشن
کنار چشمهٔ روشن برآمد لالهٔ حمرا

(۳) سوسن لطیف و شیرین چون خوشه‌های پروین
شاخ و ستاک نسرين چون برج ثور و جوزا

(۴) فراز خاک و خشت‌ها دمیده سبزکشت‌ها
چه کشت‌ها بهشت‌ها نه ده نه صد هزارها

۴۸- در کدام بیت، دلیل بی‌ارزشی سخنور، عملکرد نامناسب خود او می‌باشد؟

- (۱) روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده‌ام
چون نگاه آشنا از چشم یار افتاده‌ام
- (۲) دست رغبت کس نمی‌سازد به سوی من دراز
چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده‌ام
- (۳) عقده‌ای هرگز نکردم باز از کار کسی
در چمن بیکار چون دست چنار افتاده‌ام
- (۴) هم‌چو گوهر گر دلم از سنگ گردد دور نیست
دور از مژگان ابر نوبهار افتاده‌ام

۴۹- مفاهیم «خضوع، مکافات عمل، تسلیم و خوگیری» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- (الف) گو بهار دل و جان باش و خزان باش، ارنه
ای بسا باغ و بهاران که خزان من و توست
- (ب) خرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست
جبهه‌ واکرده‌ای پیوسته چون گل بایدش
- (ج) چون نخواهی کت ز دیگر کس جگر خسته شود
دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلیلد
- (د) گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم
ور خوار چون خارم کنی ای گل بدان خواری خوشم

(۱) د - الف - ب - ج (۲) ب - ج - د - الف (۳) ب - الف - د - ج (۴) د - ج - ب - الف

۵۰- همهٔ ابیات به جز بیت گزینۀ ... با متن زیر ارتباط معنایی دارند.

«وقلم را فرمود که بر لوح بگرد و بنویس هر چه تا قیامت بخواهد بود؛ پس هر چه خواست آفریدن و خواست بودن تا رستخیز، همه قلم

بنوشت، به امر حق.»

- (۱) لوح و قلم به قطع دماغ و زبان توست
لوح و قلم بدان و ز لوح و قلم می‌پرس
- (۲) منکر مشو چو نقش نبینی که اهل رمز
لوح و قلم گذاشته تحریر می‌کنند
- (۳) چو هر رمز لوح بگرفت و قلم زد
ز نور علم جان او علم زد
- (۴) عرش و فرش و لوح کرسی و قلم
از توشان شد اسم در عالم علم

۵۱- به ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

- (الف) پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.
 (ب) وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم.
 (ج) شیوه انتقال فرهنگ به نسل‌های بعدی.
 (د) جوامع مقطع نخست در تقسیم‌بندی دورکیم که در آن‌ها تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است.

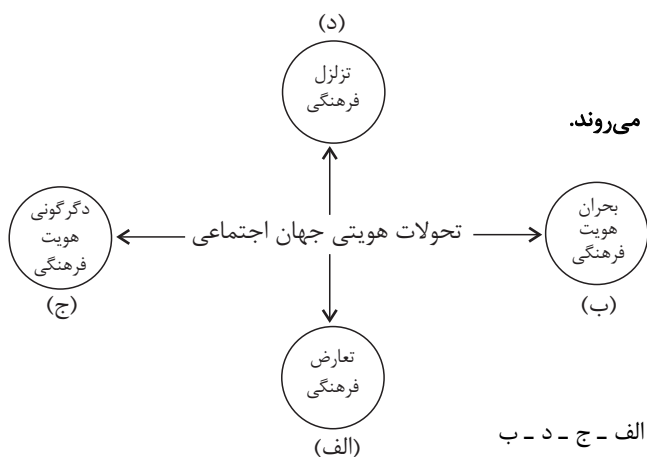
(۱) پدیده‌های تکوینی - نهاد اجتماعی - تعلیم و تربیت - جوامع مکانیکی

(۲) پدیده‌های اعتباری - هنجار اجتماعی - تعلیم و تربیت - جوامع ارگانیکی

(۳) پدیده‌های تکوینی - نهاد اجتماعی - آموزش - جوامع ارگانیکی

(۴) پدیده‌های اعتباری - هنجار اجتماعی - وراثت - جوامع مکانیکی

۵۲- به ترتیب، هر عبارت با کدام قسمت نمودار مرتبط است؟

- امروزه در ایران نهاد خانواده با آن مواجه است.

- تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند.

- زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی ترجیح داده شود.

- جهان اجتماعی نتواند در برابر اشکال هم‌عرض خانواده از کیان

خانواده دفاع کند.

(۲) الف - ج - د - ب

(۱) الف - د - ب - ج

(۴) د - ج - الف - ب

(۳) الف - ب - د - ج

۵۳- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- ارزش‌های جهان اجتماعی در آرمان‌ها متبلور می‌شوند.

- هویت اجتماعی هر فرد درون جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

- تحرک اجتماعی همان جایگاهی است که فرد در جامعه دارد.

- پذیرش معیار مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم به پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی منجر شد.

(۲) غ - غ - ص - غ

(۱) ص - ص - غ - ص

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - غ - ص

۵۴- به ترتیب، در چه صورتی نمادها منجر به تحول جهان اجتماعی می‌شوند و کدام عبارت در رابطه با لایه‌های عمیق جهان اجتماعی صحیح است؟

- (۱) زمانی که تغییر آن‌ها به تغییر در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی منجر شود. - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر، نسبت به دیگر اجزا دارند.
- (۲) نمادها که از سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی‌اند، در هیچ حالتی منجر به تحول جهان اجتماعی نمی‌شوند. - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر، نسبت به دیگر اجزا دارند.
- (۳) زمانی که تغییر آن‌ها به تغییر در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی منجر شود. - بیش‌تر در معرض تغییرند و تغییرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزا دارند.
- (۴) نمادها که از سطحی‌ترین پدیده‌های اجتماعی‌اند، در هیچ حالتی منجر به تحول جهان اجتماعی نمی‌شوند. - تغییرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزا دارند.

۵۵- به ترتیب، هر عبارت به کدام یک از انواع جهان‌های اجتماعی اشاره دارد؟

- هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.
- با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.
- مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های دیگر بهره می‌برد و در صورتی که لازم باشد تغییراتی در آن‌ها به‌وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.
- هویت جنبش‌ها، انقلاب‌ها و کشورها براساس جایگاه و اهمیتشان برای یکی از دو قطب یعنی بلوک شرق یا غرب شناسایی می‌شوند.
- اشتراک مرتاض‌ها و راهبه‌ها

- (۱) جهان اجتماعی دینی و معنوی - جهان اجتماعی که فرهنگ اساطیری دارد - جهان اجتماعی سالم و زنده و فعال - جهان دوقطبی قرن بیستم - جهان اجتماعی که فرهنگ دنیاگریز دارد.
- (۲) جهان اجتماعی دینی و معنوی - جهان اساطیری - جهان اجتماعی سالم و زنده و فعال - کشورهای جهان اول - جهان اجتماعی که فرهنگ اساطیری دارد.
- (۳) جهان اجتماعی معنوی - جهان معنوی - جهان اجتماعی فعال - جهان دوقطبی قرن بیستم - جهان اجتماعی که فرهنگ اساطیری دارد.
- (۴) جهان اجتماعی سکولار - جهان اجتماعی که فرهنگ اساطیری دارد - جهان اجتماعی فعال - جهان دوقطبی سکولار - جهان اجتماعی که فرهنگ دنیاگریز دارد.

۵۶- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با «عامل شکل‌گیری دئیسم در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی»، «پیامدهای اجتماعی رویگردانی از سکولاریسم» و «ظهور سکولاریسم» صحیح است؟

- (۱) نفی وحی - جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی از سوی نخبگان جهان غرب - در حیطة سیاست متأخر از علم ظاهر گردید.
 (۲) نفی عقل - پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها - ظهور آن در سیاست نسبت به اقتصاد تقدم داشت.
 (۳) نفی تجربه - فراخواندن مهاجران ساکن کشورهای غربی به سوی هویت دینی خود - ابتدا در حیطة علم ظاهر گردید.
 (۴) نفی وحی - رونق گرفتن خرافه پرستی و شیطان پرستی - پس از هنر در اقتصاد ظاهر گردید.

۵۷- کدام گزینه با جدول مرتبط است؟

بهار عربی	الف	ج	اتحاد و انسجام اسلامی
ب	شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد	از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است	د

- بیداری اسلامی

- مهم‌ترین نیاز جهان اسلام

- فرایند غربی شدن کشورهای عربی

- پایان تاریخ فوکویاما

- (۱) الف - ب - ج - د (۲) ج - ب - الف - د (۳) ب - الف - د - ج (۴) ج - د - ب - الف

۵۸- هر عبارت، مصداق کدام مفهوم یا موضوع است؟

- مجسمه داوود اثر میکل آنژ

- مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی

- اشتراک دکارت، روسو و دیدرو

- قبول تثلیث از سوی آباء کلیسا

(۱) بازگشت به هنر یونان باستان - در فرهنگ دنیوی، آبادی دنیا هدف مستقل نیست. - ظهور فرهنگ جدید غرب - دورماندن از ابعاد عقلانی توحید

(۲) اهمیت به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان - توجیه هنجارها و رفتارهای دنیوی با تفاسیر دینی - تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن - تقابل عقل و ایمان

(۳) رنسانس - توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی - ظهور فرهنگ جدید غرب - تحریفات در مسیحیت قرون وسطی در سطح زندگی و عمل

(۴) بازگشت به هنر یونان باستان - در جهان غرب، سکولاریسم جهان‌بینی غالب است. - تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن - تحریفات در مسیحیت قرون وسطی در سطح اندیشه و تفکر

۵۹- به ترتیب، کدام گزینه در خصوص «ابوریحان بیرونی»، «مارکس» و «ژان کالون» صحیح است؟

(۱) در کتاب تحقیق مال‌پند با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ یک جامعه را توصیف کرد. - سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌دانست. - از فیلسوفان روشنگری است که منجر به تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن شد.

(۲) با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، درباره عامل شکل‌گیری جوامع نظراتی ارائه داد. - انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری می‌دانست. - از گروه اول پروتستان‌هایی بود که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابلی نداشتند.

(۳) اهمیت امروزی او در این است که از روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی بهره برد. - جهان‌های اجتماعی را در طول هم قرار می‌داد. - با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

(۴) با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود. - بر این باور بود، جامعه‌شناس با داوری عقاید و ارزش‌ها از دایره علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند. - مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بود و آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانست.

۶۰- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) حکومت نخبگان بر جامعه مربوط به کدام نوع حکومت از نظر ارسطو می‌باشد؟

(ب) «ترس از پاسبان یا مأمور قانون، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد.» این موضوع مربوط به کدام بُعد سیاست است؟

(ج) «رابطه یک کارمند با مدیربخش خود» به کدام موضوع در سازمان اشاره دارد؟

(۱) الیگارشی - قدرت - یکپارچگی نظام (۲) آریستوکراسی - قانون - یکپارچگی نظام

(۳) آریستوکراسی - قدرت - انسجام اجتماعی (۴) الیگارشی - قانون - انسجام اجتماعی

۶۱- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- روش مطالعه جامعه در رویکرد تبیینی چیست؟

- نتیجه انحراف بشر از فرهنگ توحیدی چیست؟

- افول علوم فراتجربی، چه پیامدی دارد؟

(۱) همان روشی که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود. - فرهنگ سکولار - داوری امور فراتجربی به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

(۲) به مثابه روش موجود در رویکرد تفسیری - فرهنگ سکولار - امکان ارزیابی آرمان‌ها و ارزش‌های بشری از دست می‌رود.

(۳) همان روشی که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود. - فرهنگ اساطیری - امکان ارزیابی آرمان‌ها و ارزش‌های بشری از دست می‌رود.

(۴) به مثابه روش موجود در رویکرد تفسیری - فرهنگ اساطیری - داوری امور فراتجربی به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

۶۲- کدامیک از موارد زیر در خصوص علم مدنی فارابی، نادرست است؟

- (۱) مدینه فاضله بر محور علم سازمان یافته و جامعه آرمانی مورد نظر فارابی است.
- (۲) فارابی علوم اجتماعی را زیر مجموعه علوم انسانی می‌دانست و آن را علم مدنی نامیده است.
- (۳) در جوامع جاهله علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.
- (۴) مدینه فاسقه در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله بوجود می‌آید و امور غیرعقلانی، عقلانی معرفی می‌شوند.

۶۳- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام رویکرد جامعه‌شناسی است؟

- مطالعه نظم اجتماعی نقطه قوت آن است.
- بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند.
- هیچ گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند.
- کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را بررسی می‌کند.

- (۱) تفسیری - تفسیری - انتقادی - انتقادی
- (۲) تبیینی - انتقادی - انتقادی - انتقادی
- (۳) تبیینی - تفسیری - تفسیری - تفسیری
- (۴) تفسیری - انتقادی - تفسیری - تفسیری

۶۴- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید؟

- در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند.
- جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، معتقدند از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است.
- در همانندسازی، گروه مسلط، گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند.
- در دوره مدرن، سیاست همانندسازی هویت مورد نقد قرار گرفت.

- (۱) ص - غ - ص
- (۲) ص - غ - ص
- (۳) غ - غ - ص
- (۴) ص - غ - ص

۶۵- مفهوم اصلی نظریات فارابی، ابن‌خلدون و ابوریحان بیرونی، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تقسیم جوامع با توجه به استدلال عقلی - توجه به عصبیت به‌عنوان عامل شکل‌گیری جوامع - ارزیابی انتقادی فرهنگ هند
- (۲) علم مدنی - شناخت سنت‌های الهی در جامعه با تأثیرپذیری از قرآن - تجویز بایدها و نبایدهایی برای زندگی
- (۳) تبیین واقعیت‌های اجتماعی - استفاده از روش تبیینی و محافظه‌کارانه - علم عمران
- (۴) علم عمران - انتقاد نسبت به جوامع موجود - توصیف فرهنگ جامعه هند با روش تجربی و تفهیمی

- ۶۶- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟
- خوانش آثار فاخر و تغذیه ادبی خوب، موجب تسهیل استفاده شاعر از صنایع ادبی است.
- به روش‌های زینت‌بخشی به متن، چه نثر و چه نظم، آرایه یا صنعت ادبی گفته می‌شود.
- (۱) پیش‌بینی - توصیف
(۲) تبیین - تبیین
(۳) توصیف - پیش‌بینی
(۴) تبیین - توصیف

۶۷- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کدام منبع آگاهی می‌تواند منجر به پذیرفتن یک فرضیه در روان‌شناسی شود؟
- دستیابی به کدام هدف علم روان‌شناسی، دشوارتر از سایر علوم تجربی است؟
- نتیجه‌بخشی علم مدیون کدام مفهوم است؟
- کدام ویژگی روش علمی دستیابی ما به یک برداشت یکسان را تضمین می‌کند؟

- (۱) تمام منابع - پیش‌بینی و کنترل - فرایندی بودن - تعریف عملیاتی
(۲) فقط تجربه - همه اهداف - نظام‌دار بودن - تعریف عملیاتی
(۳) تمام منابع - توصیف و تبیین - موقعیت نامعین - تکرارپذیری
(۴) فقط تجربه - همه اهداف - هدفمند بودن - هیچکدام

۶۸- در مقایسه نوجوانان با کودکان، کدام مورد توصیف درستی از مرحله نوجوانی است؟

- (۱) نوجوان به دلیل تغییرات هورمونی و فیزیولوژیکی برخلاف کودکان تحریک‌پذیر است.
- (۲) نوجوانان به خاطر تغییرات بدنی، توانایی مدیریت مهارت‌های خود را برای فراخوانی مطالب جدید ندارند.
- (۳) نوجوانان می‌توانند در مقایسه با کودکان در آن واحد اطلاعات بیشتری در حافظه نگه دارند، زیرا سرعت تفکر بیشتری دارند.
- (۴) کودکان به سبب محدودیت‌های اجتماعی و رفتاری، تمایلی به تعامل با همسالان خود ندارند.

۶۹- تعداد موارد صحیح کدام ستون جدول از سایر موارد بیشتر است؟

الف	ب	ج	د
دوچرخه‌سواری و یادگیری زبان تحت تأثیر محیط و ریش هستند.	لهجه‌های گوناگون افراد، نشان از تأثیر محیط بر ریش است.	ریش به متولیان آموزش و پرورش امکان پیش‌بینی و برنامه‌ریزی می‌دهد.	یادگیری مهم‌ترین و تنها عاملی است که از بیرون بر فرد تأثیر می‌گذارد.
شناخت در دوره نوجوانی، هم تغییرات کمی را پشت سر می‌گذارد و هم تغییرات کیفی.	دانش‌آموز پایه دهم، بهتر از دانش‌آموز پایه سوم بر درس علوم تمرکز می‌کند.	فرضیه‌سازی‌های نوجوان به مراتب بیشتر و بهتر از کودک است.	نوجوان هدیه زیبا را ترجیح می‌دهد و کودک هدیه ارزشمند را.
تخمک بارور شده ۴۶ کروموزوم دارد.	وجود تخمک در رحم مادر نشان می‌دهد که رشد شروع شده است.	دوقلوهای ناهمسان حاصل فرایند تقسیم سلولی هستند.	فشار روانی و حالات هیجانی مادر، از لحظه تولد تأثیرگذاری خود را بر شخصیت نوزاد شروع می‌کند.

د (۴)

ج (۳)

ب (۲)

الف (۱)

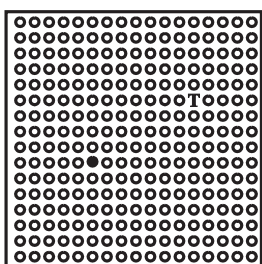

۷۰- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- گوش دادن و همزمان نوشتن صحبت‌های معلم، در مقایسه با گوش دادن به ویدیوهای تدریس، اثربخش‌تر است.
- سبک پردازش گرافیکی که وارد یک مجموعه می‌شود، باعث می‌شود تا توجه او به پوسترها جلب شود.
- عادت کردن به موضوع باعث می‌شود که میزان انگیزتگی ذهنی برای درک تنوع مطالب کاهش یابد.
- هنگام جست‌وجو در یک بافت مکانی کمیت عوامل انحرافی می‌تواند مؤثر واقع شود.

(۱) د - ن - د - ن   (۲) د - ن - ن - د   (۳) د - د - د - ن   (۴) ن - د - د - ن

۷۱- در شکل مقابل به ترتیب، «علت دشواری پیدا کردن حرف» و «علت راحت پیدا کردن نقطه سیاه» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) ویژگی منحصر به فرد هدف - تعداد عوامل انحرافی

(۲) ویژگی منحصر به فرد هدف - ویژگی منحصر به فرد هدف

(۳) تعداد عوامل انحرافی - تعداد عوامل انحرافی

(۴) تعداد عوامل انحرافی - ویژگی منحصر به فرد هدف

۷۲- هریک از موارد زیر به ترتیب، با کدام گزینه هماهنگی دارد؟

الف) هنگام رانندگی نگاه سحر به خودرویی افتاد که سحر رانندگی‌اش را با همان مدل و همان رنگ خودرو آموخته بود.

ب) عباس حین کنکور، نتوانست نام نظریه‌پردازی را به خاطر بیاورد و بعد جلسه با دیدن پاسخ‌نامه فریاد زد: «بلد بودمش.»

(۱) الف) حسی و رویدادی - ب) ناتوانی در اندوزش و معنایی   (۲) الف) بلندمدت و معنایی - ب) ناتوانی در اندوزش و رویدادی

(۳) الف) حسی و معنایی - ب) عدم بازیابی و رویدادی   (۴) الف) بلندمدت و رویدادی - ب) عدم بازیابی و معنایی

۷۳- به ترتیب درستی یا نادرستی هریک از عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟

- با اینکه حافظه از شگفت‌آورترین پدیده‌های شناختی است، ولی هدف اصلی و اساسی صرفاً دستیابی به حافظه قوی نیست.

- بر اساس پدیده نوک‌زبانی، می‌توان اینگونه استنباط کرد که خطای حافظه محدود به مرحله سوم (بازیابی) است.

- وقتی در حال حل مسئله با استفاده از داده‌های آن هستیم، حافظه کاری در حال فعالیت است.

- هم حافظه رویدادی و هم حافظه معنایی هر دو نوعی حافظه بلندمدت هستند.

- اینکه محمد با دیدن مرغ سر سفره به یاد تخم‌مرغ می‌افتد، بیانگر نشانه بیرونی است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - نادرست   (۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - نادرست - درست   (۴) نادرست - درست - درست - نادرست

۷۴- در مورد موقعیت زیر کدام گزینه درست تر است؟

«روان‌درمانگر در کار با یکی از بیماران به مشکلی برمی‌خورد و برای حل آن از دوستان حرفه‌ای‌تر خود مشورت می‌جوید؛ همچنین در این

مرحله، به نظر خودش مهم‌ترین کار را غلبه بر مقاومت بیمار می‌داند.»

(۱) وی در تلاش برای شناسایی توانایی‌های خود و غلبه بر ناتوانی است.

(۲) وی می‌کوشد تا میزان کنترل را بر کار خود تعدیل کرده و جدیت را به حداکثر برساند.

(۳) مهم‌ترین کار او این است که میزان ابهام را در مسئله به حداقل برساند.

(۴) افزایش میزان آگاهی، بهترین کاری است که مسئله او را رو به جلو هدایت می‌کند.

۷۵- مریم که به تازگی ازدواج کرده است، هر باری که خطایی می‌کند منتظر می‌ماند تا همسرش او را کتک بزند؛ در حالی که همسر مریم فرد

بسیار صبور و آرامی است و تلاش می‌کند با گفت‌وگو مسائل را حل کند، اما به این دلیل که مریم سر بهانه‌های کوچکی از پدر خود کتک

خورده است، نمی‌تواند حل مسائل از راه مسالمت‌آمیز را درک کند. در این مسئله چه عاملی تأثیرگذار بوده است؟

(۱) اثر نهفتگی (۲) اثر انتقال (۳) نوع نگاه به مسئله (۴) فشار روانی

۷۶- کدام مرحله تصمیم‌گیری ذکرشده با گزاره مربوط به خود تطابق دارد و کدام گزینه به «سوگیری تأیید» اشاره می‌کند؟

(۱) با انتخاب رشته انسانی، می‌توانم جامعه‌شناس شوم (ارزیابی پیامدها) - اصلاً نمی‌توانم از عهده این مسئولیت برآیم.

(۲) برحسب علاقه‌ام، رشته دندانپزشکی را برمی‌گزینم (اجرای بهترین اولویت) - دوست من اطلاعات زیادی دارد و همیشه در امتحان بهترین نمره را می‌آورد.

(۳) با انتخاب رشته روان‌شناسی، الان یک سال است که مطالعه خوبی در این رشته دارم (پایبندی به تصمیم) - وکیل: «من اصلاً نمی‌توانم شواهد شما را بپذیرم.» قاضی: «اما خوب می‌بینید که مطابق با واقعیت هستند.»

(۴) پس از دو سال، به هیچ‌وجه از انتخاب رشته حقوق راضی نیستم (پایبندی به تصمیم) - «همه دوستان من می‌دانند و دیده‌اند که تو مدام مرا دزدیده‌ای، ولی باز هم انکار می‌کنی؟»

۷۷- مثال زیر به کدام عامل نگرشی اشاره دارد؟

«مریم برای پنجمین بار، آزمون شهری رانندگی را رد شد؛ او به مادرش می‌گوید هر چقدر بیشتر تلاش کند، کمتر به نتیجه می‌رسد و هرگز

دوباره برای آزمون رانندگی اقدامی نخواهد کرد.»

(۱) درماندگی آموخته شده (۲) ناهماهنگی شناختی

(۳) اراده (۴) کنترل کارایی

۷۸- تعیین کنید که هر گزاره به کدام عبارت مربوط می‌شود؟

- مطالعه کتب روان‌شناسی شناختی به دلیل درک بهتر فرایندهای شناختی در بیماران روانی

- انجام کاری برای جلب رضایت دوستان و نزدیکان

(۱) انگیزه‌های برون‌زاد - موارد از پیش تعیین شده (۲) عوامل خارجی رفتار - عوامل غیر فطری

(۳) انگیزه‌های فطری رفتار - انگیزه‌های محیطی (۴) نگرش‌های درونی - پاداش و لذت خارجی

۷۹- به ترتیب، موارد کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- فردی به دلیل ریزش موی سکه‌ای، حاضر به حضور در جمع نیست. در این موقعیت متغیرهای روان‌شناختی نقش ... بیماری جسمانی را دارند.

- تغذیه سالم و متعادل به ... افراد مرتبط است.

- راننده‌ای که متوجه تصادف در جاده می‌شود با احتیاط بیشتری رانندگی می‌کند. به عبارتی این راننده فشار روانی ... را تجربه می‌کند.

- دلیل عدم دستیابی فرد به هدف در فشار روانی منفی، ... او است.

- شخصی که به دلیل باورهای مذهبی‌اش از جرم و جنایت اجتناب می‌کند و در نتیجه، دچار دردهای آن نیز نمی‌شود، از تأثیر ... مذهب بر سلامت بهره می‌برد.

(۱) عامل - الگوهای رفتاری و شناختی - منفی - نوع ارزیابی - مستقیم

(۲) پیامد - سن و جنس - منفی - درماندگی و ناامیدی - مستقیم

(۳) پیامد - سبک زندگی - مثبت - نوع ارزیابی - غیرمستقیم

(۴) عامل - سن و جنس - مثبت - درماندگی و ناامیدی - غیرمستقیم

۸۰- در هریک از موارد زیر، به ترتیب عامل جسمانی در چه نقشی ظاهر شده است؟

- یاشار به سبب شغل خود دائم قهوه می‌نوشد و به خاطر تپش قلب ناشی از آن درگیر اضطراب شده است.

- نیلوفر به خاطر اضطراب تحصیلی سال کنکور دائم موهای خود را می‌کند و به همین خاطر تراکم موهایش کم شده است.

(۱) پیامد بیماری جسمانی - عامل بیماری روانی (۲) عامل شرایط روانی - پیامد شرایط روانی

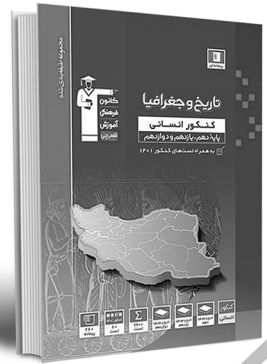
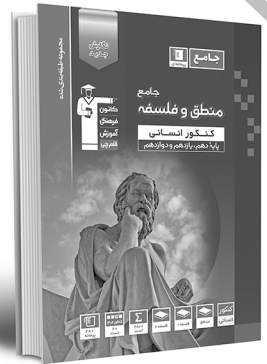
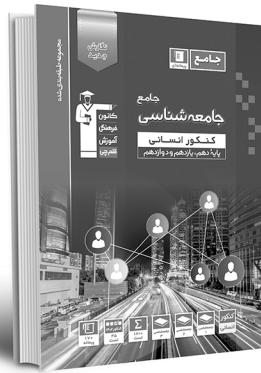
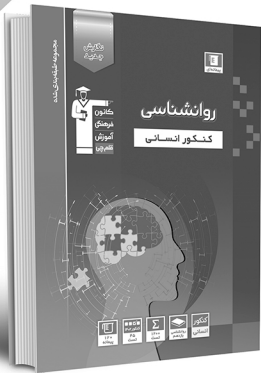
(۳) پیامد بیماری جسمانی - پیامد بیماری جسمانی (۴) عامل شرایط روانی - عامل بیماری جسمانی

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای قمرین کنید

فلسفه
و
تاریخ
و
جغرافیا
و
ریاضی
و
آمار
و
عربی
و
روانشناسی
و
جامعه‌شناسی
و
علوم و فنون ادبی

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۳

آزمون ا تیر - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزندهجانی، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، علیرضا جعفری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی	روان شناسی
نوید امساک، محمد جهان بین، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، محمدعلی کاظمی نصرآبادی	زبان عربی
علیرضا پدram، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک آبادی زاده، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشت نیا، موسی سپاهی، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	_____	فریبا رتوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه حسینی	کوثر شاه حسینی	_____	مهناب شیرازی، آرش مرتضائی فر	سجاد حقیقی پور
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	_____	محمدصدرا پنجه پور
زبان عربی	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	_____	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	_____	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	_____	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ لا یبأس من روح الله إلا القوم الكافرون ﴾:

(۱) قوم کافران تنها از رحمت الهی مأیوس می‌شود!

(۲) فقط قوم کافر از رحمت خداوند ناامید می‌شود!

(۳) از رحمت الهی نا امید نمی‌شود جز گروه کافران!

(۴) به جز گروه کافر کسی از رحمت خدا ناامید نخواهد شد!

۸۲- « یَجِبُ عَلَى الَّذِي لَا رَجَاءَ لَهُ لِلنَّجَاحِ النَّظْرَةُ إِلَى كَثِيرٍ مِنَ الْمُعْوِقِينَ كَيْفَ أَثَارُوا إِعْجَابَ الْآخِرِينَ! »:

(۱) کسی که هیچ امیدی به موفقیت ندارد، باید به بسیاری از معلول‌ها بنگرد که چگونه شگفتی دیگران را برانگیختند!

(۲) لازم است بر کسی که اصلاً امیدی به موفقیت ندارد، به معلولان بسیار بنگرد که چگونه دیگران را متعجب نمودند!

(۳) کسی که هیچ امیدی به موفقیت برایش نیست، باید به بسیاری از معلول‌ها نگاه کند که چگونه شگفتی دیگران را به دست آوردند!

(۴) لازم است بر کسی که هیچ امیدی به موفقیت ندارد، نگاه کردن به بسیاری از جانبازان که چگونه توانستند تعجب دیگران را برانگیزند!

۸۳- « يُضْرَبُ بِحَاتِمِ الْمَثَلِ فِي الْكِرْمِ لِأَنَّهُ مَا كَانَ يَرِدُ مَن يَأْتِيهِ فِي حَاجَةِ خَائِبًا! »:

(۱) به حاتم در بخشش مثل می‌زنند، برای اینکه او نیازمندی را که با خواسته‌ای نزدش می‌آمد، ناامید نمی‌کرد!

(۲) در بخشش به حاتم مثل زده می‌شود، چون او کسی را که با حاجتی پیش او می‌آمده، ناامید بر نمی‌گردانده است!

(۳) حاتم در بخشش زبانزد است، همانا او خواسته‌ی نیازمندی را که نزد او می‌رفته، رد نمی‌کرده است!

(۴) بخشش حاتم مثال‌زدنی است، بی‌گمان هر کس خواسته‌ای نزد حاتم می‌برد، او را ناامید بر نمی‌گرداند!

۸۴- « من الضَّروري أن يستفيد الإنسان من الأجهزة التي لم يكن أجداده يعرفونها لتصبح حياته أسهل! »:

(۱) لازم است که انسان از ابزارهایی استفاده کند که اجداد او آن‌ها را نمی‌شناختند تا زندگی‌اش آسان‌تر شود!

(۲) این لازم است که انسان وسایلی را که اجدادش از آن‌ها استفاده نمی‌کردند، بشناسد تا زندگی‌اش ساده‌تر شود!

(۳) ضروری این است که آدمی ابزارهایی را به کار گیرد که اجدادش حتی آن‌ها را نمی‌شناختند و زندگی او آسان‌تر گردد!

(۴) ضروری است که انسان از وسایلی استفاده کند که پدران‌ش آن‌ها را نشناخته بودند تا اینکه زندگی ساده‌تری داشته باشد!

۸۵- « كيف يُمكن أن تُصبح هذه البنت رسامة مشهورة رغم أنها كانت قد أُصيبت بالشلل الدماغي منذ طفولتها! »:

(۱) این دختر علی‌رغم اینکه از ابتدای طفولیتش به فلج مغزی مبتلا شده است، چگونه می‌تواند یک نقاش معروف شود؟!

(۲) چطور امکان دارد این دختر نقاشی مشهور گردد، با آنکه از زمان کودکی خود به فلج مغزی دچار شده بود؟!

(۳) چگونه این دختر با وجود اینکه یک نقاش شناخته‌شده‌ای است، از هنگام کودکی خویش به فلج مغزی دچار شده است؟!

(۴) این دختر چطور ممکن است نقاش معروفی گردد، با وجود اینکه در کودکی به فلج مغزی مبتلا گشته بود؟!

۸۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) ما أعماه و أهلکه إلا الغضب! فقط خشم او را کور کرد و به هلاکت رساند!
- (۲) ولدي عليك ألا تياس في حياتك أبداً! فرزندم تو هرگز نباید در زندگی‌ات نا امید شوی!
- (۳) يكاد العلم أن يُنقذ البشر من المصائب! نزدیک است که علم بشر را از مصیبت‌ها نجات بخشد!
- (۴) قد يكون الدّلفين مُنقذ الإنسان الوحيد في البحار! گاهی تنها دلفین نجات‌دهندهٔ انسان در اقیانوس‌هاست!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لا يزال المؤمن يورثُ أهل بيته العلم و الأدب حتّى يُدخلهم الجنّة جميعاً! مؤمن پیوسته برای افراد خانواده‌اش علم و ادب به ارث می‌گذارد تا آنان را همگی وارد بهشت کند!
- (۲) ما أكثر عدد الذين لا يستطيعون أن يُرضوا جميع الناس! تعداد کسانی که نمی‌توانند همهٔ مردم را راضی نگاه دارند، زیاده‌تر شده است!
- (۳) ليرحم أعرّاء أحتقروا و أغنياء افتقروا! به عزیزانی که تحقیر شده‌اند و ثروتمندانی که فقیر شده‌اند، باید رحم کنیم!
- (۴) رُبّ عزم صيّر الإنسان أعجوبة في عصره! چه بسا اراده‌ای که انسان را مایهٔ شگفتی در زمانهٔ خود گردانده است!

۸۸- «مسلمانان جهان پراکنده شدند، چون آنان از اسلام دور هستند!»؛ عَيْنُ الصّحیح:

- (۱) أصبح مسلمون العالم متفرقين لأنهم بعيدون عن إسلامنا!
- (۲) أصبح مسلمو العالم متفرقين لأنهم بعيدين عن إسلامنا!
- (۳) أصبح مسلمي العالم متفرقون لأنهم يبتعدون عن الإسلام!
- (۴) أصبح مسلمو العالم متفرقين لأنهم بعيدون عن الإسلام!

۸۹- ﴿يُعرف المجرمون بسماهم﴾ عَيْنُ الْمُناسِبِ لِمَفْهُومِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ:

(۱) چون مار ارقم است جهان گاه آزمون	کندر درون کشنده و بیرون منقش است
(۲) غصه تلخ از درون خنده شیرین زنیم	روی ترش چون کنیم نر گل تر کمتریم
(۳) ز کوزه چو قطره قطره آب چکد	آنروز که کوزه گشت خالی پیداست
(۴) حال دل‌ها ز دیده‌ها پیداست	دیده‌ها روزن است دل‌ها را

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

تفيد قراءة الكتب العقل، و تعدّ غذاءً له، و تمدّه بالتّجارب و المعارف و المعلومات الّتي يمكن أن تفيده في الوقت الحاضر أو في المستقبل، لذا يجب الحرص على قراءة الكتب الجيدة. و يُقال إنّ الكتب هم الأصدقاء الحقيقيّون الّذين لا يخطنون أبداً، إنّ الكتب لها تأثير كبير على حياة شخص، فقد تغيّر مسار الحياة و تسبّب أن ينجح المرء في حياته. من خلال الكتب أيضاً يستطيع الإنسان أن يغوص في خياله و يرسم خيالاً ليعيش فيه و أيضاً يستطيع أن يسافر إلى المدن و يتعرّف على حضاراتها بسهولة.

أفضل الكتاب هو القرآن الكريم و أوّل آية نزلت في هذا الكتاب قوله تعالى: ﴿ اقرأ باسم ربك الذي خلق ﴾ ممّا يدلّ على فوائد القراءة للإنسان و في ذلك الكتاب قصص السّابقين و إخبار بالغيب و ما سيأتي، كما فيه من التّربية و التّهذيب للنفس و كميّة معاملة النّاس بالحسنى و اكتساب صفات الخير!

٩٠- عيّن الخطأ:

(١) هناك أسرار في العالم و القرآن يُخبرنا عنها!

(٢) يستطيع الإنسان أن يُسافر بالكتب إلى كلّ مدينة يُحبّها!

(٣) إنّ الكتب تجعل النّاس ناجحين و لها تأثير كبير في حياتهم!

(٤) يؤكّد القرآن على موضوع القراءة ولم يُذكر فيه موضوع الكتابة!

٩١- أكمل الفراغ: بقراءة الكتب قد يبتعد المرء من الواقع . . .

(١) لذلك يتغيّر مسار حياته!

(٢) لذلك يطّلع على المُستقبل!

(٣) لأنّه يستطيع أن يصنع عالماً خيالياً!

(٤) لأنّ الكتب تزيد المعلومات الّتي عنده!

٩٢- عيّن الصّحيح حسب النَّصِّ: الكتاب هو الصّديق الحقيقيّ للإنسان، لماذا؟

(١) لأنّه صديق للحظات الوحدة!

(٢) لأنّه يقوّي العقل و يمنع النسيان!

(٣) لأنّه يعرّفنا على الحضارات المختلفة!

(٤) لأنّه لا يخطئ و يسبّب النّجاح للإنسان!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « الحاضر - يُقال - الأصدقاء - أفضل »:

- (١) أفضل : مفرد مذكّر - اسم تفضيل (مصدره مزيد ثلاثي) - معرب / مبتدأ و مرفوع؛ خبره: القرآن
  - (٢) يُقال: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مجرد ثلاثي - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
  - (٣) الأصدقاء: جمع تكسير (مفرد: الصديق؛ مذكر) - معرّف بأل - معرب / خبر إنّ و مرفوع بعلامة الضمة
  - (٤) الحاضر: اسم فاعل من مصدر مجرد ثلاثي - معرب - معرّف بأل / صفة و مجرور بالتبعية من موصوفها
- ٩٤- « تُسبّب - يتعرّف - السابقيين - الحُسنى »:

- (١) يتعرّف: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي، و مصدره: تعرّف - معلوم / فعل و فاعل
- (٢) السابقيين: جمع سالم للمذكر - اسم فاعل من مادة: س ب ق - معرفة / صفة أو نعت
- (٣) تُسبّب: فعل مضارع - للمؤنث - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - متعدّد / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٤) الحُسنى: للمؤنث - اسم تفضيل - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ بالحُسنى: جارّ و مجرور

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) ﴿ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلْسَانَلِينَ ﴾
- (٢) ﴿ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً ﴾
- (٣) ﴿ وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ لَا تَفَرَّقُوا . . . ﴾
- (٤) ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ﴾

٩٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مَعْنَى الطَّلَبِ:

- (١) المزارعون ليزرعوا مزارعهم في فصل الربيع!
- (٢) تذهب صديقتي المُجَدَّة إلى الجامعة لتعلم العلوم النافعة!
- (٣) لأعلم أنّ كلّ العالم و ما فيه خُلق للإنسان و رفع حوائجه!
- (٤) لا استخدم أصدقائي أسلوباً خاطئاً في تعلم اللّغة العربية!

٩٧- عَيْنَ خبر الأفعال النَّاقِصَة لا تَظْهَرُ علامة إعرابه:

(١) مَنْ أراد أن يكونَ مُرشدًا لأخيه، فليَقُمْ بإرشاد نفسه!

(٢) كان تأثيرُ الفارسيَّة على العربيَّة قبلَ الإسلام أكثر!

(٣) غابات مدينتنا أصبحت غنيَّة بأثمار لذيذة!

(٤) ليس الحليمُ من عَجَزَ فهَجَمَ!

٩٨- « أنا أدرسُ لامتحان القبول لمدة عشر ساعات في اليوم، لكن في الأسبوع الماضي كُنْتُ مريضاً لمدة يومين و

لم أستطع أيضاً أن أدرس في يوم الأربعاء أكثر من خمس ساعات!؛ كم ساعة درستُ الأسبوعَ الماضي؟

(١) خمسة و خمسين (٢) خمسين (٣) خمسة و أربعين (٤) ستين

٩٩- عَيْنَ « إلا » تُفِيدُ معنى « فقط »:

(١) قيلَ الطَّلّابُ كلَّهم كلامَ المَعْلَمِ إلا المُشاغِبين!

(٢) لم يُسمع صوت في الغرفة إلا صوت هذا الطِّفْلِ!

(٣) ما كان المَعْلَمون يُدرِّسون إلا دروساً يُحبُّها الطَّلّاب!

(٤) لا يزور الزَّائر في سفره مكاناً إلا مقبرة قصد زيارتها!

١٠٠- عَيْنَ المفعول المطلق موصوفاً:

(١) لإيران تجارب تُسبِّب تقدّمها في مجال تصدير النِّفط و سوف تتقدّم في المجالات الأخرى إن شاء الله!

(٢) قد نُشاهد صورة خلّابة على الجدار نُحبُّها حبّاً فنعزم على تعلُّم هذا الفنّ عزم الأطفال الصِّغار!

(٣) قد تُستخدم آلة حديثة لإشاعة الحروب بين النَّاسِ إستخداماً لم يكن المُخترع يُريده أبداً!

(٤) إخواني؛ لو كانت الحلول السَّابقة نافعة لمشاكلنا لنجحتنا في تحسين الظروف نجاحاً!

۱۰۱- چرا مرحله حفاری آثار باستانی، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است؟ زیرا ...

- (۱) باستان‌شناس باید از آن عکس‌برداری و تمام مشخصاتش را به طور دقیق ثبت کند.
- (۲) کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند.
- (۳) نمایان کردن آثاری که در دل خاک قرار گرفته‌اند، نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است.
- (۴) این مرحله نیازمند آموختن روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیوکربن و پتاسیم - آرگون است.

۱۰۲- کدام گزینه با «تمدنی در عصر باستان، که طبقه اشراف آن، با گسترش تجارت خارجی و دریانوردی، حکومت را به دست گرفتند.» مطابقت

دارد؟

- (۱) یکی از دستاوردهای مهم آن‌ها، ایجاد شبکه‌ای پیشرفته از جاده‌ها به دست مهندسان بود.
- (۲) در سلسله جنگ‌های داخلی آن‌ها، طرف پیروز، تحت حمایت پنهانی حکومت هخامنشی قرار داشت.
- (۳) حکومت اشکانی توانست در مقابل سپاه قدرتمند آن‌ها مقاومت کند و از پیشروی بیشترشان به خاک ایران جلوگیری نماید.
- (۴) عموم مردم، علاوه بر پرداخت مالیات، ناگزیر بودند در ساخت آرامگاه‌ها، کاخ‌ها و شرکت در جنگ‌ها برای حکومت بیگاری کنند.

۱۰۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد انواع تاریخ‌نگاری به درستی تدوین شده است؟

الف) تاریخ‌نگاری ترکیبی

ب) تاریخ‌نگاری روایی

ج) تاریخ‌نگاری تحلیلی

- (۱) «ج» برخلاف «الف» و «ب» در بیان جزئیات وقایع و احوال دقیق اشخاص ممتاز است.
- (۲) «الف» برخلاف «ب» مطالب را به نحوی جمع‌آوری و ارائه می‌کند که تشخیص درستی یا نادرستی آن برعهده مخاطب باشد.
- (۳) اگر بخواهیم نگاهی کلی‌نگر نسبت به وقایع و روایات یک دوره تاریخی داشته باشیم، «الف» نسبت به «ب» و «ج» شیوه مناسب‌تری است.
- (۴) عبارت «روش کشورداری داریوش، نه تنها در دوره هخامنشیان، بلکه تا قرن‌ها بعد، زمینه رونق اقتصادی ایران را فراهم آورد» احتمالاً از نوع «الف» است.

۱۰۴- اگر بخواهیم وضعیت هنر و معماری ایران در عصر باستان را به صورت متوالی بررسی کنیم، کدام گزینه مناسب است؟

الف) کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخ‌ها

ب) مهارت در قلعه‌سازی به طور خاص برای مقابله با دشمنان خارجی

ج) تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت‌های تابع آن حکومت

د) استفاده از بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان و رواج هنر گچ‌بری

(۱) «ب» - «ج» - «د» - «الف»

(۲) «ج» - «ب» - «د» - «الف»

(۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

(۴) «د» - «ب» - «الف» - «ج»

۱۰۵- کدام گزینه از دستاوردهای خلافت فاطمیان در عرصه علم و آموزش است؟

(۱) نگاهشده شدن آثاری در زمینه تاریخ، طب، ریاضیات، نجوم و فلسفه به زبان فارسی

(۲) تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف

(۳) حمایت مادی و معنوی امیران و وزیران فرهنگ پرور از عالمان و اندیشمندان

(۴) رشد روزافزون دیوان سالاران ایرانی در دستگاه اداری حکومت و جذب شعرا و نویسندگان

۱۰۶- کدام یک از عبارتهای زیر پیرامون ویژگیهای نظام اداری با عصر ساسانیان شباهت دارد؟

(۱) در نظام اداری خوارزمشاهیان، اختیارات دیوانها و قدرت و نقش وزیر کاهش یافت و حتی در مواردی منصب وزیر حذف شد.

(۲) در عصر سلجوقی، همه دیوانها زیر نظر وزیر کار می کردند و وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار داشت.

(۳) اعراب مسلمان تشکیلات و نهادهای اداری سرزمینهای فتح شده را حفظ کردند و اداره آنها را به حکام محلی سپردند.

(۴) فرمانروایان غزنوی برای اداره قلمرو رو به توسعه خود، دیوان سالاران حکومت سامانی و آل بویه را به خدمت گرفته بودند.

۱۰۷- چند مورد از عبارات زیر به هنر نگارگری در دوره ایلخانی و تیموری اشاره دارد؟

- پدید آمدن شاهنامههای مصور

- ظهور مکتبهای نقاشی و نگارگری جدید و خلق آثار هنری فاخر

- پدید آمدن کتابهای مصور در عرصه نجوم و دیوانهای شعر

- نوآوری در تصویر زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران

- کاربرد این هنر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتابهای تاریخی

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۱۰۸- کدام گزینه به علت گسترش نظام فئودالیسم پس از انقراض امپراتوری شارلمانی اشاره می‌کند؟

(۱) تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی و گذار به اقتصاد روستایی و زمین‌داری

(۲) قدرت گرفتن کنت‌هایی که شارلمانی برای اداره مناطق مختلف گماشته بود.

(۳) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس و تقاضای پاپ مبنی بر حضور و کمک همه مسیحیان

(۴) تهاجم مجارها و وایکینگ‌ها به اروپا که تأمین ارتش برای دفاع را پرهزینه کرده بود.

۱۰۹- به ترتیب هر گزاره منتسب به کدامیک از مورخان ایرانی است؟

- مؤلف کتاب حقایق‌الخبار ناصری و از مورخان عصر ناصری است.

- او سعی داشت آثار خود را تا حدی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.

- معتقد بود تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.

- خودش مورخ نبود اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(۱) میرزا محمدجعفر خورموجی - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه - خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

(۲) میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی - میرزا محمدجعفر خورموجی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده - رضا قلی خان هدایت

(۳) میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه - میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی

(۴) میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی - میرزا محمدجعفر خورموجی - خاوری شیرازی - میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۱۱۰- عبارات زیر در خصوص اوضاع اقتصاد و کشاورزی به کدامیک از دوره‌های تاریخی اشاره دارد؟

- کاهش شدید نیروی انسانی در این بخش

- تبدیل شدن شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی

- چند برابر شدن تولید برخی از اقلام محصولات کشاورزی به ویژه محصولات صادراتی

- افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی

(۱) افشاریه - زندیه - زندیه - زندیه

(۲) زندیه - افشاریه - قاجاریه - قاجاریه

(۳) افشاریه - زندیه - قاجاریه - قاجاریه

(۴) قاجاریه - زندیه - زندیه - قاجاریه

۱۱۱- در مسیر رسیدن رضاخان از نخست‌وزیری به سلطنت، کدام گزینه در طبقه‌بندی موارد زیر، درست است؟

الف) سرکوب شورش خزل

ب) اقامت بیش از حد احمدشاه در اروپا

ج) اقدامات حمایتی سیدضیاء الدین طباطبایی

د) اقدام در جهت اسکان عشایر

۱) موارد «الف و ج» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «د» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۲) موارد «ج و د» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «الف» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «ب» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۳) مورد «ج» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب و د» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «الف» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۴) مورد «الف» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. / مورد «ج و د» به این موضوع بی‌ارتباط است.

۱۱۲- سیاست دوره چهاردهم مجلس شورای ملی در برابر دولت‌های سلطه‌جو چگونه بود؟

۱) اتخاذ سیاست موازنه مثبت در ارتباط با دولت‌های متخاصم اروپایی

۲) انعقاد موافقت‌نامه‌های متعدد برای واگذاری امتیاز نفت به کشورهای خارجی

۳) ممنوع کردن واگذاری امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن به خارجی‌ها

۴) اتخاذ موازنه مثبت در برابر شوروی و موازنه منفی با سایر کشورهای غربی

۱۱۳- کدام گزینه در ارتباط با ترتیب زمانی عملیات‌های دوران دفاع مقدس صحیح آمده است؟

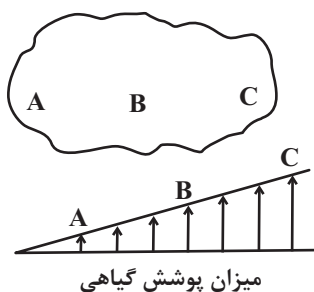
۱) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

۲) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر

۳) انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام

۴) شکستن محاصره آبادان و نجات آن از نیروهای متجاوز صدام - عملیات بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر - انهدام اسکله‌های عراق در عملیات موسوم به «مروارید» و نابودی نیروی دریایی صدام

۱۱۴- نمودار میزان پوشش گیاهی برای مناطق جغرافیایی (A-B-C) در زیر آمده است. همه برداشت‌های مفهومی از شکل، قابل دریافت

است؛ به‌جز:

- (۱) در بسیاری از شرایط، مرز نواحی را نمی‌توان با موقعیت ریاضی (مطلق) تعریف کرد.
- (۲) هرچه از نقطه C فاصله می‌گیریم، عوامل همگونی مرتبط با ناحیه C کاهش می‌یابد.
- (۳) با توجه به اثر فعالیت‌های انسانی و عوامل طبیعی، مرزهای نواحی ثابت نیستند، بلکه دستخوش تغییر می‌شوند.
- (۴) می‌توان ناحیه ساوان را مشابه شکل دانست؛ در چنین شبیه‌سازی‌ای، ناحیه A صحرای بزرگ آفریقا است.

۱۱۵- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

« توده هوای مرطوب موسمی و توده هوای سودانی ..... »

- (۱) به‌ترتیب باعث افزایش مقدار بارندگی و کاهش مقدار بارندگی در نواحی مختلف کشور می‌شوند.
- (۲) به‌ترتیب در دوره سرد سال و دوره گرم سال وارد کشور شده و موجب تغییرات آب و هوایی می‌شوند.
- (۳) به‌طور مشترک در دوره سرد سال به کشور نفوذ می‌کنند و هر دو باعث افزایش میزان بارش می‌شوند.
- (۴) به‌ترتیب در فصل گرم سال از اقیانوس هند و در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند.

۱۱۶- کدام موارد در توضیح مزارع تک‌محصولی (پلاتیشن‌ها) نادرست تدوین شده‌اند؟

- (الف) مزارع پلاتیشن عموماً در کشورهای پیرامون و دفاتر اصلی آن‌ها در کشورهای مرکز ایجاد می‌شود.
- (ب) شرکت‌های آمریکایی و اروپایی مالک پلاتیشن‌ها، عموماً نیروی کار ارزان‌قیمت را از کشورهای مرکز به کشورهای پیرامون اعزام می‌کنند.
- (پ) از نظر کارشناسان محیط زیست، این نوع کشت‌ها باعث می‌شوند حاصل‌خیزی و بهره‌وری خاک در کشورهای نزدیک استوا کاهش یابد.
- (ت) با سرمایه‌گذاری تقریباً اندکی می‌توان مزارع تک‌محصولی را احداث کرد و محصول استوایی موردنظر را به کشورهای گوناگون صادر نمود.

(۱) «ب» - «ت»   (۲) «پ» - «ت»   (۳) «الف» - «ب»   (۴) «الف» - «ت»

۱۱۷- با توجه به جدول زیر و مفهوم قانون ۷۰ که زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد، کدام گزینه به پرسش‌های مطرح شده

به‌درستی پاسخ می‌دهد؟

قانون ۷۰	
کشور سوئد	کشور مصر
۶۳ سال	۳۳ سال

(الف) در کدام کشور، احتمال پیدایش مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی پیش‌بینی می‌شود؟

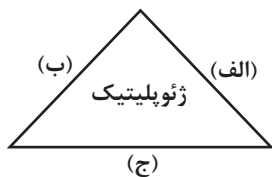
(ب) در کدام کشور سیاست افزایش جمعیت اعمال شده است؟

(ج) قانون ۷۰ به کدام یک از ارکان بنیادی یک کشور دلالت دارد؟

- (۱) الف) مصر (ب) سوئد (ج) حکومت
- (۲) الف) مصر (ب) سوئد (ج) جمعیت
- (۳) الف) سوئد (ب) مصر (ج) ملت
- (۴) الف) سوئد (ب) مصر (ج) سرزمین

۱۱۸- با توجه به مدل تصویری زیر، کدام گزاره کاملاً درست تدوین شده است؟

(۱) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و

«ب» بدانیم، «ج» نشانگر «سیاست» است.

(۲) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری در فیلیپین به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم،

«الف» بیانگر «قدرت» است.

(۳) اگر احداث تونل مانس در نتیجه توافق کشورهای فرانسه و انگلستان را مثالی از تأثیر متقابل «الف» و «ب» بدانیم، «ج» نشانگر «جغرافیا»

است.

(۴) اگر تأثیر تصمیمات حکومت بر تقسیم شهری در فیلیپین به بخش مرفه‌نشین و زاغه‌نشین را مصداقی از تأثیر متقابل «ب» و «ج» بدانیم،

«الف» بیانگر «جغرافیا» است.

۱۱۹- هر کدام از رخدادهای زیر، به ترتیب به کدام یک از انواع پخش فرهنگی دلالت دارد؟

الف) ارتباط و تبادل ایران با شرق آسیا و غرب اروپا از طریق جاده ابریشم

ب) فراگیری گسترده زبان انگلیسی در قرن بیستم و بیست و یکم از طریق پیشرفت‌های صنعتی و گسترش ارتباطات

ج) شیوع و گسترش چشمگیر بیماری کرونا از چین به سراسر جهان

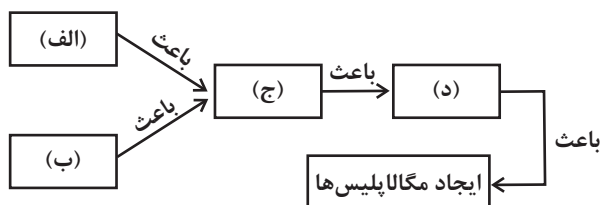
(۲) الف) مستقیم ب) غیرمستقیم ج) مستقیم

(۱) الف) مستقیم ب) غیرمستقیم ج) غیرمستقیم

(۴) الف) مستقیم ب) مستقیم ج) غیرمستقیم

(۳) الف) غیرمستقیم ب) غیرمستقیم ج) مستقیم

۱۲۰- کدام گزینه، به ترتیب برای تکمیل موارد «الف»، «ب»، «ج» و «د» مناسب است؟

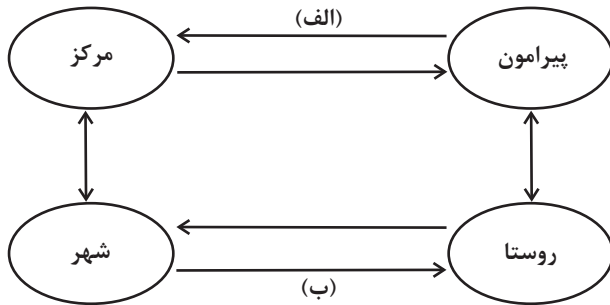
(۱) توسعه تجارت جهانی - تمرکز مراکز مالی و پولی - گسترش مادرشهرها - حومه‌نشینی

(۲) تمرکز مراکز مالی و پولی - تمرکز جمعیت شهری - حومه‌نشینی - گسترش مادرشهرها

(۳) گسترش وسایل حمل‌ونقل - افزایش شهرنشینی - گسترش حومه‌نشینی - ایجاد مناطق مادرشهری

(۴) توسعه اقتصاد جهانی - گسترش وسایل حمل‌ونقل - ایجاد مناطق مادرشهری - افزایش حومه‌نشینی

۱۲۱- با توجه به ارتباط و شباهت مدل روابط شهر و روستا با نظریه مرکز - پیرامون، کدام گزینه موارد «الف تا د» را در نمودار زیر به درستی

تکمیل می‌کند؟

(۱) الف) در مسیر «الف» زغال سنگ استخراج شده از کشور سنگاپور به ژاپن صادر می‌شود (ب) در مسیر «ب» از شهر کالاهای کارخانه‌ای و خدمات رفاهی به روستا وارد می‌شود.

(۲) الف) در مسیر «الف» کالاهای صنعتی و کارخانه‌ای از کشور پرو به استرالیا صادر می‌شود (ب) در مسیر «ب» به روستا فناوری اطلاعات و خدمات درمانی وارد می‌شود.

(۳) الف) در مسیر «الف» کالاهای حاصل از فعالیت‌های نوع اول اقتصادی از سوی مراکش به ژاپن وارد می‌شود (ب) در مسیر «ب» خدمات آموزشی و مالی از شهر به روستا وارد می‌شود.

(۴) الف) در مسیر «الف» مغزهای متفکر کشور بنگلادش و کالاهای پزشکی به آمریکای شمالی وارد می‌شود (ب) در مسیر «ب» خدمات فراغتی و نیروی انسانی متخصص به روستا وارد می‌شود.

۱۲۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«سه رکن اصلی تحقق روستای پایدار، (۱) .....، (۲) ..... و (۳) ..... است؛ و می‌توان گفت .....»

(۱) فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست - گسترش انقلاب سبز از اقدامات موردنظر در جهت رکن سوم آن است.

(۲) توسعه اقتصادی - مدیریت مهاجرت به شهرها - حفظ چشم‌اندازهای طبیعی - تمرکز طرح‌های هادی روستایی روی رکن اول آن است.

(۳) فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست - مسائلی نظیر نداشتن مالکیت زمین برای کشاورزان، رکن اول آن را دچار اختلال می‌کند.

(۴) توسعه اقتصادی - مدیریت مهاجرت به شهرها - حفظ چشم‌اندازهای طبیعی - توسعه گردشگری می‌تواند اقدامی جهت ایجاد اختلال در رکن دوم آن به شمار رود.

۱۲۳- کدام یک از گزینه‌های زیر، عبارت «موارد ... و ... با حمل و نقل آبی مطابقت دارند و اهمیت این نوع از حمل و نقل در نظریه ... مشهود

است.» را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) ارزان ترین شیوه برای جابه‌جایی کالاهاى سنگین

ب) امنیت بیشتر نسبت به حمل و نقل هوایی

ج) کاربردی بودن برای مسافت‌های دوردست

(۱) «الف» - «ب» - آلفرد ماهان (۲) «الف» - «ج» - آلفرد ماهان

(۳) «الف» - «ج» - مکیندر (۴) «الف» - «ب» - مکیندر

۱۲۴- کدام یک از عبارت‌های زیر، دربارهٔ کمربندهای زلزله‌خیز جهان درست بیان شده است؟

الف) کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا

ب) کمربند اطراف اقیانوس آرام

ج) کمربند میانی اقیانوس اطلس

(۱) از برخورد پوستهٔ تشکیل دهندهٔ قارهٔ آسیا - اروپا به «پوستهٔ قارهٔ آمریکا» و «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ آفریقا و هند» به ترتیب «ب» و «ج» ایجاد می‌شود.

(۲) از برخورد پوستهٔ کف اقیانوس اطلس به «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ آفریقا و هند» و «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ قارهٔ آسیا - اروپا» به ترتیب «ج» و «الف» ایجاد می‌شود.

(۳) از برخورد پوستهٔ کف اقیانوس آرام به «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ آفریقا و هند» و «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ قارهٔ آسیا - اروپا» به ترتیب «ب» و «الف» ایجاد می‌شود.

(۴) از برخورد پوستهٔ تشکیل دهندهٔ قارهٔ آسیا - اروپا به «پوستهٔ تشکیل دهندهٔ آفریقا و هند» و «پوستهٔ کف اقیانوس آرام» به ترتیب «الف» و «ب» ایجاد می‌شود.

۱۲۵- در کدام گزینه میان دو پدیدهٔ دشت‌های ریگی (۱) و دشت‌های سیلابی (۲) مقایسهٔ صحیحی صورت گرفته است؟

(۱) پدیدهٔ (۲) برخلاف پدیدهٔ (۱) در اثر کنده شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر ایجاد می‌شود.

(۲) رسوبات آبرفتی از ویژگی‌ها و مشخصاتی است که هم در پدیدهٔ (۱) و هم در پدیدهٔ (۲) ملاحظه می‌گردد.

(۳) پدیدهٔ (۱) همانند پدیدهٔ (۲) قابلیت کشت محصولات کشاورزی و بهره‌برداری از آن‌ها را دارد.

(۴) یکی از وجوه تشابه میان این دو دشت، وجود سطوحی پر از قلوه‌سنگ در کف این دو پدیده است.

۱۲۶- در جملات زیر به ترتیب، امکان پدید آمدن کدام مغالطه وجود دارد؟

- حمید هنگام تماشای مسابقه من و رضا، مدام می گفت او از من بهتر است!

- فرد اول: «دور از تو حالم خیلی بد شده.» - فرد دوم: «من که همین جا کنارتم ...»

- فرد اول: «عجله نکن، هنوز سفر تمام نشده است.» - فرد دوم: «اما ما الان در ربیع‌الاول هستیم!»

(۱) اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ (۲) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ

(۳) اشتراک لفظ - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی (۴) ابهام در مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - مغالطه نگارشی

۱۲۷- کدام طبقه‌بندی را از نظر منطقی می‌توان پذیرفت؟

(۱) کلمه < صفت < ضمیر (۲) متوازی‌الاضلاع < لوزی < مستطیل

(۳) استدلال < قیاس < تمثیل (۴) اعداد حقیقی < عدد گویا < عدد صحیح

۱۲۸- اگر انسان را به‌گونه‌ای تعریف کنیم که تصورات معلوم عام‌تر از تصور مجهول باشند؛ آنگاه تعریف ...

(۱) جامع نیست (۲) مانع نیست

(۳) جامع و مانع نیست (۴) واضح نیست

۱۲۹- اگر بگوییم قضیه «بعضی الف ب نیست» کاذب است، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- «هیچ الف ب نیست» کاذب است.

- «هر الف ب است» صادق است.

- نمی‌توان صدق «بعضی ب الف است» را نتیجه گرفت.

- اگر از قضیه مذکور عکس مستوی بسازیم، متناقض‌اش صادق خواهد بود.

- «بعضی الف ب است» صادق است.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۳۰- اگر نتیجه و مقدمه اول قیاسی، به ترتیب، متداخل «بعضی ج ب نیست.» و قضیه‌ای باشد که «بعضی الف ج است.» عکس مستوی آن است،

مقدمه دیگر کدام گزینه باشد تا قیاس معتبر شود؟

(۱) بعضی الف ج است. (۲) هیچ ج ب نیست.

(۳) هر ج الف است. (۴) هیچ ب الف نیست.

۱۳۱- کدام گزینه را نمی‌توان یک قضیه شرطی منفصل دانست؟

(۱) یا امتحان نمی‌دهی یا قبول می‌شوی.

(۲) یا حداقل نمره قبولی را نمی‌گیری یا قبول می‌شوی.

(۳) یا قبول نمی‌شوی یا امتحان می‌دهی.

(۴) یا حداقل نمره قبولی را می‌گیری یا قبول می‌شوی.

۱۳۲- یک سخنران در پایان اندیشه‌هایش افزود: «بعضی‌ها این حرف‌ها را تمسخر می‌کنند؛ برای اینکه این‌ها دلشان از ایمان خالی است. این‌ها بت‌پرست‌ها و شیطان‌پرست‌های مدرن هستند. قیافهٔ روشنفکری می‌گیرند، اما کوچک‌ترین درکی از دنیا ندارند.» این سخنران احتمالاً به

کدام مغالطه متوسل شده است؟

- (۱) مغالطهٔ توسل به احساسات
(۲) مغالطهٔ مسموم کردن چاه
(۳) مغالطهٔ تله‌گذاری
(۴) مغالطهٔ بار ارزشی کلمات

۱۳۳- کدام سؤال اساساً به فلسفهٔ علوم اجتماعی مربوط است؟

- (۱) آیا لیبرالیسم نقش اساسی در حاکمیت کشورها دارد یا سوسیالیسم؟
(۲) آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد؟
(۳) چگونه باید منافع فرد را در اولویت قرار دهیم؟
(۴) چرا انسان نیازمند تشکیل جامعه و اجتماع است؟

۱۳۴- نمی‌توان گفت: ...

- (۱) استقلال در اندیشه مستلزم این نیست که انسان خودرأی باشد و از نظر دیگری کمک نگیرد.
(۲) یکی از اهداف افلاطون در تمثیل غار، نشان دادن نقش هدایت‌گری فلسفه به سوی آزادی حقیقی است.
(۳) اهدافی که انتخاب می‌کنیم، مبنای باورهای ما در زندگی را می‌سازند و تشکیل می‌دهند.
(۴) استقلال در اندیشه از آثار سبک تفکری است که دوری از مغالطات را نیز به دنبال می‌آورد.

۱۳۵- هر کدام از نظریات زیر با فلسفهٔ کدام فیلسوف مطابقت دارد؟

وجود همزمان شب و روز - جهان ظاهراً در حال تغییر است - اولین بار لفظ فلسفه را به کار برد - تأکید بر غیرعقلانی بودن حرکت در جهان

- (۱) هراکلیتوس - فیثاغورس - پارمنیدس
(۲) هراکلیتوس - هراکلیتوس - فیثاغورس - هراکلیتوس
(۳) هراکلیتوس - پارمنیدس - فیثاغورس - هراکلیتوس
(۴) هراکلیتوس - پارمنیدس - فیثاغورس - پارمنیدس

۱۳۶- گزارهٔ «من مطمئنم هیچ شناخت یقینی وجود ندارد» را به کدام‌یک از مسائل فلسفی زیر می‌توان نزدیک‌تر دانست؟

- (۱) هستی‌شناسی
(۲) امکان شناخت
(۳) محدودهٔ شناخت
(۴) بداهت مفهوم شناخت

۱۳۷- از نظر افلاطون و ارسطو، کدام گزینه در مورد حقیقت وجود انسان قابل پذیرش نیست؟

- (۱) هم افلاطون و هم ارسطو انسان را دارای دو بُعد جسم و نفس می‌دانند و قابلیت حیات را مربوط به نفس می‌دانند.
(۲) هر دو معتقدند که نفس به هنگام تولد بالقوه است و با آموزش است که نفس شکوفا می‌شود.
(۳) از نظر ارسطو و افلاطون، آن ویژگی‌هایی که به نفس نسبت داده می‌شود را نمی‌توان به صورت مادی تبیین کرد.
(۴) از نظر این دو حکیم، وجه تمایز انسان با حیوانات، به تفاوت نفس انسانی با نفس سایر موجودات برمی‌گردد.

۱۳۸- با توجه به نظرات فلاسفهٔ مختلف در باب چیستی انسان چه تعداد از عبارات زیر صحیح هستند؟

- الف) وجود وجدان اخلاقی در انسان در مقدمات استدلال کانت مفروض گرفته شده است.
ب) طبق نظریات مارکس پیدایش نیازهای مادی به تبع نیاز به قانون و اخلاق بوده است.
پ) از نظر دکارت انسان ماشین پیچیده‌ای است که فعالیتش به‌طور خودکار صورت می‌گیرد.
ت) از نظر افلاطون نتیجهٔ مراقبت از حقیقت برتر غیرقابل رؤیت، آراستگی به فضایل است.

- (۱) چهار
(۲) یک
(۳) دو
(۴) سه

۱۳۹- کدام گزینه دربارهٔ رابطهٔ علت و معلول نادرست است؟

- (۱) وجود معلول پیش از رابطه امری عدمی است و عامل گذر آن از لاجرم علت است.
- (۲) یک طرف این رابطه وجودبخشی علت به معلولی است که هنوز محقق نشده است.
- (۳) علت از لحاظ زمانی همواره بر معلول خود تقدم دارد و پیش از آن وجود دارد.
- (۴) امکان ندارد که معلول بدون علت خود ظاهر شود و عکس این هم صادق نیست.

۱۴۰- کدام گزینه مثال مناسب‌تری برای نسبت «مثال خیر» و «دمیورژ» در فلسفه افلاطون است؟

- (۱) آب و بخار
- (۲) ساز و صدای موسیقی
- (۳) انسان و نجار
- (۴) اسب و نعل اسب

۱۴۱- کدام گزینه دربارهٔ نظر اوگوست کنت در مورد عقل درست می‌باشد؟

- (۱) کنت مسائل انتزاعی محض را اساساً بی‌اعتبار می‌داند.
- (۲) عقل محض قابل پذیرش نیست و به همین خاطر، ریاضیات نیز بی‌پایه است.
- (۳) دیدگاه کنت به‌طور دفعی در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت.
- (۴) محدود شدن توانایی عقل به امور تجربی و حسی تابع دیدگاه کنت دربارهٔ عقل بود.

۱۴۲- مرحلهٔ درک کدام‌یک از مفاهیم زیر از نظر مراحل تربیت و رشد عقل متفاوت با سایر موارد است؟

- (۱) هر معلولی علت خاص و ویژهٔ خود را دارد.
- (۲) مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است نه در عالم خارج.
- (۳) یا ایجاب صادق است و یا نفی صادق می‌باشد.
- (۴) معرفت ما به جهان خارج یا محسوس است یا معقول.

۱۴۳- کدام عبارت از نظر فیلسوفان مسلمان درست است؟

- (۱) استدلال کردن در راستای اثبات یک امر، پس از معتقد شدن به آن صورت می‌پذیرد.
- (۲) تعارض‌هایی که میان عقل و وحی وجود دارد، برخاسته از ضعف عقل در شناخت برخی معارف است.
- (۳) عقلی که پشتوانهٔ ایمان افراد قرار بگیرد، نمی‌تواند عقل فلسفی باشد و چنین تفکری، فلسفی نیست.
- (۴) عقل وسیلهٔ ضروری برای بهره‌گیری از وحی و معارف وحیانی و قرآنی می‌باشد.

۱۴۴- «تجلی ذات نخستین» و «حیات‌بخشی نور مطلق» به ترتیب چگونه صورت می‌گیرد؟

- (۱) نورافشانی - رحمت
- (۲) اشراق - اشعه
- (۳) وصول کامل به روشنایی - مراتب نور
- (۴) پرتو نورالانوار - ساماندهی ظلمت

۱۴۵- در تمثیل غار افلاطون این‌که «فرد به بیرون غار می‌رود و از بیرون غار شناخت پیدا می‌کند» را با کدام سفر عرفانی عرفا می‌توان متناظر دانست؟

- (۱) سفر از خلق به حق
- (۲) سفر با حق و در حق
- (۳) سفر از حق به سوی خلق با حق
- (۴) سفر در خلق است با حق

۱۴۶- به ترتیب در هر یک از موقعیت‌های زیر بهترین راه سرمایه‌گذاری پس‌انداز کدام است؟

الف) یاسین یک میلیون تومان دارد که برای مدتی به آن نیاز ندارد. او اعتقاد دارد نرخ سود در طول سال افزایش می‌یابد.

ب) رکسانا ده میلیون تومان پس‌انداز دارد. او تا سه سال دیگر به پولش نیاز دارد، اما می‌خواهد بیشترین سود ممکن را ببرد.

ج) زهرا ۱۸ ساله است و می‌خواهد پنج میلیون تومان را که در طول سال جمع کرده است، برای سال‌های بعد پس‌انداز کند. او به دنبال این است تا ارزش پول خود را در تورم حفظ کند.

۱) الف) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت ب) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ج) خرید سهام

۲) الف) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ب) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت ج) خرید طلا

۳) الف) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ب) خرید سهام ج) خرید طلا

۴) الف) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت ب) خرید سهام ج) خرید اوراق مشارکت

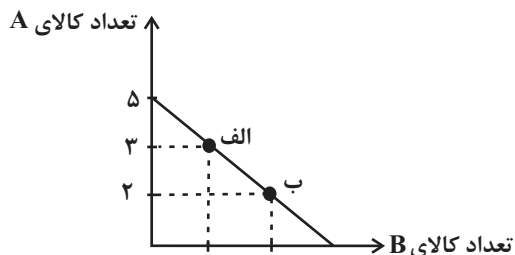
۱۴۷- نمودار قید بودجه فردی با بودجه‌ای مشخص، به صورت زیر است:

الف) هزینه فرصت فرد برای حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» چند تومان است؟

ب) چه تعداد کالای B در نقطه «الف» خریداری می‌شود؟

ج) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر چند واحد از این کالا را می‌تواند خریداری کند؟

(قیمت هر واحد کالای A، ۱۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است.)

۱) الف) ۱۰,۰۰۰ (ب) ۵ (ج) ۱۵

۲) الف) ۵,۰۰۰ (ب) ۴ (ج) ۱۵

۳) الف) ۱۰,۰۰۰ (ب) ۴ (ج) ۱۰

۴) الف) ۵,۰۰۰ (ب) ۵ (ج) ۱۰

۱۴۸- دولت‌ها برای گسترش روابط اقتصادیشان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، چه می‌کنند و کدام گزینه در رابطه با

معاهده‌ها و سازمان‌های بین‌المللی نادرست است؟

۱) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها - کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۲ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «سازمان تجارت جهانی» بود.

۲) گذاشتن تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها - آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به «پیمان نفتا» را امضا کردند.

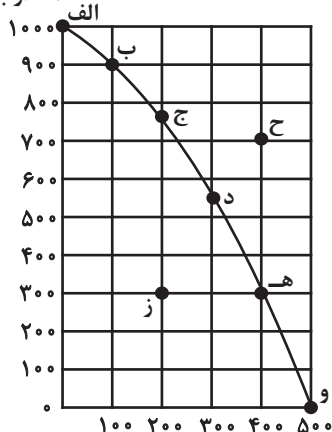
۳) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها - در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

۴) گذاشتن تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها - قرارداد «گات» بعدها به «سازمان دائمی تجارت جهانی» تبدیل شد.

محل انجام محاسبات

۱۴۹- با توجه به نمودار مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است، کدام گزینه صحیح نمی‌باشد؟

مقدار بستنی (عدد)

(۱) در نقطه (ز) این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود،

بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

(۲) در نقطه (و) تنها کالای آبیوه به مقدار ۵۰۰ بطری تولید می‌شود و دیگر

منابع برای تولید بستنی وجود نخواهد داشت.

(۳) برای رسیدن از نقطه (ج) به (د)، باید از تولید ۵۰ بطری آبیوه صرف‌نظر کرد.

(۴) نقطه (ح) غیرقابل دستیابی است و منابع کافی برای

تولید در آن نقطه وجود ندارد.

۱۵۰- عبارت کدام گزینه در ارتباط با مزایای خرید مقایسه‌ای نیست؟

(۱) شخصی با مقایسه درست و تحقیق کاملی که انجام داده است هزینه کم‌تری پرداخت می‌کند و توانسته است بخشی از پول خود را پس‌انداز

کند.

(۲) شخصی با خرید مقایسه‌ای ارزش بیشتری با همان مقدار پول دریافت کرده است و از میزان پولی که خرج کرده، احساس آرامش بیشتری

می‌کند.

(۳) شخصی علی‌رغم خرید کالای مرغوب و باکیفیت حاصل از خرید مقایسه‌ای، زمان و هزینه بالایی صرف ارزیابی کالای مد نظر کرده است.

(۴) شخصی با مقایسه کالاهای مختلف در مورد گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبوده آگاهی کسب می‌کند و محصولی باکیفیت و

با عملکرد بهتر می‌خرد.

۱۵۱- به ترتیب کدام گزینه به «ویژگی راه‌اندازی شرکت‌های سهامی»، «محدوده عمل و تصمیم‌گیری در مشاغل خویش‌فرمایی»، «نوع تأمین مالی

در شرکت‌های سهامی» و «میزان مسئولیت بنگاه‌های معاملات ملکی در مقابل بدهی‌ها و دعاوی» اشاره دارد؟

(۱) راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک - آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - پس‌انداز شخصی - مسئولیت نامحدود

(۲) هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر - تأخیر در تصمیم‌گیری - قرض از دوستان - محدود به میزان سهام

(۳) هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر - آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - افزایش سرمایه سهام‌داران - مسئولیت نامحدود

(۴) راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک - تأخیر در تصمیم‌گیری - وام‌های بانکی - محدود به میزان سهام

محل انجام محاسبات

۱۵۲- با توجه به جدول زیر کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف	ب	قیمت (تومان)
۳۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰
۳۵۰	۴۵۰	۲۰۰۰
۴۰۰	۴۰۰	۳۰۰۰
۴۵۰	۳۵۰	۴۰۰۰
۵۰۰	۳۰۰	۵۰۰۰

الف) به ترتیب موارد «الف» و «ب» بیانگر کدام مفاهیم اقتصادی هستند؟

ب) در کدام سطح قیمت، در بازار با مازاد عرضه مواجه هستیم؟

ج) میزان کمبود یا مازاد عرضه در سطح قیمت ۲۰۰۰ تومان کدام است؟

۱) الف) تقاضا - عرضه ب) ۱۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد کمبود تقاضا

۲) الف) عرضه - تقاضا ب) ۴۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد مازاد تقاضا

۳) الف) عرضه - تقاضا ب) ۳۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد کمبود تقاضا

۴) الف) تقاضا - عرضه ب) ۵۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد مازاد تقاضا

۱۵۳- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، به ترتیب از راست به چپ:

الف) GDP اسمی سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ چند ریال است؟

ب) GDP واقعی سال ۱۳۹۰ براساس قیمت‌های سال ۱۳۸۹ (سال پایه) چند ریال است؟

ج) نرخ رشد تولید GDP اسمی سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ چند درصد است؟

سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۸۹		کالا
مقدار (به کیلو)	قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به ریال)	
۳۰	۱۰۰	۲۰	۸۰	A
۱۲۰	۴۰	۹۰	۱۰	B

الف) (الف) ۳,۲۵۰ - ۷,۷۵۰ ب) ۴,۷۵۰ ج) ۱۳۴ (الف) ۳,۲۵۰ - ۷,۷۵۰ ب) ۴,۷۵۰ ج) ۱۲۰/۲

الف) (الف) ۲,۵۰۰ - ۷,۸۰۰ ب) ۳,۶۰۰ ج) ۲۱۲ (الف) ۲,۵۰۰ - ۷,۸۰۰ ب) ۴,۷۵۰ ج) ۱۳۴

محل انجام محاسبات

۱۵۴- دولت‌ها چه زمانی سیاست پولی انبساطی را در پیش می‌گیرند و کدام گزینه در مورد مالیات بر ارزش افزوده نادرست است؟

(۱) آن‌گاه که اقتصاد کشور دچار رکود است. - این نوع مالیات در یک مرحله به سرانجام نمی‌رسد و چندمرحله‌ای است.

(۲) آن‌گاه که اقتصاد کشور دچار تورم است. - با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد.

(۳) آن‌گاه که اقتصاد کشور دچار تورم است. - در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی برحسب ارزش افزوده گرفته می‌شود.

(۴) آن‌گاه که اقتصاد کشور دچار رکود است. - در هنگام دریافت این نوع مالیات کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف نیستند.

۱۵۵- با توجه به جدول زیر، به‌ترتیب میزان مالیات پرداختی مستقیم و غیرمستقیم در این جامعه چند میلیون تومان است؟

عوارض شهرداری	۱۶۰ میلیون تومان	(۱) ۲۵۲-۹۴۰
مالیات بر درآمد کارمندان	$\frac{1}{8}$ مالیات بر درآمد مشاغل خصوصی	(۲) ۲۱۳-۹۸۰
مالیات بر درآمد مشاغل خصوصی	۳۲۰ میلیون تومان	(۳) ۲۵۳-۷۶۰
مالیات بر نقل و انتقال اموال متوفی	۴۰۰ میلیون تومان	(۴) ۲۱۳-۷۶۰
مالیات بنزین	۵۳ میلیون تومان	

۱۵۶- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

کشور «ب»		کشور «الف»		
دهک اول	دهک دوم	دهک اول	دهک دوم	
۲۰	۴	۲۲	۲	۱۴۰۰
۱۹	۵	۲۱	۳	۱۴۰۱
۱۸	۶	۲۰	۴	۱۴۰۲

(۱) توزیع درآمد در هر دو کشور بهبود یافته است.

(۲) در کشور «ب» توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

(۳) در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱ توزیع درآمد عادلانه‌تر از کشور

«ب» است.

(۴) در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲ توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور

«الف» است.

۱۵۷- با افزایش درآمدهای نفتی در زمان سلسله پهلوی، دولت تحت تأثیر این افزایش درآمد چه اقداماتی انجام داد؟

(۱) اجرای طرح‌های عمرانی متعدد با هدف ایجاد توسعه و ساخت‌وسازهای فراوان و احداث کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی

(۲) ساخت زیربناها، بازارها، مدارس علمی، دانشگاه‌ها، مساجد و فعالیتهای عام‌المنفعه

(۳) یکپارچه‌سازی سیاسی و اقتصادی و ساخت لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی محکم

(۴) سرمایه‌گذاری در تولید کالاهای وارداتی و محصولات نفتی و ساخت اماکن فرهنگی و اقتصادی و اجرای طرح‌های زیربنایی

۱۵۸- جدول زیر قیمت سه نوع کالای مختلف در طی یک سال را نشان می‌دهد.

قیمت (ریال)		کالا
انتهای سال	ابتدای سال	
۲۸۸,۰۰۰	؟	A
۱,۳۸۷,۵۰۰	۱,۱۱۰,۰۰۰	B
؟	۸۷۱,۵۰۰	C

- قیمت کالای A در ابتدای سال

- قیمت کالای C در انتهای سال چند ریال است؟

(توجه: نرخ تورم کالای A دو برابر تورم کالای B می‌باشد و

تورم کالای C، $\frac{1}{3}$ حاصل جمع تورم دو کالای A و B

می‌باشد.)

$$(۲) \quad ۷۸,۱۵۰,۰۰۰ - ۱۷۲,۰۰۰$$

$$(۱) \quad ۱,۰۸۹,۳۷۵ - ۱۹۲,۰۰۰$$

$$(۴) \quad ۱,۰۸۹,۳۷۵ - ۱۷۲,۰۰۰$$

$$(۳) \quad ۷۸,۱۵۰,۰۰۰ - ۱۹۲,۰۰۰$$

۱۵۹- در یک جامعه فرضی مجموع افراد شاغل و بیکار بالای ۱۵ سال، ۸۰ میلیون نفر و جمعیت افراد بیکار ۳۲ میلیون نفر است با توجه به این

اطلاعات:

(الف) نرخ بیکاری در این جامعه چقدر است؟

(ب) زنان خانه‌دار جزء کدام دسته از افراد محسوب می‌شوند؟

(۲) الف) ۶۶ درصد ب) بیکار

(۱) الف) ۴۰ درصد ب) جمعیت فعال پاره‌وقت

(۴) الف) ۶۶ درصد ب) جمعیت غیرفعال

(۳) الف) ۴۰ درصد ب) جمعیت غیرفعال

۱۶۰- به ترتیب، کدام یک از موارد زیر صرفاً نشان‌دهنده رشد اقتصادی و کدام یک، نشان‌دهنده پیشرفت اقتصادی کشور است؟

- افزایش امید به زندگی در بدو تولد مردم یک کشور

- نزدیک شدن سهم دهک اول از کل درآمد کشور به سهم دهک دهم

- افزایش درآمد خریداران کالاها و محصولات تولیدشده

- کاهش آلاینده‌های محیط‌زیست و گازهای گلخانه‌ای

(۱) پیشرفت اقتصادی - پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

(۲) پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی - رشد اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

(۳) رشد اقتصادی - رشد اقتصادی - رشد اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

(۴) رشد اقتصادی - پیشرفت اقتصادی - پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی

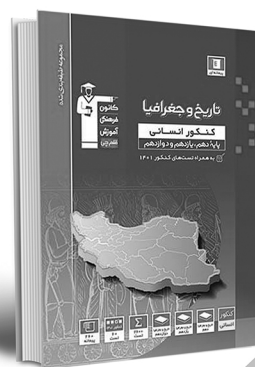
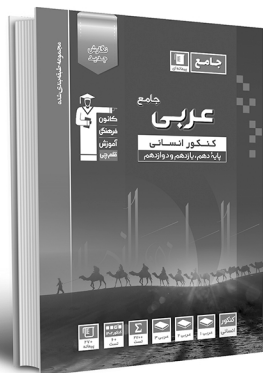
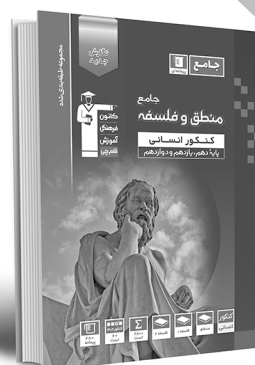
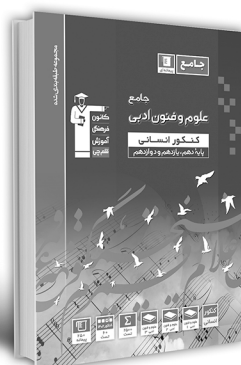
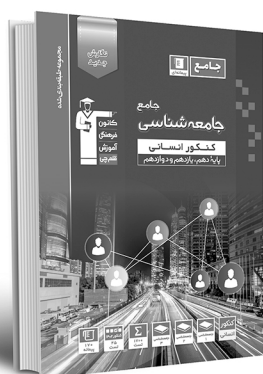
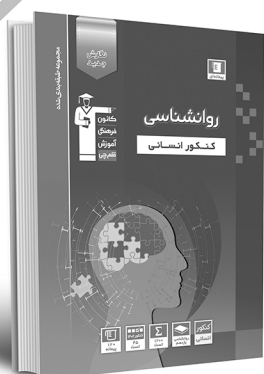
محل انجام محاسبات

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای قمرین کنید

فصلنامه
ادبیات
و علوم
انسانی

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان، محمد نظامی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، علیرضا جعفری، سید علیرضا علویان، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، سید محمد هاشمی	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی‌فر	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
نوید امساک، محمد جهان‌بین، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، محمدعلی کاظمی نصرآبادی	زبان عربی
علیرضا پدram، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، عرفان دهدشت‌نیا، موسی سپاهی، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رتوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	مہتاب شیرازی، آرش مرتضائی‌فر	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	—	محمدصدرا پنجه‌پور
زبان عربی	احسان کلانه‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(مفرد بفرایی)

ابتدا فرض می‌کنیم که دستگاه B این کار را در x ساعت انجام دهد، پس

دو دستگاه با هم در $x - \frac{1}{5}$ ساعت انجام می‌دهند.در یک ساعت دستگاه A، $\frac{1}{6}$ کار، دستگاه B، $\frac{1}{x}$ کار و دو دستگاه با هم $\frac{1}{x - \frac{1}{5}}$ کار را انجام می‌دهند، بنابراین داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{6} = \frac{1}{x - \frac{1}{5}} \Rightarrow \frac{6+x}{6x} = \frac{1}{5x-1}$$

$$\Rightarrow \frac{6+x}{6x} = \frac{5}{5x-1} \Rightarrow 30x = 30x - 48 + 5x^2 - 8x$$

$$\Rightarrow 5x^2 - 8x - 48 = 0 \Rightarrow \Delta = 64 - 4(5)(-48) = 1024$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{1024} = \sqrt{2^10} = 2^5 = 32$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{8+32}{10} = 4 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{8-32}{10} = -2.4 \text{ غق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۲- گزینه «۴»

(مفرد عمیری)

$$mx^2 + 3x + m^2 - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = m \\ b = 3 \\ c = m^2 - 2 \end{cases}$$

شرط آن که در معادله درجه دوم ریشه‌های حقیقی معکوس یکدیگر باشند،

a = c است. پس:

$$m = m^2 - 2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (m+1)(m-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m+1=0 \Rightarrow m=-1 \\ m-2=0 \Rightarrow m=2 \end{cases}$$

$$m = -1 \text{ اگر } -x^2 + 3x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4(-1)(-1) > 0$$

$$m = 2 \text{ اگر } 2x^2 + 3x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4(2)(2) < 0$$

فقط $m = -1$ قابل قبول است، زیرا به‌ازای آن Δ معادله مثبت است.

$$y = ax + m - 8 \xrightarrow{m=-1} y = ax - 1 - 8 \Rightarrow y = ax - 9$$

$$\begin{cases} y = ax - 9 \\ y = x^2 \end{cases} \Rightarrow x^2 = ax - 9 \Rightarrow x^2 - ax + 9 = 0$$

برای آن که خط در یک نقطه، سهمی را قطع کند، باید $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = (-a)^2 - 4(1)(9) = 0$$

$$a^2 - 36 = 0 \Rightarrow a^2 = 36$$

$$\Rightarrow a = \pm 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

اگر اندازه ضلع مربع را x در نظر بگیریم، اندازه شعاع نیم دایره $\frac{x}{2}$ است.

با توجه به توضیحات صورت سؤال داریم:

$$2/5 = \text{مساحت نیم‌دایره} - \text{مساحت مربع}$$

$$(\text{ضلع } x \text{ ضلع}) - \frac{(\pi r^2)}{2} = 2/5 \Rightarrow x^2 - \frac{2x^2}{8} = \frac{5}{2} \Rightarrow \frac{5x^2}{8} = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$$

x = 2 قابل قبول است.

پس جزء صحیح ثلث مربع اندازه ضلع مربع برابر است با:

$$\left[\frac{x^2}{3} \right] = \left[\frac{4}{3} \right] = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۵)

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۴- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

$$f(x) = mx + n \Rightarrow \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} m \\ n \end{pmatrix}$$

$$-1 = 0 \times m + n \Rightarrow n = -1$$

$$0 = 2m + n \Rightarrow 0 = 2m - 1 \Rightarrow 2m = 1 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$m + n = \frac{1}{2} + (-1) = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۵- گزینه «۲»

(مهدا ابراهیم توزنده‌جانی)

چون f یک تابع همانی است، باید به فرم $f(x) = x$ باشد. لذا:

$$\frac{ax^2 + bx}{x+3} = x \Rightarrow ax^2 + bx = x^2 + 3x \Rightarrow a=1, b=3$$

از طرفی g تابع ثابت است، لذا:

$$k+1 = m^2 - 2m = 0 \Rightarrow k = -1, m = 0, 2$$

چون بیشترین مقدار را خواسته $m = 2$ را در نظر می‌گیریم.

$$a + b + m + k = 1 + 3 + 2 + (-1) = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(د) $f(x) = -2x + 11$ و $g(x) = -1$ (برای $x > 4$ و $x \in \mathbb{Z}$)

قابل قبول $x = 4/5 \Rightarrow -2x + 11 - 1 = 1 \Rightarrow x = 4/5$

بنابراین معادله ۳ جواب دارد که مجموع آن برابر است با:

$$-\frac{1}{5} + 5 + 4/5 = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹، ۴۵ تا ۵۴)

(امیر مضموریان)

۹- گزینه «۳»

با مقایسه نمودار میله‌ای و دایره‌ای، ۲ داده (فصلی) که زاویه 45° دارند

مربوط به فراوانی $\frac{a}{2} + 2$ هستند. ابتدا فراوانی این ۲ فصل را به دست

می‌آوریم:

$$\frac{45^\circ}{360^\circ} \times 40 = 5$$

$$\frac{a}{2} + 2 = 5 \Rightarrow \frac{a}{2} = 3 \Rightarrow a = 6$$

حال با توجه به آن که فراوانی کل داده‌ها ۴۰ است، مقدار b را محاسبه

می‌کنیم:

$$\frac{a}{2} + 2 + \frac{a}{2} + 2 + \frac{b-2}{3} + a + \frac{2b+8}{3} + 11 = 40$$

$$\frac{a=6}{\rightarrow} 5 + 5 + \frac{b-2}{3} + 6 + \frac{2b+8}{3} + 11 = 40$$

$$\Rightarrow \frac{b-2}{3} + \frac{2b+8}{3} = 13$$

$$\xrightarrow{\times 3} b - 2 + 2b + 8 = 39 \Rightarrow 3b = 33 \Rightarrow b = 11$$

فراوانی ۲ فصل دیگر برابر است با:

$$\frac{b-2}{3} + a = \frac{11-2}{3} + 6 = 9 \Rightarrow x^\circ \text{ مربوط به زاویه } x^\circ$$

$$\frac{2b+8}{3} + 11 = \frac{2 \times 11 + 8}{3} + 11 = 21 \Rightarrow y^\circ \text{ مربوط به زاویه } y^\circ$$

$$\frac{x}{360} = \frac{9}{40} \Rightarrow x = 81^\circ \text{ و } \frac{y}{360} = \frac{21}{40} \Rightarrow y = 189^\circ$$

$$y - x = 189 - 81 = 108$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

(عباس مالکی)

۱۰- گزینه «۲»

۹۶ درصد داده‌ها در جامعه نرمال در فاصله دو انحراف معیار از میانگین قرار

دارند بنابراین:

$$(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma) = (18, 26)$$

$$\Rightarrow \bar{x} = 22, \sigma = 2$$

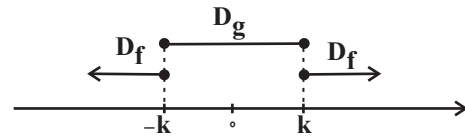
$$\Rightarrow \sigma^2 = 2^2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۶- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

برای نوشتن تابع $(f+g)(x)$ داریم:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-k, k\}$$

در ادامه، معادله نوشته شده در صورت سؤال را می‌نویسیم:

$$(f+g)(x) = g(x) \Rightarrow f(x) + g(x) = g(x)$$

$$\Rightarrow f(x) = 0, x = -k, k$$

برای تابع f داریم:

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین اگر بخواهیم $f(x) = 0$ باشد کافی است $k \in \mathbb{Z}$ باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۵۴)

(فرشید کریمی)

۷- گزینه «۴»

$$R = C \Rightarrow 2x^2 + 12 - 6x = 2x^2 + 16 - 2x$$

$$\Rightarrow x^2 - 2x - 4 = 0 \xrightarrow{x>0} x = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(امیر مضموریان)

۸- گزینه «۳»

نکته: تابع $g(x) = [x] + [-x]$ به‌ازای هر عدد صحیح برابر صفر و به‌ازای

هر عدد غیرصحیح برابر -1 است، یعنی:

$$[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & , x \in \mathbb{Z} \\ -1 & , x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین برای $(f+g)(x)$ چهار حالت وجود دارد:

(الف) $(x \in \mathbb{Z} \text{ و } x < 0)$ $g(x) = 0$ و $f(x) = x + \frac{5}{4}$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{4} + 0 = 1 \Rightarrow x = -\frac{3}{4}$$

غیرقابل قبول است، چون جواب عدد صحیح نیست.

(ب) $(x \notin \mathbb{Z} \text{ و } x < 0)$ $g(x) = -1$ و $f(x) = x + \frac{5}{4}$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{4} - 1 = 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{4}$$

(ج) $(x \in \mathbb{Z} \text{ و } x > 4)$ $g(x) = 0$ و $f(x) = -2x + 11$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow -2x + 11 + 0 = 1 \Rightarrow x = 5$$

۱۱- گزینه «۳»

(سعیر عزیزقانی)

با داشتن تورم هر سال و مبلغ کالا در سال ۱۴۰۰ داریم:

$$\text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۰ = \left(1 + \frac{\text{درصد تورم}}{۱۰۰}\right) \times ۱۴۰۰ = \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۱$$

$$۱۴۰۱ = \left(1 + \frac{۱۲}{۱۰۰}\right) \times x = ۲ / ۲x$$

$$\text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۲ = \left(1 + \frac{\text{درصد تورم}}{۱۰۰}\right) \times ۱۴۰۱ = \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۲$$

$$۱۴۰۲ = \left(1 + \frac{۱۸}{۱۰۰}\right) \times ۲ / ۲x = ۲ / ۸ \times ۲ / ۲x$$

در نهایت داریم:

$$۲ / ۸ \times ۲ / ۲x = ۶۱۶۰۰ \Rightarrow x = \frac{۶۱۶۰۰}{۲ / ۸ \times ۲ / ۲} = ۱۰۰۰۰$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

۱۲- گزینه «۳»

(مهمر بصیرایی)

ابتدا گزاره صورت سؤال را ساده‌تر می‌کنیم:

$$A \Rightarrow B \equiv \sim A \vee B$$

$$(\sim(p \wedge q) \vee (p \vee \sim q)) \Rightarrow r$$

$$\equiv ((\sim p \vee \sim q) \vee (p \vee \sim q)) \Rightarrow r \equiv \left(\underbrace{\sim q \vee (p \vee \sim q)}_T \right) \Rightarrow r$$

$$\equiv T \Rightarrow r \equiv r$$

حال گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»:

$$((p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow r \equiv \left(p \wedge \underbrace{(\sim q \vee q)}_T \right) \Rightarrow r$$

$$\equiv p \Rightarrow r$$

گزینه «۲»:

$$\sim(p \vee (q \wedge p)) \Rightarrow r \equiv \sim(p) \Rightarrow r \equiv \sim p \Rightarrow r$$

گزینه «۳»:

$$(\sim(p \wedge q) \vee p) \Rightarrow r \equiv (\sim p \vee \sim q \vee p) \Rightarrow r$$

$$\equiv \left(\underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee \sim q \right) \Rightarrow r \equiv T \vee \sim q \Rightarrow r$$

گزینه «۴»:

$$\left(p \wedge \underbrace{((q \vee \sim p) \wedge \sim p)}_{\sim p} \right) \Rightarrow r \equiv \underbrace{(p \wedge \sim p)}_F \Rightarrow r$$

$$\equiv F \Rightarrow r \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۴»

(مهمر نظامی)

برای فروش لباس‌ها دو حالت زیر را داریم:

(۱) یک نفر فقط یک لباس بخرد و دو نفر دیگر هر کدام دو لباس بخرند:

ابتدا دو نفر از سه نفر را انتخاب می‌کنیم و به هر کدام دو لباس می‌دهیم.

سپس یک لباس باقی‌مانده را به نفر سوم می‌دهیم:

$$\binom{۳}{۲} \times \binom{۵}{۲} \times \binom{۳}{۲} \times \binom{۱}{۱} = ۳ \times ۱۰ \times ۳ \times ۱ = ۹۰$$

(۲) یک نفر سه لباس بخرد و دو نفر دیگر هر کدام یک لباس بخرند:

ابتدا دو نفر از سه نفر را انتخاب می‌کنیم و به هر کدام یک لباس می‌دهیم.

سپس سه لباس باقی‌مانده را به نفر سوم می‌دهیم:

$$\binom{۳}{۲} \times \binom{۵}{۱} \times \binom{۴}{۱} \times \binom{۳}{۳} = ۳ \times ۵ \times ۴ \times ۱ = ۶۰$$

در انتها تعداد حالت‌های به‌دست آمده را با هم جمع می‌کنیم:

$$۹۰ + ۶۰ = ۱۵۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴- گزینه «۴»

(امیر مهموریان)

فضای نمونه: هر نفر برای پیاده شدن ۶ انتخاب دارد. طبق اصل ضرب

داریم:

$$n(S) = ۶ \times ۶ \times ۶ \times ۶ \times ۶ \times ۶ = ۶^۵$$

پیشامد A: ابتدا به ۶ حالت ایستگاهی که فرد A و B پیاده می‌شوند

تعیین می‌شود. حال به ۵ حالت ایستگاه فرد C مشخص شده و سپس

برای فرد D و E هر کدام ۶ حالت وجود دارد:

$$n(A) = ۶ \times ۵ \times ۶ \times ۶ = ۵ \times ۶^۳$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۵ \times ۶^۳}{۶^۵} = \frac{۵}{۶^۲} = \frac{۵}{۳۶}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۵- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

$$B' \subset A'$$

$$\Rightarrow A \subset B$$

بنابراین:

$$۱) A' - B = A' \cap B' = B'$$

$$۲) A \cup B' \neq B \cup B'$$

$$۳) B' - A' = B' \cap A = \emptyset$$

$$۴) B - A' = B \cap A = A$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۱۶- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

جمله چهارم برابر است با:

$$n=3 \Rightarrow a_4 = \left[\frac{1^0}{3}\right] a_3 + (-1)^3$$

$$\Rightarrow a_4 = 3a_3 - 1 \xrightarrow{a_3=5} a_4 = 3(5) - 1 \Rightarrow a_4 = 14$$

جمله دوم برابر است با:

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \left[\frac{1^0}{2}\right] a_2 + (-1)^2$$

$$\Rightarrow a_3 = 5a_2 + 1 \xrightarrow{a_3=5} 5 = 5a_2 + 1 \Rightarrow 5a_2 = 4 \Rightarrow a_2 = \frac{4}{5}$$

$$a_4 + a_2 = 14 + \frac{4}{5} \Rightarrow 14 \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۷- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

$$\underbrace{5, 5+d, \square, \square, \square, \square, k-d, k}_{\text{مجموع}=119}$$

$$S_7 = 119 \Rightarrow \frac{7}{2}(\Delta + d + k - d) = 119$$

$$\frac{7}{2}(\Delta + k) = 119 \Rightarrow k = 29$$

$$\underbrace{\text{واسطه}}_{\Delta, \dots, 29}$$

$$d = \frac{29 - \Delta}{7 + 1} = \frac{24}{8} = 3 \Rightarrow k + d = 29 + 3 = 32$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

با توجه به اطلاعات سؤال $a_1 = \frac{6}{8}$ قابل قبول است.از آنجایی که مقدار جمله نهم دنباله برابر ۱۹۲ و $a_1 = \frac{6}{8}$ است، پس

نسبت مشترک دنباله برابر است با:

$$a_1 r^8 = 192 \xrightarrow{a_1 = \frac{6}{8}} \frac{6}{8} r^8 = 192 \Rightarrow r^8 = \frac{192 \times 8}{6}$$

$$r^8 = 256 \Rightarrow r^8 = 2^8 \Rightarrow r = \pm 2$$

با توجه به سؤال دنباله افزایشی است، پس $r = 2$ قابل قبول است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۱۹- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه)

$$\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)^{\frac{1}{7}} (2 - \sqrt{3})^{\frac{1}{7}} \underbrace{(2 - \sqrt{3})(\sqrt{3} + 2)(\sqrt{x} - 1)}_{\text{اتحاد مزدوج}}^{\frac{1}{7}} = (-\sqrt{3})^{\frac{1}{7}}$$

حاصل اتحاد مزدوج: $(2 - \sqrt{3})(\sqrt{3} + 2) = 2^2 - (\sqrt{3})^2 = 4 - 3 = 1$

$$\Rightarrow \left(\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)(\sqrt{x} - 1)(2 - \sqrt{3})\right)^{\frac{1}{7}} = (-\sqrt{3})^{\frac{1}{7}}$$

$$\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)(\sqrt{x} - 1)(2 - \sqrt{3}) = -\sqrt{3}$$

$$\frac{x \cdot \sqrt{x}}{\sqrt{x}} \rightarrow 2\sqrt{x} - \sqrt{3x} - 2 + \sqrt{3} = -\sqrt{3x}$$

$$2\sqrt{x} = 2 - \sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{x} = 1 - \frac{\sqrt{3}}{2} \xrightarrow{\text{توان } 2} x = \left(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2$$

$$= 1 - \sqrt{3} + \frac{3}{4} = \frac{7}{4} - \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۶)

۲۰- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزنده جانی)

$$f(-1) = a \times b = 6 \Rightarrow b = \frac{6}{a}(1)$$

$$f(2) = a \times b^{-2} = \frac{3}{4} \xrightarrow{b = \frac{6}{a}} a \times \frac{a^2}{36} = \frac{3}{4} \Rightarrow a^3 = 27 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow b = \frac{6}{3} = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 3 \times 2^{-x}$$

عرض نقطه برخورد تابع $f(x)$ با محور y ها برابر است با:

$$\Rightarrow f(0) = 3 \times 2^0 = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفنی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

۱۸- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_2 \times a_4 \times a_8 = 108 \Rightarrow a_1 r \times a_1 r^3 \times a_1 r^7 = 108$$

$$\Rightarrow a_1^3 r^8 = 108$$

$$a_9 = 192 \Rightarrow a_1 r^8 = 192$$

$$\Rightarrow \frac{a_1^3 r^8}{a_1 r^8} = \frac{108}{192} \Rightarrow a_1^2 = \frac{108}{192} \Rightarrow a_1^2 = \frac{36 \times 3}{64 \times 3} \Rightarrow a_1^2 = \frac{36}{64}$$

$$\Rightarrow a_1 = \pm \frac{6}{8}$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۳»

(سعیر یغفری)

در نثر دوره سامانی لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد بیشتر بودند و در متون این دوره فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی تکرار می‌شد. به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر نیز از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی در سده‌های پنجم و ششم بود.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی نثر دوره سامانی - ویژگی زبانی شعر سبک عراقی
گزینه «۲»: ویژگی نثر دوره غزنوی و سلجوقی - ویژگی ادبی شعر سبک عراقی
گزینه «۴»: ویژگی ادبی شعر سبک عراقی - ویژگی نثر دوره سامانی
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۸۴)

۲۲- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

کتب داراشکوه در هند از آثار نثر ساده در خارج از ایران و عالم‌آرای عباسی اثر اسکندریبگ ترکمان از آثار نثر ساده در ایران است. عباس‌نامه و حید قزوینی از آثار مصنوع سبک هندی و احسن‌التواریخ از آثار نثر بینابین در این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۲۳- گزینه «۱»

(سعیر یغفری)

کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است. مثنوی «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است. از دیگر شاعران قرن هشتم که به پیروی از نظامی مثنوی‌هایی سروده است می‌توان به خواجه کرمانی اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۶۱)

۲۴- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

خطاهای متن عبارت‌اند از:

(۱) شهریار، از بزرگ‌ترین شاعران «غزل‌سرای» معاصر است.
(۲) شهریار، از غزل‌سرایان نامی، به‌ویژه «حافظ» تأثیر فراوان پذیرفته است.
(۳) بیت مذکور سروده ملک‌الشعرا بهار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۷ و ۷۱)

۲۵- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

شاعران قصیده‌سرای دوره بازگشت: صبا کاشانی، قانی شیرازی و سرورش اصفهانی
شاعران غزل‌سرای دوره بازگشت: نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۳)

۲۶- گزینه «۴»

(سعیر یغفری)

سادگی و روانی کلام و کمی آرایه‌های ادبی در این بیت از ویژگی‌های سبک خراسانی است. ضمن اینکه کاربردهایی مانند «همی» بیشتر در سبک خراسانی دیده می‌شود.

ویژگی‌های شعر سبک عراقی (سده‌های پنجم و ششم) در دیگر ابیات:

گزینه «۱»: ورود لغات ترکی به زبان فارسی: سن / فراوانی ترکیبات نو: توسن‌خو، سوسن‌بو

گزینه «۲»: ردیف فعلی و اسمی دشوار در شعر: درینا روزگار من

گزینه «۳»: فراوانی ترکیبات نو (مانند عاشقک) از ویژگی‌های شعر این دوره است و زبان شعر سادگی دوره خراسانی را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۲۷- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

فاقد لغات کهنه و قدیمی بودن، کاربرد «نزاکت» از لغات پرتکرار این دوره و بی‌دقتی در کاربرد حرف اضافه (رسیدن بر) از ویژگی‌های زبانی این بیت است که مختص سبک هندی می‌باشد.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت نماینده سبک خراسانی است. از ویژگی‌های آن می‌توان به کم‌بودن لغات عربی، تفاوت تلفظ لغات (اسپ) و کاربرد واژگان کهنه و مهجور (آهختی، اوستام) اشاره کرد.

گزینه «۲»: بیت مربوط به دوره معاصر است. ویژگی‌های زبان امروزی، واژگان آشنا و سادگی و روانی در آن مشهود است.

گزینه «۴»: بیت مربوط به سبک عراقی است. زبان آن در چارچوب زبان فارسی قدیم است که تا حدودی مختصات جدید یافته است و همچنین خالی بودن شعر از کاربردهایی مانند «مر»، «همی»، «اندر» و... نشانگر نوسدن زبان و حرکت زبان از خراسانی به عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۲»

(سعیر یغفری)

بیت این گزینه مفهومی عرفانی دارد و ویژگی‌های زبانی سبک بیداری نیز در آن دیده نمی‌شود. بیت از حدیقه سنایی انتخاب شده است که از آثار سبک عراقی است.

ابیات دیگر گزینه‌ها همگی از اشعار سبک بیداری هستند.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود واژگان فرنگی: کمیسیون

گزینه «۳»: وجود واژگان محاوره‌ای: لوس

گزینه «۴»: وجود واژگان کهن: بادافره

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۹- گزینه ۱»

(مفسر اصغری)

د) حسن تعلیل: شاعر دلیل ناله پندگان را شکوفاشدن گل توسط باد سحر دانسته است.

ه) ایهام تناسب: تاب: ۱- طاق (معنای مورد نظر)، ۲- فروغ و روشنی (معنای مورد نظر نیست؛ اما با خورشید و پرتو تناسب دارد).

ب) جناس (تام): بالا: بلندی (مقابل پایین) - بالا: قد و قامت

الف) تلمیح: به داستان بر دارشدن منصور حلاج اشاره دارد.

ج) تشبیه: تیر بلا (اضافه تشبیهی)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۰- گزینه ۴»

(یاسین مودیان)

بیت اول: فاقد استعاره / پارادوکس: ۱- اینکه مات (کیش و مات)، برد باشد و ۲- اینکه نیستی، هست باشد. = صفر استعاره - دو پارادوکس

بیت دوم: استعاره: ۱- گردن داشتن مرگ، ۲- از اسب پایین آمدن اقبال و ۳- اینکه اقبال، دست یار را می‌بوسد. / پارادوکس: ۱- تیغ حیات انگیز و ۲-

اینکه گردن مرگ، بریده شود و مرگ، بمیرد! = سه استعاره و دو پارادوکس
بیت سوم: استعاره: ۱- «ماه» استعاره از چهره یار، ۲- «سایه» استعاره از

خط مشکین و ۳- «آفتاب» استعاره از رخ یار / پارادوکس: سایه‌انداختن روی آفتاب، متناقض نما است. = سه استعاره و یک پارادوکس

بنابراین، در ابیات مجموعاً شش استعاره و پنج متناقض نما (پارادوکس) یافت می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۱- گزینه ۳»

(مهتابی فرهادی)

تشبیه: کین و مهر به زنبور تشبیه شده است. / جناس: نیش و نوش / لف و نشر: لف‌ها: کین و مهر - نشرها: نیش و نوش

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیه: - / جناس: بر و تر / لف و نشر: لف‌ها: آتش و آب - نشرها: دل و چشم

گزینه ۲: تشبیه: چون نگین / جناس: گردون و گردان / لف و نشر: -

گزینه ۴: تشبیه: - / جناس: - / لف و نشر: -

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

الف) ایهام تناسب: «مدام» در معنای «همیشه» آمده است و معنای انحرافی آن (شراب)، با واژه «مست» تناسب دارد.

ب) مجاز: «شب و روز»: همیشه

ج) جناس تام: «میان» سه بار تکرار شده است؛ مرتبه اول و دوم در معنای «کمر» و مرتبه سوم، در معنای «وسط» آمده است.

د) حسن تعلیل: معلول منطقی‌ای که در طبیعت اتفاق می‌افتد: سرخی آسمان پیش از آفتاب (دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح) و علت غیرمنطقی و ادبی آن: گریستن ستاره‌ها به خاطر عشق یار (بس که در مهر

تو اشک از چشم اختر می‌چکد)

ه) لف و نشر: لف: ۱: آه: ۲: بناگوش / نشر: ۱: نیمه شب، نشر: ۲: صبح

علت رد گزینه ۲: نبودن ایهام در بیت «الف» و نبودن حسن تعلیل در بیت «ب»

علت رد گزینه ۳: نبودن ایهام در بیت «د» و نبودن حس آمیزی در بیت «ب»

علت رد گزینه ۴: نبودن لف و نشر در بیت «الف»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۲»

(علیرضا هفغری)

«گوش نی»: تشخیص و استعاره / گو و گوش: جناس ناهمسان / گو و مگو: تضاد / نی و چنگ: مراعات نظیر / بازاری بودن: کنایه / عشاق (عاشقان) و

دمساز (مونس)، معانی موسیقایی نیز دارند که قابل قبول نیست و با چنگ و نی تناسب می‌سازد: ایهام تناسب

بیت، فاقد مجاز و تشبیه و حسن تعلیل و ایهام است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۲»

(مفسر اصغری)

ایهام تناسب: روان: ۱- جاری (معنای مورد نظر)، ۲- روح (معنای مورد نظر نیست، اما با جان تناسب دارد).

استعاره: «لعل» استعاره از لب و دم زدن باد سحر، استعاره مکنیه است.

کنایه: «دم زدن»: سخن گفتن

تلمیح: به داستان حضرت خضر و جاودانه شدن آن حضرت با نوشیدن آب حیات اشاره دارد.

رد گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: حس آمیزی و اسلوب معادله

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۵- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

تشبیهات: بهشت وصل / بهشت وصل [مانند] دوزخ شد.

مجاز: «صد» مجاز از تعداد بسیار

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شکر» استعاره از لب و «مگس» استعاره از رقیبان / بیت، فاقد ایهام است.

گزینه ۳: اشاره و تلمیح به داستان یوسف نبی (ع) / بیت فاقد مجاز است و واژه «عالم» در معنای حقیقی جهان به کار رفته است.

گزینه ۴: «نظر بستن» کنایه از بی‌اعتنایی / بیت فاقد تشخیص است؛ چرا که مقصود شاعر از «گل خندان»، معشوق است و خطاب قراردادن معشوق، تشخیص یا جان‌بخشی محسوب نمی‌شود. («گل خندان»، استعاره مصرحه از معشوق است).

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدری)

الف) «فلک» در معنای «آسمان» آمده است و معنای ثانویه آن (ابزار و شیوه‌ای خشونت‌بار برای تأدیب و تنبیه) با تازیانه تناسب دارد.
 ب) «شیر» در معنای «حیوان درنده» آمده است و معنای ثانویه آن (شیر نوشیدنی) با مادر و زاییدن تناسب دارد.
 ج) «کرمان» اسم شهری است و معنای ثانویه آن (کرم‌ها) با «ایوب» تناسب تلمیحی دارد.
 د) ایهام یا ایهام تناسبی مشهود نیست.
 ه) «سرکشی» ایهام ساخته و در دو معنا قابل استفاده است. یکی معنای کنایه (عصیان) و دیگری، کشیدن سر و بلندی قامت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریغ معنوی، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۳۷- گزینه ۳»

(مسن اصغرری)

قافیه‌ساختن «رسد و کشد» درست نیست؛ زیرا «د» الحاقی محسوب می‌شود و صامت قافیه‌های «رس و کش»، متفاوت است.

تأفیه سایر ابیات:

گزینه ۱: «مصوت‌های «خاطر و منظر» متفاوت هستند؛ اما به دلیل داشتن حروف الحاقی «ش»، قافیه درست است.
 گزینه ۲: «واژه‌های «دوش» دارای دو معنای متفاوت و جناس تام و قافیه هستند. (به ترتیب: دیشب و کتف)
 گزینه ۴: «ید» در بن‌های ماضی «خرید و برید»، الحاقی نیست؛ بلکه جزو حروف اصلی محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۳۸- گزینه ۴»

(یاسین موریان)

فقط قافیه بیت «الف»، دارای حرف الحاقی است و «ی» در واژه‌های «پای» و «سرای»، الحاقی محسوب می‌شود.

تشریح سایر ابیات:

بیت «ب»: به دلیل تفاوت نوع «ن»، نمی‌توان آن را الحاقی دانست و «دوستان» و «بوستان»، فاقد حرف الحاقی‌اند.

بیت «ج»: «ست» در مصراع دوم، بخشی از خود واژه «راست» می‌باشد؛ پس، «ماست» و «راست»، فاقد حرف الحاقی‌اند.

بیت «د»: «ه» در واژه‌های «بخواه» و «گناه»، ملفوظ است؛ بنابراین، «بخواه» و «گناه»، فاقد حرف الحاقی‌اند و حروف اصلی آن‌ها، «ه» است.

بیت «ه»: «ند» در واژه «بلند»، بخشی از خود واژه می‌باشد؛ پس، «بلند» و «نکند»، فاقد حرف الحاقی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

۳۹- گزینه ۳»

(میهن فرهاری)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۲، «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۴: «مفعول فاعلاتن فاعلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا علویان)

فقط تقطیع این بیت درست درج شده است. وزن این گزینه، «مفعول فاعلاتن فاعلن» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مفتعلن فاعلن»؛ مرز پایه‌ها نادرست درج شده است.

گزینه ۲: «مفتعلن فاعلاتن فاعلن»؛ رکن دوم نادرست تقطیع شده است: (ش ی شه رم).

گزینه ۳: «مفعول فاعلاتن فاعلن»؛ رکن اول نادرست تقطیع شده است: (غز ی بیک ک).

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۴۱- گزینه ۴»

(یاسین موریان)

وزن مصراع دوم، «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» می‌باشد که اگر «بود از» در مصراع دوم، با حذف همزه خوانده شود، وزن شعر دچار اشکال می‌شود؛ پس، این سروده فاقد اختیار «حذف همزه» است. / بلندبودن هجای پایان مصراع:

«داشت» در مصراع اول

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «وزن واژه: فاعلاتن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: «گی» در واژه «خستگی‌ام» / ابدال: در رکن آخر مصراع اول و دوم، ابدال به کار رفته است.

گزینه ۲: «وزن مصراع اول: مفتعلن فاعلاتن فاعلن / ابدال: در رکن آخر مصراع اول، از اختیار ابدال استفاده شده است. / بلندبودن هجای پایان مصراع: «بود» در مصراع سوم

گزینه ۳: «وزن واژه: فعولن / حذف همزه: «خوب است» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ی» در ترکیب «صدای تو»، به شکل بلند تلفظ می‌شود. هم‌چنین، «ه» در واژه «سبزینه» و «ه» در واژه «گیاه»، دارای این اختیار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۲- گزینه ۳»

(یاسین موریان)

وزن بیت: مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن / در رکن آخر مصراع دوم، به جای «مفاعله»، از «مفتعلن» استفاده شده است: اختیار وزنی قلب ابیات گزینه‌های «۱» و «۴»، در وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده‌اند و فاقد اختیار شاعری قلب هستند.

بیت گزینه ۲، بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است و اختیار قلب در آن مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا علویان)

مصراع «ب»، جزوی از بحر رمل مسدس محذوف و مصراع‌های «الف»، «د» و «ه»، دارای اختیار آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن هستند.

تشریح وزن مصراع‌ها:

الف) فاعلاتن فاعلن فاعلن

ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(سیرممر هاشمی)

۴۷- گزینه ۱»

در این گزینه، رد پای خزان دیده می‌شود و شاعر می‌گوید: اکنون برگ‌های درخت انگور، مانند پیش‌بند رنگ‌رزان به رنگ‌های گوناگون درآمده است و باید لباس‌های پشمی و کتانی را برای فصل سرد، آماده کرد. در دیگر ابیات، مانند متن صورت سؤال، اشاره به فصل بهار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۶)

(سیرممر هاشمی)

۴۸- گزینه ۳»

در این گزینه، شاعر، اعتراف می‌کند که در طول زندگی هرگز گره از کار کسی باز نکرده است، اما در گزینه‌های دیگر گناهی از او سر نزنده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۸۶)

(یاسین مهریان)

۴۹- گزینه ۲»

بیت «ب»: در این بیت، شاعر بیان می‌کند با اندکی از مال، باید گشاده‌پیشانی (کنایه از خوش‌رو و خندان بودن) بود: خضوع بیت «ج»: در این بیت، شاعر می‌گوید اگر می‌خواهی دیگران تو را آزار ندهند، تو هم مردم را آزار نده (اگر دیگران را آزار دهی، خودت هم مورد آزار قرار می‌گیری): مکافات عمل (به بیان امروزی، بیت بیان‌کننده «کارما» است).

بیت «د»: در این بیت، شاعر به معشوق می‌گوید که هر کاری انجام دهی، من راضی هستم: تسلیم

بیت «الف»: در این بیت، شاعر می‌گوید که فقط معشوقش می‌تواند باعث شادی او باشد و باغ و بهاران دیگر (خوشی‌های دیگر)، باعث خوشی او نمی‌شوند: خوگیری عاشق با معشوق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۱۹، ۲۵، ۲۸ و ۲۹)

(فرهار فرروزان‌کیا)

۵۰- گزینه ۳»

اشاره لوح و قلم [بیانی تمثیلی و رمزآمیز] به آفرینش ازلی است و سرنوشت محتوم (= حتمی) آفریده‌های الهی که این مفهوم فقط در گزینه‌های «۱» و «۲» و «۴» آمده است.

در گزینه سوم، اشاره‌های لوح و قلم ارتباطی با مفاهیم آفرینش الهی ندارد و سخن از هرمز، پادشاهی عالم و عالم‌پرور است که شهرتی یافت.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سرنوشت ازلی ما ربط چندانی به فکر [دماغ] و گفتار ما ندارد. سرنوشت را براساس لوح و قلم ببذیر و چون و چرا نکن. (تقدیرگرایی)

گزینه «۲»: اهل رمز [عارفان واقعی] فارغ از سرنوشت ازلی، به مقام رضا رسیده‌اند و چون و چرایی ندارند.

گزینه «۴»: عرش [مقام غیب] و سرنوشت ازلی، همه آفریده خدا هستند و به این دلیل شهرتی یافته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۷)

(ج) فعلاتن مفاعلن فعلن

(د) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

(ه) فعلاتن فعلاتن فعلن

تکته: علی رغم عرف کنکور و آزمون‌های آزمایشی، باید توجه داشت که هیچ مصراع‌ی به تنهایی نمی‌تواند بحر مثنی یا مسدس و... باشد؛ زیرا مثنی و مسدس یعنی یک بیت هشت‌رکنی و شش‌رکنی و هیچ مصراع‌ی (در محدوده کتاب درسی) شامل هشت یا شش رکن نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۴- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

وزن این سروده، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل» می‌باشد که به درستی ذکر شده است. توجه داشته باشید که میان رکن دوم و سوم مصراع دوم (فاعلات مفاعیل)، اختیار شاعری «ابدال» به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن مصراع اول، «مفاعلن فعلاتن فع» است.

گزینه «۲»: وزن مصراع دوم، «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است.

گزینه «۴»: وزن مصراع دوم، «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا امیری)

الف) حرف روی قافیه، «ی» است و حروف الحاقی در هر دو بیت، «اش» است.

ب) حسن تعلیل: آوردن دلیل دروغین و شاعرانه برای پیدایش نی / تشخیص: دیدن و سر و تن داشتن چوب / لف و نشر: لف‌ها: دل‌گرمی و دم‌سردی و نشرها: خردادماه و دی / کنایه: دل‌گرمی: امید و دم‌سردی: ناامیدی

ج) وزن ابیات، دو دسته‌بندی هجایی دارد و یکی از برش‌های آن، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و برش دیگر، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است.

د) مفهوم بیت نخست صورت سؤال: لزوم تحمل سختی و مفهوم بیت دوم صورت سؤال: تأثیر درونیات بر جهان خارج است؛ ولی مصراع مذکور در مورد لزوم تزکیه و ترک تعلقات دنیوی و توصیه به مقابله با شیاطین درونی و بیرونی است.

ه) تشبیهات موجود در ابیات، همگی ذهنی‌اند. برای مثال: تیغ جفا (جفا که مفهومی ذهنی است، به تیغ تشبیه شده است).

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۲»

(سعید معیری)

الف) شاعر از هجرت و کوچ به شهری آرمانی سخن می‌گوید.

ب) اندوهگین بودن به خاطر نادانی و خفته‌دلی مردم

پ) من عاشقم و همه هستی‌ام را در این راه ایثار می‌کنم.

ت) شاعر از اینکه همه چیزش را از دست داده است، ناامید است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۷، ۱۱۰ و ۱۱۹)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۱

(آرش مرتضائی فر)

الف) پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

ب) وقتی اجزای ولایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، «نهادهای اجتماعی» آشکار می‌شوند.

ج) فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود و راه انتقال آن، آموزش و تعلیم و تربیت است.

د) دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است مانند تقسیم کار سنی و جنسی، ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳، ۳۰ و ۳۸)

۵۲- گزینه ۲

(آزیتا بیرقی)

- امروزه در ایران نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.
- دگرگونی هویت زمانی رخ می‌دهد که تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر روند.

- ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی نمونه تزلزل فرهنگی است.
- اگر جهان اجتماعی نتواند در برابر اشکال هم‌عرض خانواده از کیان خانواده دفاع کند، دچار بحران هویت می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۲)

۵۳- گزینه ۳

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شوند.
- موقعیت اجتماعی همان جایگاهی است که فرد در جامعه دارد.

(پایامه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲، ۶۹، ۸۲ و ۸۴)

۵۴- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمان‌های)

- نمادها برحسب شرایط در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر آن‌ها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق اجتماعی منجر نشود، موجب تحول و تغییر جهان اجتماعی نمی‌شود.

- در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، اجزای پدیده‌هایی قرار دارند که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزای دارند.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۵۵- گزینه ۱

(آزیتا بیرقی)

- هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند به رسمیت شناخته نمی‌شوند. ← جهان اجتماعی دینی و معنوی

- با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت امکان بهره‌وری معقول انسان را از طبیعت دور از دسترس می‌سازد. ← جهان اجتماعی اساطیری

- مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های دیگر بهره می‌برد ← جهان اجتماعی سالم و زنده و فعال

- هویت جنبش‌ها و انقلاب‌ها و کشورها براساس یکی از بلوک شرق و غرب شناسایی می‌شوند. ← جهان دوقطبی قرن بیستم.

- اشتراک مراتب‌ها و راهبه‌ها ← فرهنگ دنیاگریز

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۳۶ و ۸۶)

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه ۱۲۴)

۵۶- گزینه ۴

(فاطمه صفری)

- روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله:

(۱) برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی وا داشت.

(۲) مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

(۳) بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه پرستی، شیطان پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

- سکولاریسم به ترتیب، در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید و فرهنگ تخصصی هر یک از این حوزه‌ها، سکولار و دنیوی شد.

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۳، ۱۰۱ و ۱۰۲)

۵۷- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمان‌های)

عبارت اول: ج

عبارت دوم: د

عبارت سوم: ب

عبارت چهارم: الف

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۲)

- با افول این علوم (عقلانی و وحیانی)، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فرا تجربی اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۶)

۶۲- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

تشریح گزینه نادرست:

مدینه فاسقه جامعه‌ای است که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید. در مدینه ضالّه، نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۶۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

- مطالعه نظم اجتماعی نقطه قوت آن است: رویکرد تبیینی
- بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند:
رویکرد انتقادی

- هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند: رویکرد انتقادی

- کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را بررسی می‌کند: رویکرد انتقادی

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۸۲ و ۸۳)

۶۴- گزینه «۲»

(هیبه مهبی)

تشریح موارد نادرست:

- جداسازی، گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند.

- در دوره پسمردن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود - از جمله سیاست همانندسازی هویت - مورد نقد قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۸۸ و ۸۹)

۶۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و همچنین با استدلال عقلی، جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که دارند، به انواعی تقسیم کرده است.

- ابن‌خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصبیت به‌عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

- ابوریحان بیرونی با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

۵۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

مجسمه داوود اثر میکل آنژ ← بازگشت به هنر یونان باستان
مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی ← در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب است.

اشتراک دکارت، روسو، دیدرو ← تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن

قبول تثلیث از سوی آباء کلیسا ← تحریفات در مسیحیت قرون وسطی در سطح اندیشه و نظر

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۸ و ۵۱)

۵۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- اهمیت امروزی ابوریحان بیرونی در به کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است.

- ژان کالون با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

- مارکس جهان‌های اجتماعی را در طول هم قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱ و ۷۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۵)

۶۰- گزینه «۳»

(آرش مرثاشی‌فر)

الف) ارسطو حکومت اقلیت براساس فضیلت را آریستوکراسی می‌نامد.

ب) برای اجرای قانون از قدرت نیز باید استفاده کرد یا حداقل تهدید کرد که در صورت تخلف از قانون از قدرت استفاده می‌شود. برخی مواقع ترس از پاسان و مأمور قانون، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد و او را وادار می‌کند که سرعت مجاز و مطمئن را رعایت کند.

ج) سازمان، هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و هم‌کیشان را دربرمی‌گیرد که از آن به «انسجام اجتماعی» یاد می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم سیاست را شامل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

۶۱- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود. روش مطالعه جامعه، همان روشی است که در مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود.

- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۴»

(مهری باهری)

زمانی که فرد مختصات چيستی پدیده‌ای را مشخص کرده و به اصطلاح آن را تعريف کند، هدف توصیف به چشم می‌خورد. همچنین زمانی که فرد علت به وجود آمدن پدیده‌ای را مشخص کند؛ برای مثال ذائقه ادبی خوب را عامل موفقیت در استفاده از صنایع ادبی بدانند، هدف تبیین دنبال شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعريف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۷- گزینه «۴»

(مهمر ميبی)

شرط پذیرش یک فرضیه در روان‌شناسی، آزمودن تجربی آن و مطابقت نتیجه با علم تجربی است.

توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل مفاهیم روان‌شناختی (در روان‌شناسی) دشوارتر از مفاهیم مادی (در سایر علوم تجربی، مانند فیزیک) است.

اقدامی که بدون هدف انجام شود، نتیجه‌بخش نخواهد بود.

هیچکدام از ویژگی‌های روش علمی دستیابی ما به یک برداشت یکسان را تضمین نمی‌کنند. دقت کنید در تعريف عملیاتی ما تلاش می‌کنیم به یک برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی دست پیدا کنیم و تضمینی در این رابطه وجود ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعريف و روش مورد مطالعه، ترکیبی)

۶۸- گزینه «۳»

(مهری باهری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست: نوجوانان به سبب تغییرات هورمونی و فیزیولوژیک تحریک‌پذیرترند، یعنی تحریک‌پذیری در دوره کودکی نیز مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: نادرست: نوجوانان در هر سه مرحله حافظه، یعنی رمزگردانی، اندوزش و بازیابی بهتر از کودکان هستند و فراخوانی اطلاعات (بازیابی) از این قاعده مستثنا نیست.

گزینه «۳»: درست: سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ به همین خاطر نوجوانان قادرند در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه خود نگه دارند.

گزینه «۴»: نادرست: تمایل به تعامل با همسالان در دوره نوجوانی افزایش پیدا می‌کند و این تمایل در کودکان نیز دیده می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

۶۹- گزینه «۱»

(مهمر ميبی)

عبارت‌های ستون «الف» همگی صحیح هستند. ستون «ب» دو مورد درست دارد، ستون «ج» یک مورد درست دارد و ستون «د» مورد درستی ندارد.

شکل صحیح عبارت‌های نادرست:

ب: برای شروع رشد تخمک مادر باید بارور شده باشد، وجود صرف تخمک منجر به رشد نمی‌شود.

ج: فرضیه‌سازی در نوجوانی شکل می‌گیرد و کودک از این مهارت بی‌بهره است. - دوقلوهای همسان حاصل فرایند تقسیم سلولی هستند.

د: یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است، نه مهم‌ترین آن - نوجوان پردازش مفهومی دارد و هدیه ارزشمند را ترجیح می‌دهد. - فشار روانی و حالات هیجانی مادر قبل از تولد اثرگذاری خود را شروع می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

۷۰- گزینه «۲»

(همیرضا توکلی)

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود؛ مثلاً اگر مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم، یادگیری آن راحت‌تر خواهد بود.

گرافستی که وارد یک مجموعه می‌شود، در رابطه با پوسترها از اطلاعات موجود در حافظه خود استفاده می‌کند.

عادت کردن به موضوع باعث می‌شود که ابعاد جدید آن درک نشود.

تعداد عوامل انحرافی در مکان به هنگام جست‌وجو مؤثرند.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۷۴، ۷۶ و ۷۹)

۷۱- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

در شکل صورت سؤال با اینکه محرک هدف ما (T) ویژگی منحصر به فرد دارد، اما به دلیل عوامل انحرافی زیاد، نمی‌توانیم آن را به راحتی پیدا کنیم و دلیل راحت پیدا کردن (●) از بین سایر حروف، ویژگی منحصر به فرد آن است.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۹)

۷۲- گزینه «۴»

(مهری باهری)

الف) خاطرات سحر با خودرویی که با آن رانندگی یاد گرفته بود با توجه به «شخصی بودن» مصداق حافظه رویدادی است و از طرفی مربوط به سال‌های قبل است و سحر این اطلاعات را با کمک حافظه بلندمدت در خاطر دارد.

ب) عباس با پدیده «نوک زبانی» مواجه بوده است که مشکلی است در مرحله بازیابی. همچنین اطلاعاتی که او می‌خواست به یاد بیاورد مربوط به دانش عمومی بوده، پس مصداق حافظه معنایی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۷۳- گزینه «۲»

(مهمر ميبی)

شکل صحیح عبارت‌های نادرست:

حافظه ممکن است در هر سه مرحله دچار خطا شود.

اینکه محمد با دیدن مرغ سر سفره به یاد تخم‌مرغ می‌افتد، بیانگر نشانه درونی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، ترکیبی)

۷۴- گزینه «۳»

(همیرضا توکلی)

این سؤال به موقعیت فعلی مسئله و روشن شدن هدف اشاره دارد از این رو، به حداقل رساندن میزان ابهام، نشان‌دهنده شناخت بهتر موقعیت فعلی است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

زبان عربی

۷۵- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی)

تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد ← اثر انتقال

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

۷۶- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)

قسمت اول گزینه ۴»، به بررسی پیامدها اشاره دارد، چون می‌بینیم که شخص، نتیجه خوبی نگرفته و ارزیابی مثبتی ندارد.

قسمت دوم گزینه‌های «۳» و «۴» به سوگیری تأیید اشاره دارند، چون شخص همچنان به دیدگاه غلط خود اصرار می‌ورزد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۴۹)

۷۷- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

وقتی فرد تلاش‌های خود را بی‌ربط به پیامدهای آن می‌داند و فکر می‌کند هر چه تلاش کند، موفق نخواهد شد، درگیر درماندگی آموخته شده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۷۸- گزینه ۲»

(همیدرضا توکلی)

هر دو عبارت اشاره دارند به انگیزه‌های بیرونی ایجاد شدن رفتار؛ پس عبارتی باید انتخاب شود که به عوامل محیطی و بیرونی و غیر درونی اشاره داشته باشد.

تکنه: نگرش، عاملی فرازیستی است که با عوامل انگیزشی (زیستی) متفاوت است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۷۹- گزینه ۳»

(مهمرب میببی)

فردی به دلیل ریزش موی سکه‌ای، حاضر به حضور در جمع نیست. در این موقعیت متغیرهای روان‌شناختی نقش پیامد بیماری جسمانی را دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۴). تغذیه سالم و متعادل به سبک زندگی افراد مرتبط است (رد گزینه‌های ۲ و ۴). راننده‌ای که متوجه تصادف در جاده می‌شود، با احتیاط بیشتری رانندگی می‌کند. به عبارتی این راننده پیامد مطلوبی دریافت می‌کند و فشار روانی مثبت را تجربه می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲). در فشار روانی منفی، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه، قادر به دستیابی به هدف نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴). شخصی که به دلیل باورهای مذهبی‌اش از جرم و جنایت اجتناب می‌کند و در نتیجه دچار دردسرهای آن نیز نمی‌شود از تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت بهره می‌برد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، ترکیبی)

۸۰- گزینه ۲»

(مهوری باهری)

نوشیدن قهوه و تپش قلب ناشی از آن به عنوان «علت» برای «اضطراب» یاشار ظاهر شده است، پس عامل جسمانی در این مثال علت پدیدآیی شرایط روان‌شناختی است. کم‌پشت شدن موهای نیلوفر به عنوان «معلول» برای «اضطراب» نیلوفر ظاهر شده است، پس عامل جسمانی پیامد شرایط روان‌شناختی او بوده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۸۱- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم‌شیروردی)

«لا ییأسُ ... إلّا ...»: نا امید نمی‌شود مگر ...، فقط ... نا امید می‌شود (رد

گزینه «۴») / «من روح الله»: از رحمت خدا (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «إلّا

القوم الکافرون»: فقط قوم کافر، تنها گروه کافر (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم‌شیروردی)

«یجب علی»: لازم است بر، باید / «لا رجاء له»: هیچ امیدی ندارد /

«التظرة»: نگاه کردن، بنگرد (گاهی مصدر به اقتضای جمله می‌تواند به

صورت فعل ترجمه شود) / «إلی کثیر من الموعوقین»: به بسیاری از معلول‌ها

(جانبازان) (رد گزینه «۲») / «کیف أثاروا»: چگونه برانگیختند (رد سایر

گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲»

(مهمرب میببی)

«یضرب بحاتم المثل فی الکرّم»: به حاتم در بخشش مثل زده می‌شود، حاتم

در بخشش زبازند است (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «لأنه»: زیرا او (رد

گزینه‌های «۳» و «۴») / «ماکان یرد ... خائباً»: نا امید بر نمی‌گردانده است، نا

امید بر نمی‌گرداند (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «من»: کسی که (رد سایر

گزینه‌ها) / «یأتیه»: پیش او می‌آید (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «فی حاجة»:

با خواسته‌ای (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۱»

(سید مهمرب میببی)

«من الضروری»: لازم است، ضروری است / «أن یستفید»: که استفاده کند

(رد گزینه «۲») / «من الأجهزة الّتی»: از ابزارهایی که، از وسایلی که / «لم

یکن ... یعرفونها»: (معادل ماضی استمراری منفی فارسی) آن‌ها را

نمی‌شناختند (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «أجداد»: اجداد او / «لُتصبح»: تا

شود (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «أسهل»: آسان‌تر

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۲»

(الله مسیح‌فواه)

«کیف یمكن»: چگونه امکان دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أن تُصبح»: که بشود

(رد گزینه «۳») / «کانت قد أصیبت»: دچار شده بود (رد

گزینه‌های «۱» و «۳»)

در گزینه «۴»، ضمیر متصل در «طفولتها» ترجمه نشده و «منذ» هم به

درستی ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۴»

(سید مهمرب میببی)

ترجمه صحیح عبارت: گاهی دلفین تنها نجات‌دهنده انسان در دریاهاست!

(ترجمه)

۸۷- گزینة ۲»

(سید مہمعلی مرتضوی)

ترجمہ صحیح عبارت: چه بسیار است تعداد کسانی که نمی‌توانند همهٔ مردم را راضی کنند!

(ترجمہ)

۸۸- گزینة ۴»

(مہمعلی جوان‌بین)

تکات مهم درسی:

اسم افعال ناقصه مرفوع و خبرشان منصوب است.

تشریح گزینہهای دیگر:

گزینة «۱»: نون اسم أصبح (مسلمون) باید حذف می‌شد ← مسلمو ← چون مضاف است و در «إسلامنا» ضمیر «نا» اضافی است.

گزینة «۲»: خبر حروف مشبّهة بالفعل (بعیدین) باید مرفوع می‌بود ← بعیدون و نیز در «إسلامنا» ضمیر «نا» اضافه است.

گزینة «۳»: اسم أصبح باید مرفوع (مسلمو) و خبرش باید منصوب (متفرّقین) می‌آمد؛ از طرفی «دور هستند» به شکل فعل (بیتعدون) ترجمه شده که نادرست است.

(ترجمہ)

۸۹- گزینة ۴»

(سید مہمعلی مرتضوی)

با توجه به آیهٔ شریفه در صورت سؤال (مجرمان از (روی) چہرہشان شناخته می‌شوند)، گزینة «۴» مفہوم مناسبی دارد؛ این بیت تأکید می‌کند کہ از روی ظاهر، می‌توان بہ باطن و دل انسان پی بُرد.

(مفہوم)

ترجمہ متن:

خواندن کتاب‌ها برای عقل مفید است، و برایش غذا محسوب می‌شود و تجربه‌ها و دانش‌ها و اطلاعاتی را در اختیار او قرار می‌دهد کہ ممکن است در زمان حال یا آینده به او نفع برساند. بنابراین باید بہ خواندن کتاب‌های خوب حرص ورزید. و گفته می‌شود کہ کتاب‌ها دوستانی واقعی هستند کہ ہرگز اشتہا نمی‌کنند، کتاب‌ها تأثیر زیادی بر زندگی یک فرد دارند، پس گاهی مسیر زندگی را تغییر داده و باعث می‌شوند کہ فرد در زندگی‌اش موفق شود. همچنین از طریق کتاب‌ها، انسان می‌تواند در تخیل خود غرق شود و خیالی ترسیم کند تا در آن زندگی کند و همچنین می‌تواند بہ شهرها سفر کند و بہ آسانی با تمدن‌هایشان آشنا شود.

بہترین کتاب قرآن کریم است و نخستین آیه‌ای کہ در این کتاب نازل شدہ است، سخن خداوند متعال است (کہ می‌فرماید): «بخوان بہ نام پروردگارت کہ خلق کرد» کہ بر فواید خواندن برای انسان دلالت می‌کند و در آن کتاب، داستان‌های پیشینیان و خبردادن از غیب و آنچه کہ خواهد آمد، هست، همان طور کہ در آن تربیت و تہذیب نفس و چگونگی رفتار با مردم بہ شکل نیکو و بہدست آوردن صفات خیر است.

۹۰- گزینة ۴»

(مہمعلی کاظمی نصرآباری)

«قرآن بر موضوع خواندن تأکید دارد و در آن موضوع نوشتن ذکر نشدہ است!» نادرست است.

تشریح گزینہهای دیگر:

گزینة «۱»: «رازهایی در عالم وجود دارد و قرآن ما را از آن‌ها باخبر می‌کند!» (صحیح)

گزینة «۲»: «انسان می‌تواند با کتاب‌ها بہ ہر شہری کہ دوست دارد، سفر کند!» (صحیح)

گزینة «۳»: «کتاب‌ها مردم را موفق می‌کنند و تأثیر زیادی در زندگیشان دارند!» (صحیح)

(درک مطلب)

۹۱- گزینة ۳»

(سید مہمعلی مرتضوی)

با خواندن کتاب‌ها، گاهی فرد از واقعیت دور می‌شود ...

زیرا او می‌تواند دنیایی خیالی بسازد! (صحیح)

تشریح گزینہهای دیگر:

گزینة «۱»: «بنابراین مسیر زندگیش تغییر می‌کند!» (نادرست)

گزینة «۲»: «بنابراین از آینده اطلاع می‌یابد!» (نادرست)

گزینة «۴»: «زیرا کتاب‌ها اطلاعاتی را کہ دارد، زیاد می‌کنند!» (نادرست)

(درک مطلب)

۹۲- گزینة ۴»

(مہمعلی کاظمی نصرآباری)

صورت سؤال گفته «کتاب همان دوست حقیقی برای انسان است. چرا؟» کہ طبق متن، «زیرا آن خطا نمی‌کند و باعث موفقیت انسان می‌شود!» صحیح است.

تشریح گزینہهای دیگر:

گزینة «۱»: زیرا آن دوستی برای لحظات تنهایی است!

گزینة «۲»: زیرا آن عقل را قوی می‌کند و از فراموشی جلوگیری می‌کند!

گزینة «۳»: زیرا آن ما را با تمدن‌های مختلف آشنا می‌کند!

(درک مطلب)

۹۳- گزینة ۱»

(مہمعلی کاظمی نصرآباری)

در گزینة «۱»، «مصدره مزید ثلاثی» نادرست است. زیرا اسم تفضیل بر وزن «أفعل - فُعلی» از مصدر ثلاثی مجرد گرفته شدہ است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینة ۲»

(مہمعلی کاظمی نصرآباری)

در گزینة «۲»، «صفة أو نعت» نادرست است. «السابقین» مضاف الیہ است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینة ۱»

(مہمعلی فاطمی)

«یوسف» با حرکت ضمّہ روی حرف «س» صحیح است و «سائل» اسم فاعل بودہ و باید بر وزن (فاعل) بیاید: (للسائلین)

(ضبط حرکات)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۲»

(زهرا دامیار)

حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۰۲- گزینه ۲»

(علیرضا پیرام)

توضیح صورت سؤال، مربوط به یونانی‌ها است، گزینه ۲» نیز در مورد یونانی‌ها بیان شده است. در سلسله جنگ‌های داخلی آن‌ها، حکومت هخامنشی از اسپارت به‌طور پنهانی حمایت مالی کرد و سرانجام به پیروزی اسپارت منجر شد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: رومی‌ها، رومی‌ها و مصری‌ها مدنظر هستند.

(تاریخ (۱)، پیمان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۰۳- گزینه ۳»

(علیرضا پیرام)

برای نگاهی کلی‌نگر و خلاصه، تاریخ‌نگاری ترکیبی نسبت به دو نوع دیگر مناسب‌تر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: تاریخ‌نگاری روایی در بیان دقیق جزئیات ممتاز است.

گزینه ۲»: تاریخ‌نگاری روایی تشخیص‌درستی یا نادرستی مطالب را برعهده مخاطب می‌گذارد.

گزینه ۴»: عبارت داده شده، به تحلیل وقایع می‌پردازد و از نوع تاریخ‌نگاری تحلیلی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۴- گزینه ۱»

(زهرا دامیار)

توالی عبارات صورت سؤال به لحاظ زمانی به ترتیب در گزینه ۱» آمده است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۵۲)

۱۰۵- گزینه ۲»

(زهرا دامیار)

هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود. اغلب دانش‌آموختگان این مراکز، دانشمندان و عالمان برجسته‌ای بودند که کتاب‌ها و رساله‌های زیادی در فلسفه، کلام، فقه و دیگر علوم تألیف کردند و دعوت اسماعیلی را در درون قلمرو فاطمیان و خارج از آن تا هندوستان و ماوراءالنهر گسترش دادند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

۹۶- گزینه ۲»

(مهیر فاتی)

ترجمه: «دوست تلاشگرم برای یادگیری دانش‌های سودمند به دانشگاه می‌رود!»

(«ل» حرف جر + مصدر: برای یادگیری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: ترجمه: «کشاورزان باید مزرعه‌هایشان را در فصل بهار زراعت کنند!»

(«ل» امر + مضارع) ← طلب

گزینه ۳»: ترجمه: «باید بدانم که تمام دنیا و آنچه در آن است برای انسان و رفع نیازهایش آفریده شده است!»

(«ل» امر + مضارع) ← طلب

گزینه ۴»: ترجمه: «دوستانم نباید روش اشتباهی را در یادگیری زبان عربی به کار بگیرند!»

(«لا» نهی + مضارع غایب یا متکلم) ← طلب

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه ۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبر افعال ناقصه را می‌خواهد که علامت اعرابش ظاهر نشود. در گزینه ۴»، خبر لیس، «من» است که مبنی محسوب می‌شود و علامت اعراب در آخر آن ظاهر نمی‌شود. در سایر گزینه‌ها، خبر افعال ناقصه: «مُرشداً، أكثر و غنیّة» است که همگی معرب هستند.

(انواع یملات)

۹۸- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروری)

ترجمه: «من برای کنکور به مدت ده ساعت در روز درس می‌خوانم، ولی در هفته گذشته، به مدت دو روز مریض بودم و همچنین نتوانستم در روز چهارشنبه بیش از ۵ ساعت درس بخوانم!»

با توجه به ترجمه، در هفته گذشته ۴ روز را به مدت ده ساعت و یک روز را به مدت ۵ ساعت مطالعه کرده است که مجموعاً ۴۵ ساعت می‌شود.

(عذر)

۹۹- گزینه ۳»

(نوید امساک)

در این گزینه قبل از کلمه «إلّا» مستثنی منه (مفعول جمله) ذکر نشده، بنابراین «إلّا» معنای «فقط، تنها» می‌دهد. در سایر گزینه‌ها: «الطّلاب، صوت و مکاناً» مستثنی منه هستند.

(اسلوب استثناء)

۱۰۰- گزینه ۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«إستخداماً» مفعول مطلق نوعی است که موصوف واقع شده است، زیرا بعد از آن، صفت (جمله وصفیه) آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: مفعول مطلق وجود ندارد.

گزینه ۲»: «حَبّاً» مفعول مطلق است اما صفت نگرفته است. «عزم» نیز مفعول مطلق است اما بعدش مضاف الیه آمده، پس مضاف واقع شده است نه موصوف.

گزینه ۴»: «تجاحاً» مفعول مطلق است، اما صفت نگرفته است.

(مفعول مطلق)

در دوره کریم‌خان زند اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند. آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها، دربار کم‌تجمل و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاها از جمله عوامل مؤثر در رونق اقتصادی این دوره بود.

در دوره قاجار، با وجود اینکه مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشد، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود. برخی از گزارش‌ها حکایت از چند برابر شدن تولید برخی از اقلام محصولات کشاورزی، به ویژه محصولات صادراتی دارد.

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد، اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی، نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۵۱ و ۵۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(علیرضا پیرا)

مورد «الف» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. موارد «ج و د» به این موضوع بی‌ارتباط است. دقت کنید اقدامات سیدضیاء الدین طباطبایی و اقدام در جهت اسکان عشایر در دوره زمانی مطرح شده در صورت سؤال اتفاق نیفتاده‌اند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۴)

۱۱۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

سیاست دوره چهاردهم مجلس شورای ملی در ارتباط با صنعت نفت، اتخاذ سیاست موازنه منفی، یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود و واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها ممنوع کردند.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

۱۱۳- گزینه «۲»

(بواد میربلوکی)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد، امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند؛ پس از آن رزمندگان ارتش، سپاه و بسیج در عملیاتی، آبادان را از محاصره نیروهای متجاوز صدام نجات دادند. اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱) و با آزادی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد.

(تاریخ (۳)، جنگ تممیلی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

۱۰۶- گزینه «۲»

(زهرا رامیار)

در نظام دیوانی عهد ساسانیان، وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار داشت. در عصر سلجوقی نیز همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. به طور مثال دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۰، ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۰۷- گزینه «۳»

(زهرا رامیار)

عبارت «ظهور مکتب‌های نقاشی و نگارگری جدید و خلق آثار هنری فاخر» و «نوآوری در به تصویر کشیدن زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران» به هنر نگارگری در عصر عباسی اشاره دارد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۵۴)

۱۰۸- گزینه «۴»

(امیرحسین کزروین)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرتمدن از شرق و شمال موجب گسترش نامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان (زمین‌داران بزرگ)، از جمله شاهان، درصد برآمدن قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان یا اشراف درجه دوم واگذار کنند. اشراف درجه دوم هم به نوبه خود این کار را با زبردستان خود کردند و سلسله‌مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگذار یا واسال به وجود آمد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پدیر، صفحه‌های ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴ و ۱۶۷)

۱۰۹- گزینه «۱»

(امیرحسین کزروین)

میرزا محمدجعفر خورموجی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الآخبار ناصری که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، سعی داشت آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.

عبارت «تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.» منتسب به خاوری شیرازی است.

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده با اینکه مورخ نبود، اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۱۰- گزینه «۳»

(زهرا رامیار)

تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. همچنین، مالیات‌های سنگینی که از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی گرفته می‌شد، نابسامانی‌های اقتصادی را تشدید کرد.

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)م

این که مرزهای نواحی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی تغییر می‌کنند، اگرچه مفهوم درستی است، اما ارتباطی به شکل صورت سؤال ندارد و از آن برداشت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «همان‌طور که در شکل هم مشخص است، مرز نواحی به‌طور دقیق قابل تشخیص نیست و به تدریج از پوشش گیاهی کاسته می‌شود.

گزینه ۲: «مطابق تعریف ناحیه، این برداشت از شکل کاملاً درست است.

گزینه ۴: «ساوان منطقه انتقالی بین جنگل‌های استوایی (با پوشش گیاهی متراکم) و صحرای بزرگ آفریقا (با پوشش گیاهی ناچیز) است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

(جغرافیا (۲)، تهیه پیست، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۱۵- گزینه ۴»

(علیرضا پدرا)م

توده هوای مرطوب موسمی در فصل گرم سال از اقیانوس هند و توده هوای سودانی در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند. دقت کنید هر دو میزان بارندگی را در داخل کشور افزایش می‌دهند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۱۱۶- گزینه ۱»

(علیرضا پدرا)م

توضیح مورد «ب»: شرکت‌های آمریکایی و اروپایی عموماً از نیروی کار ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند.

توضیح مورد «ت»: مزارع تک‌محصولی (پلاتیشن‌ها) به سرمایه‌گذاری بسیار زیادی نیاز دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۱۷- گزینه ۳»

(مهمر ملک‌آبازی زاره - بیرهند)

قانون ۷۰ مدت زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد. با توجه به این قانون هر چه مقدار آن بیشتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت کمتر و به تبع آن باید سیاست‌های افزایش جمعیت اعمال شود و هر چه مقدار آن کمتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت بیشتر است. قانون ۷۰ هم با جمعیت (ملت) به عنوان یکی از ارکان بنیادی یک کشور ارتباط دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۱۱۸- گزینه ۲»

(علیرضا پدرا)م

ژئوپلیتیک در واقع مدلی از تأثیر متقابل سه عنصر «سیاست»، «جغرافیا» و «قدرت» است. از سوی دیگر، مثال‌های مطرح‌شده در صورت سؤال، بیانگر جغرافیای سیاسی (تأثیر متقابل «سیاست» و «جغرافیا») است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اگر «ب» و «ج» همان «سیاست» و «جغرافیا» باشند، «الف» بیانگر عنصر «قدرت» است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۱۹- گزینه ۲»

(مهمر ملک‌آبازی زاره - بیرهند)

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری تحت تأثیر عواملی از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. در گذشته عواملی چون بیماری، جنگ و داد و ستد و امروزه علاوه بر موارد مذکور، گردشگری، رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۹ و ۸۱)

۱۲۰- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)م

گسترش حمل‌ونقل و افزایش شهرنشینی باعث گسترش حومه‌نشینی شد، در نتیجه آن مناطق مادرشهری ایجاد شده و گسترش یافتند، از به هم پیوستن این مناطق، مگالاپلیس‌ها ایجاد شدند. این موارد با ترتیب درست تنها در گزینه ۳ دیده می‌شوند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۱۲۱- گزینه ۳»

(مهمر ملک‌آبازی زاره - بیرهند)

نظریه مرکز - پیرامون و مدل روابط شهر - روستا از جمله تئوری‌هایی است که می‌توان آن‌ها را با هم انطباق داد. با توجه به شباهت عملکرد مرکز و شهر و در مقابل تشابه عملکرد پیرامون و روستا این دو نظریه منطبق هستند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۸۴، ۱۰۶ و ۱۰۷)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۲۲- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)م

سه رکن اصلی تحقق روستای پایدار:

فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

همچنین باید دقت داشت که گسترش انقلاب سبز در کشاورزی، اقدامی در جهت فعال کردن اقتصاد روستا است. (رد گزینه ۱)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۲۳- گزینه ۲»

(علیرضا پدرا)م

حمل‌ونقل آبی، ارزان‌ترین شیوه برای جابه‌جایی کالاهای سنگین می‌باشد و برای مسافت‌های دوردست کاربردی است اما امنیت بیشتری نسبت به حمل‌ونقل هوایی ندارد. نظریه آلفرد ماهان نیز در مورد قدرت دریایی است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۵)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۲۴- گزینه ۴»

(علیرضا پدرا)م

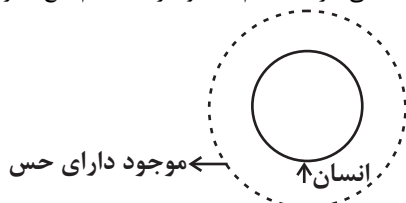
از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند، کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ایجاد می‌شود.

از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته کف اقیانوس آرام، کمربند اطراف اقیانوس آرام ایجاد می‌گردد.

(جغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۷)

مثال: انسان ← موجود دارای حس. در این تعریف تصورات معلوم عام‌تر از تصور مجهول هستند. یعنی تعریف به اعم است و تعریف به اعم مانع اغیار نمی‌باشد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۳۴ تا ۳۳۶)

۱۲۹- گزینه «۲»

(عرفان «هدشت‌نیا»)

بررسی عبارتها:

عبارت «۱»: بنابر قواعد رابطه تداخل، از کذب قضیه جزئی می‌توان کذب قضیه کلیه را نتیجه گرفت.

عبارت «۲»: قضیه مطرح‌شده در این عبارت، نقیض قضیه صورت سؤال است که کاذب فرض شده، در نتیجه صادق خواهد بود.

عبارت «۳»: درست است که قضیه صورت سؤال سالبه جزئی است و عکس لازم‌الصدق ندارد، اما از قضیه صورت سؤال می‌توان صدق قضیه «هر الف ب است» که نقیض آن است را نتیجه گرفت و در آخر با عکس کردن این قضیه صادق، به قضیه صادق «بعضی ب الف است» رسید.

عبارت «۴»: با توجه به این که این قضیه عکس لازم‌الصدق ندارد، بنابراین این عبارت، نادرست خواهد بود.

عبارت «۵»: از قضیه صورت سؤال می‌توان به صدق «هر الف ب است» رسید و از آن صدق متداخل آن، یعنی «بعضی الف ب است» را نتیجه گرفت. در نتیجه، در مجموع ۳ عبارت صحیح است و گزینه «۲» پاسخ صحیح خواهد بود.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۱۳۰- گزینه «۴»

(عرفان «هدشت‌نیا»)

نتیجه این قیاس متداخل «بعضی ج ب نیست»، یعنی «هیچ ج ب نیست» می‌باشد. مقدمه اول نیز ممکن است یا «بعضی ج الف است» یا «هر ج الف است». با توجه به نتیجه قیاس و شرط سوم اعتبار قیاس، قطعاً مقدمه اول «هر ج الف است» بوده چون علامت «ج» در نتیجه مثبت است. با توجه به این نکات، مقدمه دوم حتماً باید «هیچ ب الف نیست» باشد تا سایر شرایط نیز به‌درستی رعایت شده باشند.

(منطق، اقسام قضایا و قیاس اقترانی، ترکیبی)

۱۳۱- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

اگر جمله‌ای، به نحوی انشا شده باشد که هر دو طرف آن مساوی با یکدیگر باشند، یعنی از کذب یک طرف، به کذب طرف دیگر و از صدق یک طرف به صدق طرف دیگر برسیم، این قضیه دیگر قضیه منفصله نیست.

قضایای شرطی منفصل سه دسته‌اند: (۱) منفصل حقیقی که در آن حتماً یک طرف صادق و طرف دیگر کاذب است، (۲) منفصل مانع‌الجمع که در آن ممکن است هیچ‌یک از طرفین صادق نباشند، اما امکان ندارد هر دو صادق باشند و (۳) مانع‌الرفع که امکان دارد هر دو طرف صادق باشند، اما امکان ندارد که هر دو طرف کاذب باشند.

بنابراین قضیه‌ای که امکان دارد هر دو طرف کاذب باشند و همچنین امکان دارد هر دو طرف صادق باشند، اصلاً قضیه منفصله نیست.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۱۲۵- گزینه «۴»

(معمد ملک آباری‌زاده - بیرمندی)

دشت ریگی (رگ): وقتی در زمین‌های پوشیده از ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد، در طول زمان، سنگ‌های درشت برجای می‌مانند و سطوحی پر از قلوه‌سنگ‌ها به‌وجود می‌آورند که به آن سنگ‌فرش بیابانی نیز می‌گویند.

دشت سیلابی: دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است ولی در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب آن را فرامی‌گیرد. به همین سبب، سطح دشت سیلابی از رسوبات آبرفتی (رس، شن و قلوه‌سنگ) پوشیده می‌شود. در برخی از مناطق ایران در دوره خشک و بدون بارش سال در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کنند.

(مغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۴۷)

(مغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۴»

تشریح گزاره‌ها:

(کتاب آبی پیمان‌های)

عبارت اول: در اینجا دو معنی از جمله قابل برداشت است؛ اول این که رضا از حمید بهتر است و دوم این که رضا از گوینده بهتر است و چون مرجع ضمیر «او» و همچنین «من» مشخص نیست، ابهام موجود می‌تواند باعث به وجود آمدن مغالطه شود.

عبارت دوم: لفظ «دور از تو» دو معنای مشترک در لفظ دارد و مشترک لفظی محسوب می‌شود. یک معنا «دور بودن از کسی» و معنای دیگر «دور از جان کسی» (دعایی) است. این عبارت، ممکن است مغالطه توسل به معنای ظاهری هم باشد، اما طبق گزینه‌ها، گزینه «۴» صحیح است.

عبارت سوم: منظور فرد اول از «سفر»، مسافرت است، ولی فرد از این کلمه ماه «صفر» را برداشت کرده است که از مصادیق مغالطه نگارشی می‌باشد. بنابراین گزینه «۴» جواب صحیح این تست است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۸ تا ۱۸)

۱۲۷- گزینه «۴»

(سبا بیغرزاده صابری)

در طبقه‌بندی مفاهیم براساس نسبت‌های چهارگانه باید توجه داشت که مفاهیم موجود در هر طبقه نسبت به طبقه قبل خود، رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند و مفاهیم موجود در هر طبقه نیز با یکدیگر رابطه تباین داشته باشند. حال می‌دانیم که هر عدد صحیح خود نوعی عدد گویا بوده و هر عدد گویا نیز عددی حقیقی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صفت و ضمیر رابطه تباین دارند، نه عموم و خصوص مطلق. گزینه «۲»: لوزی و مستطیل هر دو نوعی متوازی‌الاضلاع هستند.

گزینه «۳»: قیاس و تمثیل از اقسام مختلف استدلال می‌باشند و رابطه عموم و خصوص مطلق ندارند.

(منطق، مفهوم و مصادیق، صفحه ۲۴)

۱۲۸- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

هر تعریفی صحیح نیست، تعریفی صحیح است که چهار شرط (واضح بودن، جامع بودن، مانع بودن و دوری نبودن) را داشته باشد. در صورتی که مجهول را به‌گونه‌ای تعریف کنیم که تصورات معلوم عام‌تر از مجهول باشند، آنگاه تعریف شرط مانع بودن را ندارد، زیرا تعریف از دایره مصادیق مجهول فراتر رفته و مفاهیم بی‌ربط را شامل خواهد شد.

۱۳۲- گزینۀ «۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

در مغالطه مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد. در عبارات بیان شده هم چند ویژگی زشت به کسانی که عقاید گوینده را مسخره می‌دانند، نسبت داده شده است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۱۰۸)

۱۳۳- گزینۀ «۲»

(سبا پیغرزازه صابری)

فلسفه علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. گزینۀ‌های «۱» و «۳» مربوط به علوم سیاسی می‌شوند و اساساً سؤال فلسفی نیستند. گزینۀ «۴» نیز به انسان‌شناسی فلسفی مربوط است نه فلسفه علوم اجتماعی.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۳۴- گزینۀ «۳»

(عرفان دهرشت‌نیا)

اهدافی که ما برای زندگی‌مان انتخاب می‌کنیم، ریشه در باورهایمان دارند و نه برعکس؛ در گزینۀ «۳» گفته شده که اهداف مبنای باورها هستند.

پرسی سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: استقلال در اندیشه به این معنی نیست که از راهنمایی‌های دیگران بهره نگیریم و همواره بر اساس رأی خود عمل کنیم.

گزینۀ «۲»: از نظر افلاطون و همان‌طور که در تمثیل غار بیان کرده است، کسی که به شناخت و تفکر فلسفی می‌رسد از سایه‌ها عبور می‌کند و به شناخت حقیقی که در واقع همان آزادی راستین انسان است، می‌رسد.

گزینۀ «۴»: استقلال در اندیشه و دوری از مغالطات هر دو از دستاوردهای تفکر فلسفی هستند و بنابراین کسی که به دومی رسیده باشد، یعنی می‌تواند به اولی نیز رسیده باشد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۳۵- گزینۀ «۴»

(عرفان دهرشت‌نیا)

عبارت اول، متعلق به هراکلیتوس است، چون به جمع اعداد باور داشت. عبارت دوم، متعلق به پارمنیدس است، چون معتقد بود جهان در ظاهر متغیر، اما در باطن ثابت است.

عبارت سوم، متعلق به فیثاغورس است.

عبارت چهارم، پارمنیدس معتقد بود حرکت در جهان که توسط حس درک می‌شود، در واقع وهمی بیش نیست و عقل آن را نمی‌پذیرد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۳۶- گزینۀ «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

گزاره «من مطمئنم هیچ شناخت یقینی وجود ندارد» به معنی این است که من مطمئنم که شناخت اطمینان‌پذیر وجود ندارد. در نتیجه این گزاره بیشتر به امکان شناخت انسان مربوط می‌شود.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۳۷- گزینۀ «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

افلاطون و ارسطو دو فیلسوف یونان باستان معتقد بودند که انسان دارای دو بعد جسم و نفس است و قوه نطق و قابلیت حیات را مربوط به نفس می‌دانند (رد گزینۀ «۱») و معتقدند که بدن بدون نفس یک موجود مرده است و وجه تمایز انسان از حیوانات را روح دارای عقل می‌دانند. (رد گزینۀ «۴») از نظر این

دو فیلسوف، این ویژگی‌ها از صفات نفس هستند که مجرد از ماده است و نمی‌توان آن‌ها را به بدن منتسب کرد و تبیینی مادی از آن‌ها به‌دست داد. (رد گزینۀ «۳»)

این نکته که نفس انسانی به هنگام تولد بالقوه است و هیچ فعلیتی ندارد، نظر خاص ارسطو است و از موارد اختلاف او و استادش افلاطون می‌باشد. (تأیید گزینۀ «۲»)

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۱۳۸- گزینۀ «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

تنها عبارات «ب» و «پ» نادرست‌اند. از نظر مارکس، نیازهایی مانند نیاز به اجتماع و قانون و نیاز به اخلاق، همه به‌خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند.

دکارت «بدن» را ماشینی پیچیده می‌داند که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند. (فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۱۳۹- گزینۀ «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

علت لزوماً از نظر زمانی بر معلول خود مقدم نیست، بلکه این تقدم از حیث رتبی (مرتبه و جایگاه) است؛ وگرنه از لحاظ زمانی همین که علت حاضر باشد، معلول هم به‌وجود می‌آید و حاضر می‌شود.

پرسی سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: معلول با رابطه علیت وجود را از علت دریافت کرده و به‌وجود می‌آید، و پیش از آن موجود نیست.

گزینۀ «۲»: از آنجا که معلول قبل از رابطه علیت وجود ندارد؛ بنابراین یک طرف حقیقی این رابطه معلول نیست. درست‌تر این است که بگوییم یک طرف «علت» است و طرف دیگر «وجودبخشی علت به معلول».

گزینۀ «۴»: معلول صرفاً زمانی که علت باشد، به‌وجود می‌آید و علت هم اگر باشد، معلول حتماً موجود می‌شود. پس این دو همواره باهم‌اند و جدای از هم وجود ندارند.

(فلسفه دوازدهم، هیوان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۴۰- گزینۀ «۳»

(علیرضا نصیری)

بسیاری از افلاطون‌شناسان معتقدند که «مثال خیر» و «صانع» (دمیورژ) هر دو، نام‌های دیگر خداوند است. آنان می‌گویند دمیورژ، همان خداست، اما در مرتبه خلق جهان، اما مثال خیر، فقط اشاره به ذات خداوند دارد. بنابراین بهترین مثال برای نشان‌دادن نسبت میان این دو مفهوم نزد افلاطون، همان نسبت انسان و نجار است. انسان در واقع اشاره به ذات انسانی دارد اما نجار، در عین حالی که همان انسان است، اما اشاره به او در مرحله صنعت و نجاری کردن دارد. در واقع انسان ذات است و نجار بودن غرض و صفت او.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۴۱- گزینۀ «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

اوگوست کنت فیلسوف پوزیتیویست قرن نوزدهم به‌طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت بوده، بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است. این دیدگاه باعث محدود شدن توانایی عقل به امور تجربی و حسی گردید.

پرسی سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: کنت کار عقل در فلسفه را به‌دلیل ذهنی بودن نامعتبر می‌داند، اما نمی‌توان گفت وی مسائل انتزاعی محض را اساساً بی‌اعتبار می‌داند.

گزینۀ «۲»: کنت عقل محض را ساخته فیلسوفان دانسته و آن را نمی‌پذیرد، اما ریاضیات که اساساً انتزاعی است را ابطال نمی‌کند.

گزینۀ «۳»: دیدگاه کنت کم‌کم و به‌تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش پیدا کرد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

الف) نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک بیشتر است؛ اما قطعی نیست. بنابراین کسی که به دنبال بیشترین سود ممکن است می‌تواند به سرمایه‌گذاری در سهام بپردازد.

ج) برخی افراد برای حفظ ارزش پول خود آن را به دارایی‌هایی که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کنند، مانند طلا، تبدیل می‌کنند.

(اقتصاد، پس‌انراز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

۱۴۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» میزان کالای A است که از فرد از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری از کالای B را بخرد.

در نقطه «الف» ۳ واحد کالای A و در نقطه «ب» ۲ واحد کالای A خریداری می‌شود، بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»، ۱ واحد کالای A است (۳-۲=۱) که از خرید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به تومان خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

= ارزش هزینه فرصت

x تعداد (واحد) کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است
 ارزش هر واحد از کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است
 تومان $100,000 \times (3-2) = 100,000$

ب) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه برخورد نمودار خط بودجه با محور عمودی فرد تمامی پول خود را به خرید کالای A اختصاص می‌دهد و می‌تواند حداکثر ۵ واحد از این کالا را خریداری کند و با توجه به اینکه قیمت هر واحد کالای A، ۱۰,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

تومان $50,000 = (5 \times 10,000) + (0 \times 5,000)$ بودجه فرد

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند با بودجه مشخص ۵۰,۰۰۰ تومان بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$50,000 = (3 \times 10,000) + (x \times 5,000)$
 $\Rightarrow 50,000 = 30,000 + (x \times 5,000) \Rightarrow 20,000 = x \times 5,000$

واحد $x = \frac{20,000}{5,000} = 4$

ج) با توجه به اینکه: ۱- میزان بودجه فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است و ۲- قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

میزان بودجه فرد
 قیمت هر واحد کالای B = حداکثر کالای B خریداری شده

عدد $10 = \frac{50,000}{5,000}$ = حداکثر کالای B خریداری شده $\Rightarrow$

اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۴۲- گزینه «۳»

(سبا بیغرزازه صابری)

این‌که یک شیء در آن واحد نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد یا یک قضیه هم‌زمان نمی‌تواند هم صادق باشد و هم کاذب یا به عبارتی هم در حالت ایجابی صدق کند و هم در حالت سلبی اشاره به اصل محال بودن ارتفاع و اجتماع نقیضین دارد که خود از قضایای بدیهی اولیه است که درک آن به واسطه عقل بالملکه صورت می‌گیرد. در صورتی که در سایر گزینه‌ها برای درک مفاهیم موجود در قضایا نیاز به مفاهیم اولیه دیگری نیز داریم، پس سایر گزینه‌ها مرتبط با مرحله عقل بالفعل می‌باشند نه عقل بالملکه.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت ۳، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۳- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

عقل وسیله فهم و درک انسان است و بدون آن حتی فهمیدن قرآن و احادیث و بهره‌بردن از معارف وحیانی آن‌ها نیز ممکن نیست.

عقل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر فلاسفه مسلمان، انسان باید ابتدا استدلال‌های موافق و مخالف در باب یک امر را بررسی کند و سپس براساس استدلال به چیزی معتقد شود، نه این‌که اول باور پیدا کند و سپس به توجیه بپردازد.

گزینه «۲»: از نظر فیلسوفان مسلمان اساساً تعارضی میان وحی و عقل وجود ندارد، و اگر هم تناقضی در ظاهر وجود داشته باشد، به‌خاطر اشتباه در اندیشه یا برداشت نادرست از معارف وحیانی است. بنابراین نمی‌توان گفت که عقل ذاتاً از شناخت برخی امور ناتوان است و موجب تناقض خواهد شد.

گزینه «۳»: عقل و باور فلسفی نیز ممکن است که پشتوانه ایمان قرار بگیرد. این‌که عقل و عقل فلسفی برخی معارف دینی را تصدیق کند، هیچ منافاتی با ذات فلسفی آن ندارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت ۳، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۴- گزینه «۲»

(سبا بیغرزازه صابری)

سهروردی می‌گوید: «ذات نخستین و نور مطلق یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب متجلی می‌شود و همه چیز را به‌وجود می‌آورد و با اشعه خود به آن‌ها حیات می‌بخشد. همه چیز در این جهان پرتوی از نور ذات اوست و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست و رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنایی.»

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۱۴۵- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

شناخت حقایق بیرون غار را می‌توان متناظر با سفر دوم عرفا «سفر با حق در حق» متناظر دانست. چون در هر دو، سالک از عادات و دیگر مردمان جدا می‌شود و به سیر حقیقت می‌پردازد.

هر چند که این قیاس شاید به‌صورت کامل درست نباشد، ولی تا حدی می‌توان برخی مراحل را متناظر دانست.

(فلسفه دوازدهم و فلسفه یازدهم، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهای دیگر دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.
- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «صندوق بین‌المللی پول» بود.
(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۴۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در نقطه (ج) ۷۵۰ عدد بستنی و ۲۰۰ بطری آبمیوه و در نقطه (د) ۵۵۰ عدد بستنی و ۳۰۰ بطری آبمیوه تولید می‌شود.
با حرکت از نقطه (ج) به (د)، با صرف‌نظر کردن از تولید ۲۰۰ عدد بستنی می‌توانیم ۱۰۰ بطری آبمیوه بیشتری تولید کنیم.
(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

۱۵۰- گزینه «۳»

(علی نوری)

مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

۱) شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کم‌تری پرداخت می‌شود.
۲) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
۳) با خرید مقایسه‌ای، محصولی باکیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
۴) با خرید مقایسه‌ای، دربارهٔ گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
۵) با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.
معایب خرید مقایسه‌ای:

۱- خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).
۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)
۳- ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در موارد، صفحه ۱۳۶)

۱۵۱- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)

- شرکت‌های سهامی دارای هزینه‌های راه‌اندازی بالا هستند.
- در مشاغل خویش‌فرمایی (کسب و کار شخصی) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری وجود دارد.
- در شرکت‌های سهامی امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی از طریق افزایش سهام‌داران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی وجود دارد.
- بنگاه‌های معاملات ملکی از کسب و کارهای شخصی هستند. در کسب و کار شخصی مسئولیت در مقابل بدهی‌ها و دعاوی نامحدود است.
(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

۱۵۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف) مورد (الف) بیانگر مفهوم عرضه است؛ چون با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش یافته است، یعنی عرضه با قیمت رابطه مستقیم دارد.
مورد (ب) بیانگر مفهوم تقاضا است؛ چون با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته است، یعنی تقاضا با قیمت رابطه معکوس دارد.
ب) سطح قیمت ۳۰۰۰ تومان را که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند، «قیمت تعادلی» می‌گویند و میزان ۴۰۰ واحد را «مقدار تعادلی» می‌نامند. در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰ تومان) در بازار با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو می‌شویم.
ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) روبه‌رو می‌شویم.

کمبود عرضه در قیمت ۲۰۰۰ تومان
مقدار عرضه در قیمت ۲۰۰۰ - مقدار تقاضا در قیمت ۲۰۰۰
= ۴۵۰ - ۳۵۰ = ۱۰۰ واحد

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

۱۵۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$GDP = (20 \times 80) + (90 \times 10) = 1,600 + 900$ اسمی سال ۱۳۸۹
ریال ۲,۵۰۰
 $GDP = (30 \times 100) + (120 \times 40) = 3,000 + 4,800$ اسمی سال ۱۳۹۰
ریال ۷,۸۰۰
 $GDP =$ واقعی سال ۱۳۹۰ براساس قیمت‌های سال ۱۳۸۹
ریال $3,600 = (20 \times 80) + (120 \times 10)$
نرخ رشد GDP اسمی سال ۱۳۹۰
 $\frac{GDP \text{ اسمی سال } 1390 - GDP \text{ اسمی سال } 1389}{GDP \text{ اسمی سال } 1389} \times 100$
درصد $\frac{7,800 - 2,500}{2,500} \times 100 = 212$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۴- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

- در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.
- مالیات بر ارزش افزوده: منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. این نوع مالیات چندمرحله‌ای است و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی بر حسب ارزش افزوده گرفته می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند؛ چراکه مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود؛ به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

(اقتصاد، ترکیب، صفحه‌های ۶۳ و ۱۰۳)

۱۵۸- گزینه «۱»

(مهری کرردان)

$$B \times 100 = \frac{\text{ابتدای سال} - \text{انتهای سال}}{\text{ابتدای سال}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{1,287,500 - 1,110,000}{1,110,000} \times 100 = 15.5\%$$

$$A \text{ درصد } = 25 \times 2 = 50 \text{ تورم کالای } A$$

$$A \text{ تورم کالای } = \frac{50}{100} = \frac{288,000 - x}{x} \Rightarrow 0.5 = \frac{288,000 - x}{x}$$

$$\Rightarrow 0.5x = 288,000 - x \Rightarrow 1.5x = 288,000$$

$$\Rightarrow x = \frac{288,000}{1.5} = 192,000 \text{ ریال}$$

$$C \text{ تورم کالای } = \frac{50 + 25}{3} = \frac{75}{3} = 25 \text{ درصد}$$

$$C \text{ تورم کالای } = \frac{25}{100} = \frac{x - 871,500}{871,500}$$

$$\Rightarrow 0.25 \times 871,500 = x - 871,500$$

$$\Rightarrow 217,875 = x - 871,500 \Rightarrow x = 1,089,375 \text{ ریال}$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۵۹- گزینه «۳»

(آفرین ساپری)

(الف) مجموع افراد شاغل و بیکار برابر با جمعیت فعال است.

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد} = \frac{32}{80} \times 100 = 40 \text{ نرخ بیکاری}$$

(ب) جمعیت فعال افرادی هستند که یا مشغول به کارند یا به دنبال کار می‌گردند. افرادی که در سن کار (بالای ۱۵ سال) قرار دارند، ولی شاغل و یا بیکار نیستند، در جمعیت غیرفعال دسته‌بندی می‌شوند، مانند زنان خانه‌دار.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۶۰- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است بنابراین مفهوم کمی است؛ شاخص‌های رشد اقتصادی: افزایش ظرفیت‌های تولیدی و افزایش درآمد شاخص توسعه انسانی تصویر بهتری از پیشرفت کشور ارائه می‌دهد. مؤلفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، سرانه درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است. علاوه بر این، مؤلفه‌هایی نظیر امید به زندگی، نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی (مثل انرژی‌های تجدید شونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی)، در گزارش‌های توسعه انسانی منعکس می‌شود.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۲۶ و ۱۲۸)

۱۵۵- گزینه «۴»

(آفرین ساپری)

مالیات مستقیم شامل مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد است. مالیات بر ارث (نقل و انتقال اموال متوفی) بخشی از مالیات بر دارایی محسوب می‌شود. بنابراین:

$$\text{میلیون تومان} = 760 = \left(\frac{1}{8} \times 220\right) + 220 + 400$$

مالیات غیرمستقیم شامل عوارض گمرکی و خدماتی (عوارض شهرداری)، مالیات بر مصرف (مالیات بر بنزین) و مالیات بر ارزش افزوده است. بنابراین:

$$\text{میلیون تومان} = 213 = 160 + 53$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری اردیبهشت ماه ۱۴۰۳)

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها}$$

$$11 = \frac{22}{2} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۰}$$

$$7 = \frac{21}{3} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱}$$

$$5 = \frac{20}{4} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۲}$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) کمتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است و بالعکس. مشاهده می‌شود شاخص دهک‌ها در کشور «الف» از سال ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۰۲ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

$$5 = \frac{20}{4} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۰}$$

$$\frac{3}{8} = \frac{19}{5} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۱}$$

$$3 = \frac{18}{6} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲}$$

مشاهده می‌شود شاخص دهک‌ها در کشور «ب» نیز از سال ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۰۲ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

به‌طور کلی شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در مقایسه با شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در هر سال، عددی کوچک‌تر است، در نتیجه می‌توان گفت وضعیت توزیع درآمد در کشور «ب» عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در کشور «الف» است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۷- گزینه «۱»

(علی نوری)

در عصر پهلوی، در نتیجه افزایش درآمدهای نفتی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت. در این زمان، دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمدهای نفتی کشور، صرف ساخت‌وساز شد. بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی در این دوران ساخته شد.

(اقتصاد، مقاصد سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۹)